

Zuwã
ZeZu Cristuhu wasu'uwẽ na, Zuwã
te te ãma ĩrob'ui'érézé
Ībaihã wasu'uzé

Ã ĩbaihã na rob'ui'éré'wa nhisi hã, Zuwã na ĩsisi hã. Ã hã ZeZusihi siré 're ĩmorĩ, Ti'aduhu sisãnawã. Ta norĩ hã tepe mrami na aré romhuri'wa zahuré. Duré Zuwã hã ĩhãiba amo hã te duré 're hãimana, â dawabzuri te te dama 're ĩ'ab'manharĩ mono hã. Taha nhisi hã, Zuwã Batita. Tazahã ã ĩbaihã na rob'ui'éré'wa hã ta hãĩ õ di.

Zuwã hã ma tô wama wasu'u za'ra, ZeZusi hã tô sena 'Re ĩhãimana u'âsi mono 'ra uptabi na hã. Zuwã 20.31 ãma te ãhã wasu'u hã tihãiba. Ma tô duré wama waihu'u za'ra, ZeZusi hã Danho'reptui'wa na ni'wam norĩ hã te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono hã rowẽ na 're ĩdahãimana u'âsi za'ra mono zé hã za ta norĩ si te te sina 're ĩ'uwaĩrami za'ra mono na hã. Zuwã hã ma tô duré wama ãma romnhimiré'é za'ra, marĩ mono bâ, wahãimanazém na wa te ãma 're ĩrosa'rata za'ra mono zéb da hã. Â na ma tô wama ãma romnhimiré'é za'ra, duré ĩ'u'ětẽ wapu na, duré rowa'a na, duré pone'ërebã na, duré pone'ërebã 'madâ'â'wa na zama, duré uwa 'ru na zama.

'Re ĩhãimana u'âsi mono mreme na ĩsisi hã ĩsihãibazé wasu'u

¹ Duréihã ti'ai õ ré hã, marĩ õ uptabi di. Ropoto na te te sãna'rata õ ré, te 're mo, 'Re ĩhãimana u'âsi mono mreme na ĩsisi hã. Ta hã te siré 're simasisi

u'âsi zahuré, 'Re ãhâimana u'âsi mono me. Duré ta hã 'Re ãhâimana u'âsi mono.

² Ti'ai õ ré hã, te siré 're simasisi zahuré, marĩ õ uptabi ré hã.

³ Ta hã ma tô uburé te te ro'apoto, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te tãma ãpisutuzéb zarina. Te te ro'apoto mono õ 'wa'áhã, aré marĩ õ uptabi di.

⁴ Ta hã rowē na 're ãdahâimana u'âsi za'ra mono zé nhomrĩ'wa, te dama 're hâimana, 'Re ãhâimana u'âsi mono mreme na ãsisi hã. Dama rob'uiwē'wa ne, rowa'a na damorĩ wē na 're danomro mono da, te za roti wē na te te dama 're awaihu'u.

⁵ Robra na ne, dawasété na 're danomro mono nherē, te za dama rob'uiwē'wa ne 're ãmorĩ hã te te 're da'apawaptob u'âsi, tinhimiroti na. Niwa da te dawĩ uprosi waihu'u õ di za ãsimiroti hã, dawasété na 're ãdanomro mono norĩ hã.

⁶ Tawamhã 'Re ãhâimana u'âsi mono hã ma tô aibã hã satõ, te te dama 're sadawa wasu'u mono da. Aibã nhisi hã Zuwã na ãsisi hã.

⁷ Ta hã ma tô te te dama 're wasu'u, rob'uiwē'wa ne 're ãmorĩ wasu'u hã.

⁸ Zuwã hã rob'uiwē'wa ne 're ãmorĩ hã 're hâimana mono õ di. Rob'uiwē'wa ne 're ãmorĩ wasu'u na te te 're da'apo're pu'u mono da si, ma tô we datēme wi, Zuwã hã.

⁹ Rob'uiwē'wa ne 're ãmorĩ hã tô sena ãsimiroti hã. Ta hã ti'ai u ma we datēme wi, aihĩni ãsimiroti hã da te waihu'u pese za'ra da.

¹⁰⁻¹¹ Ta hã te oto ti'ai ãma 're hâimana, 'Re ãhâimana u'âsi mono mreme na ãsisi hã. Tazahã 'Re ãhâimana u'âsi mono zadawa para, te te ro'apoto mono nherē, ro'apoto mono 'wa na da te waihu'u za'ra õ di. Tisiré zudezu norĩ rob u, ma tô wei mo. Tane nherē, sô 're tob'uzu za'ra mono õ di, ta norĩ hã.

12 Ni'wam norĩ si ma tô sô 're tob'uzu za'ra. Ma tô te te âma 're sasômri za'ra. Taha wa, ma tô ta norĩ si pisutu za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra, 're hâimana za'ra mono da.

13 E ĩ'ra siro, ma tô ta norĩ hã 're rere'e, ti'ai âma timama sipoto na. Mare di. Taha zarina, ĩ'ra siro, 're rere'e mono õ di. 'Re ãhâimana u'âsi mono si ma tô âma 're 'ra za'ra.

14 Dama 'Re ãhâimana u'âsi mono wasu'u'wa da hã, wa'rata 're sãmra mono da, ma tô sihâiba. Simizawi pese uptabi di. ĩsimiroti hã wẽ uptabi di. 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra wa, õhõ si 're morĩ wẽ uptabi di. Misire ĩ'ra hã. Õhõ si, waihu'u pese uptabi di. Wa norĩ hã wa tô wasiwi waihu'u za'ra ni, 're ĩmorĩ wẽ uptabi na. ĩwaihu'u pese na zama, wa tô waihu'u za'ra ni.

15 Ta hã ma tô Zuwã Batita hã te te dama 're wasu'u, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra na, da te 're waihu'u za'ra mono da. ãne ĩtẽme wisi wamhã, te dama 'mahã, Zuwã Batita hã:

— Õhõta aibã hã te wei mo. ĩwana, wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa: “Õ hã ĩza'u si wei morĩ nherẽ, ĩma pire di. E marĩ wa. ĩpoto õ ré, 're morĩ u'âsi wa.” — ãne ma tô dama rowasu'u, Zuwã Batita hã.

16-17 Duréihã wahi'rada Mozési hã ma tô te te dama 're roti, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina. 'Re ãhâimana u'âsi mono te te tãma ĩwaihu'uzéb zarina, ma tô te te dama 're roti, âma 're danomro wẽ mono da. Zezu Cristu hã ma tô õhõ si te te dama 're waihu'u, dawasété nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te 're ĩda'azawi pese mono zém na. Simizawi pese uptabi wa, te te 're

wa'apawaptob u'âsi, ãma 're wanomro wẽ mono da, Zezu Cristu hã.

¹⁸ Ti'ai ãma 're ïdanomro mono hã datõmo na da te 're 'madâ'â za'ra mono õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. Õhõ si, ma tô Timama hã 'madâ, siré 're simasisi u'âsi zahuré mono wa, Timama me. Ì'ra hã misire, 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra hã. Ta hã ma tô te te dama 're wasu'u u'âsi Timama hã, da te 're waihu'u za'ra mono da.

Zuwã Batita te te dama 're ïrowasu'u mono zé wasu'u

Marcusi 1.1; Rucasi 3.2-3

¹⁹ Tawamhã aibâ norĩ hã ma tô aihutu, Zuwã Batitaha u, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa norĩ hã. Tipawapto'wa norĩ me, ma tô ïtême aihutu, réwita norĩ me. Zudezu norĩ ma roti'wa norĩ hã te te satõrĩ za'ra wa, ma ïtême aihutu, Zeruzarẽ hawi.

Tawamhã ïtême sihutu wamhã, te siwi sadanharĩ za'ra, ãne:

— E 'wa hã, a hã.

²⁰ Taha wa, te ãne tãma siwasu'u za'ra:

— Wa hã Cristu õ di, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te ïpisudu hã, Danho'reptui'wa da.

²¹ Te duré siwi sadanharĩ za'ra:

— E 'wa hã bété, a hã. E a hã, Eriasi apã aihâiwa'udu.

Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra:

— Mare di. Ta hã õ di, wa hã.

Taha wa, te duré siwi sadanha:

— E a hã, 'Re ïhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa zô, 're ïdanhimipari za'ra mono, te 're aimo.

Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra:

— Mare di. Wa hã, ta hã õ di.

22 Tawamhã te duré siwi sadanha:

— E 'wa hã bété, a hã. Ma'ãpé wei wama asiwasu'u su'u za'ra na, wa te aiwaihu'u za'ra da, wei wazatõrĩ'wa norĩ ma, wa te aiwasu'u za'ra da.

23 Taha wa, te oto tãma siwasu'u za'ra, ãne:

— Wa hã a'ubuni wi, dama roti'wa. ãne, wa tô te dama 're rob'mahârâ: “Wanhib'apito zô, te za bâdâdi hã ãmana 'rãmi asiwi ãsa'ra wa'aba mo, awa'awi da.” ãne ma tô wahi'rada Iza'iza hã te te dama 're roti aré, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã. Tane wa tô duré wa hã te dama 're roti, ãsimiroti zarina. — ãne te Zuwã Batita hã tãma siwasu'u za'ra, aibã norĩ ma.

24-25 Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Ma tô wama asiwasu'u za'ra. A hã, Cristu õ di. A hã, Eriasi õ di. A hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa zô, 're ãdanhimipari za'ra mono õ di. E marĩ da, te bété â dawabzuri hã dama 're ã'ab'manharĩ mo, a hã ã nherẽ. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

26-27 Tawamhã Zuwã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Â na si, wa tô â dawabzuri hã te dama 're ab'manharĩ. Tane nherẽ, ãza'u si we ãmorĩ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te dama 're sadawa wasu'u mono da, ma tô wei wi. Zahadu sa'rese za'ra wa'aba õ di, a norĩ wa'wa hã. Ta hã ãma pire wa, ãpara'uza wasisizé te tãma wasihu waihu'u õ di. — ãne Zuwã Batita hã te tãma siwasu'u za'ra.

28 ãne romhãimanazé hã Betãnha na 'ri wa'õtõ nhisi ãma Zodã zara niwĩ â dawabzuri te te dama 're ã'ab'manharizéb ãma hã.

*'Re ãhãimana u'ãsi mono 'ra wasu'u
Marcusi 1.10; Rucasi 3.22*

²⁹ Tawamhã awẽ ma tô Zuwã Batita hã Zezusi hã tisã, ãtẽme morĩ ré. Te te sãmri wi, te dama 'mahã, ãne:

— Ôhõta te we oto mo, Pone'ẽrebã hã, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono te te ãpisudu hã dawasédé hã te te dama 're apari mono da.

³⁰ ãwana wa tô ãne hã aima wasu'u za'ra wa'wa: “ãza'u we ãmorĩ hã ãma pire di. ãpoto õ ré, 're morĩ u'ãsi wa, ãma pire di.” ãne, wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa.

³¹ Wa hã te duré waihu'u õ di aré, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono te te ãpisutu na hã Danho'reptui'wa da. Tazahã, wa norĩ hã Izarazéhé nhihudu hã wa te waihu'u za'ra da, wa â dawabzuri hã te dama 're ab'manharĩ.

³²⁻³³ — ãsi'uihã na, wa hã te duré waihu'u õ di. 'Re ãhãmãna u'ãsi mono, ma tô ãma waihu'u, te te ãpisudu hã. ãne te ãma wasu'u: “ãtẽme wa za satõ ãpẽ'ẽzani hã, te ãpisutu u. ãhawi morĩ õ di za. ã'rata te za 're sãmra u'ãsi. A hã te za ãma ã'madã. ãma 'madã'ã wamhã, te za oto ãwaihu, õ hã te ãpisutu na, ãpẽ'ẽzani te te dama 're anhomri mono da.” ãne ãzatõrĩ'wa hã te ãma wasu'u. Tô sena ma tô ãma rowasu'u. Wa hã wa tô ãma 'madã. Ma tô we ãtẽme mo, hãiwa hawi utu'u ne, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono pẽ'ẽzani hã. ãhawi morĩ õ di.

³⁴ Wa hã wa tô ãma 'madã. Tô sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa. Ô hã, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono 'ra. — ãne te dama wasu'u, Zuwã Batita hã.

Aibã norĩ hã, Zezusihi ãma te te ãsasõmri na'rata zahuré zé wasu'u

³⁵ Tawamhã awẽ te duré Zuwã Batita hã wasiré tihãiba. Wa norĩ hã ãsiré 're wane wa, wa ãsiré

aima'wara ni. Tawamhã wasiré wasimasab ré, ma Zezusi hã ro'razâ.

³⁶ Tawamhã, Zuwã Batita hã te te 'madâ'â wamhã, te dama 'mahâ:

— Ôhõta Pone'ërebâ, 'Re ãhâimana u'âsi mono hawi we ãmorĩ.

³⁷ Tawamhã Zuwã Batitaha mreme hã wa te wapari wa, wa tô oto wanem ni, Zezusihi zarina.

³⁸ Taha wa, Zezusi hã ma wei wazô aipi'ra. Te wei wa'madâ. Tawamhã te wama tinha, âne:

— E marĩ zô, te we ane wa'wa.

Tawamhã asa wa tâma nharĩ ni:

— Rowahutu'wa, asãmrazé hã wa te waihu'u da, wa wei wanem ni.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhã Zezusi te wama tinha:

— Oto pé ãzaprõni aba, ãnhamrazé hã sabui wa'aba da. Taha wa, wa oto ãme wanem ni, ãsãmrazéb u. Wasihutuzéb u ma tô bâdâ hã we tinho're za'a. Tawamhã bâtâ na wa ã'rata aimasisi ni, Ádéréhé me. Simahã no, Ádéré hã.

⁴¹ Tawamhã tidub'rata zô te mo, Ádéré hã. Te te sãmri wamhã, ãne te tâma rowasu'u:

— Danho'reptui'wa hã wa tô sõpêtê ni, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te ãpisudu hã. Danho'reptui'wa hã ta hã “Cristu”, damreme amo na hã.

⁴² Tawamhã ma tô Zezusihi u we saprõ apâ. We te te ãtême ãwisi wamhã, Zezusi te Sima hã 'madâ. Te tâma tinha:

— A hã Sima, Zuwãhã 'ra. ãhãna wa za asisi na saprĩ. Sepasi na asisi hã za oto. — ãne te tâma tinha. ãma ãsaprĩ hã Pedru na ãsisi hã.

Zezusi hã, Piripi norĩ te te ãpisutu na'rata zahuré zé wasu'u

43 Tawamhã awẽ Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u morĩ da, te Zezusi hã sina ropisutu. Taha wa, wa ĩsiré oto ai'aba'ré ni. Wasi'aba'réi ré, wa tô aibâ hã sōpētē za'ra ni, Piripi na ĩsisi hã. Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

— We aimorĩ, ĩsiré 're aimorĩ da oto.

Taha wa, te oto ĩsiré mo.

44 Piripihĩ za'ru hã Besada na 'ri nhisi hã. Tame te duré Ádéré norĩ hã 're simasisi zahuré, Pedruhu me.

45 Tawamhã Piripi te Natãna'éhé zô mo. Te te sãmri wamhã, ãne te tãma tinha:

— Aibâ hã wa tô sabu za'ra ni, wahi'rada Mozési te te ãma ĩrob'ui'ééré siro hã romhâ ré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa norĩ zama ĩsa'u te te ãma ĩrob'ui'ééré za'ra hã. Ta hã Zezusi, Nazaré hawi we ĩmorĩ hã, Zuzéhé 'ra hã. — ãne te Piripi hã tãma rowasu'u.

46 Tawamhã te Natãna'é hã asa tãma tinha, ãne:

— Oro Nazaré hawi ĩwẽ hã wei morĩ õm ne.

Tawamhã Piripi asa te tãma tinha:

— We aimorĩ, wanem hã, sabu da.

Taha wa, te apâ ĩtēme saprõ.

47 Tawamhã te te sãmri wi, te Zezusi hã tãma tinha, Natãna'éhé ma, ãne:

— Ôhõta te wei mo, Izarazéhé nhihudu uptabi hã 're ĩmorĩ wẽ uptabi hã. Sadawa nhipese ãna te 're mo.

48 Taha wa, te Natãna'é hã asa tãma tinha:

— E niha ma tô ĩwaihũ.

Taha wa, te duré Zezusi asa tãma tinha:

— Piripi hã te te ai'mahârâ õ ré, wa tô ai'madã, pidera wede 'rowi asãmra ré.

49 Tawamhã Natãna'é asa te duré tãma tinha:

— Rowahutu'wa, a hã 'Re ãhâimana u'âsi mono 'ra. A hã uburé Izarazéhé nhihudu norĩ nhib'apito.

⁵⁰⁻⁵¹ Tawamhã Zezusi asa te duré tãma tinha:

— Tane tô. Wede 'rowi asãmra ré, te ai-waihu'u wa, ma tô asina ãwaihu, asina ãwapari wa. ãwaihu'u pese wa, ma tô ããma atob'uzu. Ni-wapsi te za marĩ hã ãmadã, ãwaihu'u pese na marĩ hã te aima ãwaihu'uzém nhipai u. Asõ'a wa'aba, te za hãwa hã we 'ridawa, ãnhõ'õmoi baba. Tawamhã siwa'rãmi te za nasi we ãtẽme ai'aba'ré hãwa hawi, 'Re ãhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã, dasiré ãpoto u hã. — ãne ma tô tãma waihu'u sirõmo za'ra, Zezusi hã.

2

Cana ãma dasina damrozé wasu'u

¹ Tawamhã maparane ma tô wa'ãma timara. Taha pari, dasaihurizé hã ma tô 'manharĩ za'ra ni, dasina damrozém na hã. Cana na 'ri wa'õtõ nhisi ãma, ma tô 'manharĩ za'ra ni. Darireza na danhipti'a nõ'õmo nhisi ãma, Cana hã. Zezusihi na hã te tame dame tihãiba.

² Zezusihi zõ zama, te tahãrã ni, ãsiré 're ãwanomro mono norĩ zõ zama, dasina damro u wasi'aba'ré da. Taha wa, wa duré wa norĩ hã dame asimro ni.

³ Tawamhã, ma tô uwa 'ru 'rã wa'u ãsé hã da'ãma ai'utõ, da te 'mahãpãrĩ mono õ ré. Taha wa, te Zezusihi ma ãna hã tinha, ãne:

— Uwa 'ru 'rã wa'u ãsé hã ma tô da'ãma ai'utõ, da te 'mahãpãrĩ mono õ ré.

⁴ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

— Áté a hã ãma waihu'u õ di za, marĩ te ãmanharĩ da hã. Bãdã zahadu ãwa waptã'ã õ di, ãne te ãmanharĩ da hã.

⁵ Taha wa, te ĩna hã romhuri'wa norĩ ma tinha, ãne:

— Tiha te te aima waihu'u za'ra wa'aba wamhã, ma'ãpé ĩmreme hã 'madâ'â pese za'ra wa'aba za. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

⁶ Tame te piza hã 're simasa êtê 'manharĩ hã, â ré hã 6 na ĩhãiba hã. Nima norĩ hã 80 na â za'ratazé hã, duré nima norĩ hã 120 na â za'ratazé hã. 'Re wasaihuri mono õ ré hã, wahi'rata norĩ nhimiroti zarina, wa 're wanhimisõ za'ra, wa norĩ hã zudezu wa. Taha da, te 're simasa, piza ĩsa'êne hã.

⁷ Tawamhã Zezusi te romhuri'wa norĩ ma tinha, ãne:

— Â hã nasi amrami za'ra wa'aba, piza 're sa'wari za'ra wa'aba da. 'Masisi za'ra wa'aba.

Tawamhã ma tô siwi 'masisi, piza 'remhã â hã.

⁸ Tawamhã Zezusi te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Ma'ãpé, â hã oto amrami za'ra wa'aba, danhipi na dawada'uri'wai u 'wasari aba da, te te téiwa pibu da.

⁹⁻¹⁰ Tawamhã ma tô ĩtême 'wasa, te te téiwa da. Te te téiwai wamhã, â si õ di oto. Ma tô sirob'rãni wa'u. Nima hawi uwa 'ru 'rãni wa'u ĩsé hã te te waihu'u õ di, danhipi na dawada'uri'wa hã. Romhuri'wa norĩ si ma tô waihu'u za'ra. Tawamhã te te téiwa wamhã, sina ĩmro zahuré zô, te hã, aibã zô. Taha wa, te ãne tãma tinha:

— E niha ma bété ĩsei uptabi si dawĩ ĩté, wasaihuri na'rata hawi, wa te âhuri tõ da. Dasaihuri na'rata hawi, te ĩsei uptabi hã da te dama 're sômri za'ra, da te 're âhuri mono da. Sa'êtê na da te 're âhuri mono wapsi, te za ĩwa'u zeĩ prã hã da te dama 're sômri za'ra. Tanei õ di, a hã. Nimosi ma tô ĩsei uptabi hã dama ĩ'ru, da te âhuri da. — ãne te aibã ma tinha, danhipi na dawada'uri'wa hã.

11 Āne hã marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama ĩ'manharĩzém na ma tô Zezusi hã dapawaptom na sãna'rata, tiwaihu'u pese na, Cana na 'ri nho'õmo nhisi āma. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi 'remhã, Cana hã. Taha wa, waihu'u pese wa, wa tô wasina umnhasi za'ra ni, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã.

12 Tawamhã Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi u te oto mo, Zezusi hã. ĩna zama te ĩsiré mo. ĩno norĩ zama te ĩsiré ai'aba're. Wa norĩ zama, wa ĩsiré ai'aba're ni, ĩsiré 're wanomro mono wa. Tawamhã, wasihutu wamhã, syry na wa tame asimro ni.

'Re ĩhâimana u'âsi mono nhorõwa hawi, Zezusi te te ĩdazate mono zé wasu'u

Mateusi 21.12-17; Marcusi 11.15-19; Rucasi 19.45-48

13 Romhuture di oto, zudezu norĩ te, dato hã da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb u hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, Ezitu hawi te te ĩdawaibuzém na āma dasipo're pu'u za'ra da, Pascowa na dato nhisi hã. Tawamhã romhuture wa, datoi u te oto mo Zeruzarē u, Zezusi hã. Wa norĩ zama, wa duré ĩsiré ai'aba're ni.

14 Zeruzarē āma te 'ri za'ēne hã 're sa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma 're ĩdawata za'ra mono zé hã. 'Ri 'wawi wa'ra 're, te aibã norĩ hã 're si'ubumro. Ta norĩ hã powawē te te dama 're wede za'ra, duré pone'ērebã, duré utu'u. ĩhâiba amo norĩ hã te duré rob'uiprazém na te te dawĩ āma 're saprĩ za'ra.

15 Tawamhã Zezusi hã aibã norĩ hã te te 'madâ'â za'ra wamhã, ma tô marĩ hã sada 'manharĩ za'ra, wedenhorõ na te te āma sate mono da, rob u. Tawamhã ma tô te te sate, ĩsimizama ré. Wedeza hã ma tô duré tiwi pizari za'ra, rob'uiprazé hã te

te tiwi sāmra za'ra da, te te dawī āma 're ĩsaprī za'ra mono norī wi.

¹⁶ Te duré tāma rob'ru za'ra, utu'u wede'wa norī ma, āne:

— Mo oto rob u sani za'ra wa'aba. 'Ri hā ā hā, ĩmama āma 're ĩdawata za'ra mono zé. Āne dama 're rowede za'ra wa'aba mono ō di za oto. — Āne te tāma nharī za'ra.

¹⁷ Taha wa, wa tō āma wapo're pu'u za'ra ni, 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa wasu'u wai mreme ui'ére na. Āne duréhā ma tō wahi'rada hā tinha, 'Re ĩhāimana u'āsi mono ma: “Asōrōwa da hā marī na te romhuri za'ētē wa, wa tō ĩwa āma waze, asawī te.” Āne ĩmreme na wa tō wapo're pu'u za'ra ni.

¹⁸ Taha wa, te dama ĩpire norī hā tāma nharī za'ra, āne:

— E 'wa sadawa para, ma tō ĩdazate mo, rob u. 'Re ĩhāimana u'āsi mono zadawa para, sate mono wamhā, e marī te za ĩ'manha, dama ĩ'manharī waihu'u'ō hā wa te āma aiwaihu'u za'ra da.

¹⁹ Tawamhā Zezusi te asa tāma nharī za'ra, āne:

— Marī hā wa za aima wasu'u za'ra wa'wa, āma ĩwaihu'u za'ra wa'aba zéb da hā. Ā hā 'ri hā asiwi sāmra aba wamhā, wa za apā 'ri su'u. Bâdâ misi te za ĩ'āma mo, apâ te 'ri ré hā. — Āne te tāma siwasu'u za'ra.

²⁰ Tawamhā asa te tāma nharī za'ra:

— E niha te za ĩ'ri su, E niha bâdâ misi te za ai'āma mo, apâ 'ri ré, a hā. Ā hā da te dasiwi 'ri su'u ō di, 'ri za'ētē wa. Wahub ahâ na ma tō da'āma tiwahu, da te dasiwi 'ri za'ra ré hā. 46 na ma tō āma dawī tiwahu. — Āne asa te Zezusihi ma nharī za'ra.

²¹ 'Ri te te wasu'u wamhā, tihâiba te wasu'u, Zezusi hā. Sō'awi siwasu'u ō wa, ĩmreme hā dama pibu prā za'ra di.

22 Ab're hawi hâiwa'utu wapsi, wa za âma wapo're pu'u za'ra ni, apâ za te te ĩ'ri wasu'u na hã. Wa za wasima rowasu'u za'ra ni, âne: “Tô sena na ma tô Zezusi hã tihâiwa'utuzém na dama siwasu'u. Tô sena na ma tô duré wahi'rata norĩ hã romhâ ré ĩhâiwa'utuzém na rob'ui'ééré sirõmo za'ra ĩbaihâ na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã.” Āne, wa za wasima rowasu'u za'ra ni.

Zezusihi ma, uburé danhimirosa'rata na tâma ĩdawaihu'u pese zé wasu'u

23 Tawamhã Zezusi hã zahadu Zeruzarẽ âma hâimana ré, ma tô Pascowa na dato nhisi hã dasiwi 'manharĩ ni. Tame sãmra ré, ma tô marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ wẽ, tiwaihu'u pese na, 'Re ĩhâimana u'âsi mono we te te ĩsatõĩ na, da te waihu'u za'ra da. Taha wa, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã danho'a te te dama 're ab'manharĩ mono wẽ te, ma tô da'ahâ na saze za'ra ni.

24-25 Tane nherẽ, da te dasina ĩ'umnhasi za'ra na, te te sina damreme zazei õ di, Zezusi hã. E marĩ wa. Uburé danhimirosa'rada hã tâma waihu'u pese wa. Ni'wa ĩ'upana te te tâma 're da'awaihu'u mono õ di, Zezusihi ma. Si'uihâ na ma tô te te 're da'awaihu'u, danhimirosa'rata na. Taha wa, tô sena da te dasina umnhasi za'ra õ wa, te te sina damreme zazei õ di, Zezusi hã.

3

Zezusi hã, Nicodemosihi ma, te te ĩnharĩzé wasu'u

¹ Aibâ hã te 're hâimana, Nicodemosi na ĩsisi hã. Ta hã roti'wa, wasiré zudezu. Parisezu na, wa tô wa te 're sisi za'ra, wahi'rata norĩ nhimiroti, parisezu norĩ siré te te 're 'madâ'â pese mono wa.

² Ta hã ma tô Zezusihi u wi, barana. Ītẽme wisi wamhã, ãne te tãma tinha:

— Rowahutu'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô wei watẽme asatõ, wama 're rowasu'u mono da. ãne wa tô ai'ãma waihu'u za'ra ni. Taha zadawa para, ma tô marĩ hã dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã dama 're ĩ'ab'manharĩ wẽ u'âsi mo, da te ãma aiwaihu'u za'ra da, we te te asatõrĩ na. Ta hã te te aima 're waihu'u mono õ 'wa'âhã, a hã ĩwaihu'u'õ hã dama 're ab'manharĩ mono õ di aré. — ãne te Zezusihi ma tinha.

³ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

— Tô sena, wa aima waihu'u. Dapẽ'ẽ 're, 're dapoto téb za'ra mono õ wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ 're danomro mono õ di za.

⁴ Tawamhã Nicodemosi te duré asa tãma tinha:

— E niha te za aibã hã si'ĩhi nherẽ, tipoto té. E niha te za tina dub're apã âzé, duré apã poto téb da. — ãne te Zezusihi ma tinha.

⁵⁻⁶ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Ai'uté hã dama 're poto za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, 're nomro sirõmo mono õ di za. Tipẽ'ẽzani hã te te dama 're anhomri mono wapsi, te za 're dapoto téb za'ra, dapẽ'ẽ 're. Tawapsi te za oto ĩsib'a'uwẽ si 're danomro. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã 're ĩdanomro wasété mono hawi te te 're da'a'upsõi mono wa, duré Tipẽ'ẽzani hã te te dama 're anhomri mono wapsi, te za oto dapẽ'ẽ 're, 're dapoto téb za'ra. Tawapsi te za oto duré ĩsib'a'uwẽ 're danomro. Dapẽ'ẽ 're, 're dapoto téb za'ra mono õ wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhib'a'uwẽ, 're danomro mono õ di za.

⁷ A hã, aipoto tém neza. ãne te aima nharĩ wa, ĩma nharĩ õ di za, ãne: “E niha wa za ĩpoto té.”

⁸ Rowa'u wa za aima wasu'u, waihu'u da. Rowa'u hã te te 're rowapõrĩ mono wamhã, ĩpupu'u si wa wa te 're wapari za'ra. ĩpupu'u na si wa za wa te 're waihu'u za'ra, 're ĩwairébé mono zém na hã. Uihã na te rowa'u hã 're wairébé, nimomo 're wa'u'u 'rãsutu za'ra mono da. E ma hawi te rowa'u hã 're wairébé na'rata. E momo te duré 're wa'u'u 'rãsutu za'ra. Wama waihu'u pese za'ra õ di. Tane dama waihu'u pese õ di, dapẽ'ẽ 're, 're ĩdapoto téb za'ra mono zé hã. Dama waihu'u pese õ nherẽ, te za 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã te te dama 're anhomri, Tipẽ'ẽzani hã dapẽ'ẽ 're, 're ĩdapoto téb za'ra mono zém na, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da. — ãne te Zezusi hã tãma rowasu'u.

⁹ Tawamhã Nicodemosi te duré asa tãma tinha:

— E niha te za Tipẽ'ẽzani hã te te dama 're anhomri, dapẽ'ẽ 're, 're dapoto téb za'ra mono da.

¹⁰ Taha wa, te duré Zezusi hã asa tãma tinha:

— A hã Izarazéhé nhihudu norĩ ma, rowahutu'wa. Tane nherẽ, ĩnhimirowasu'u hã aima pibui prã ti. E niha waihu'u õ di bété.

¹¹ Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Wa norĩ hã marĩ hã wama waihu'u pese wa, duré wa te 'madâ'â wa, wa ãne wa te dama 're wasu'u. Tane nherẽ, wa te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono nherẽ, ãma 're wazaze za'ra wa'aba mono õ di.

¹² Ti'ai ãma romhãimanazé hã, wa tô aima wasu'u za'ra wa'wa. Tane nherẽ, te aima wasu'u za'ra wa'aba nherẽ, ãma ĩzaze za'ra wa'aba õ di. E niha te za tawamhã hãiwa ãma da te 're ĩwaihu'u za'ra mono zéb da hã te aima wasu'u za'ra wa'aba

wamhã, ãma ãzaze za'ra wa'wa. Āté ãma ãzaze za'ra wa'aba õ di za.

¹³ Ni'wa hã hãiwa u sébré õ di, apã wei morĩ da, hãiwa ãma romhãimanazé hã te te dama 're wasu'u mono da. Wa hã ti'ai ãma dasiré ãpodo hã ãsiwaprosi, wa we hãiwa hawi mo, te dama 're rowasu'u mono da.

¹⁴⁻¹⁵ — Duréhã Mozési hã ma tô a'ubuni wi wahi ne 'manharĩ hã sasõ, ãsi'uwazi waipo 'manharĩ hã, wedewaré na sa'o da. Ta hã wahi te te ãsari za'ra hã te te 'madã'ã za'ra wamhã, ma tô tizéptã'ã za'ra. Dã'ã za'ra õ di. Tane te za duré wa hã dasiwi ãzasõmri ni, wedepo'o nhonhi'rãmi na ãza'o da. Tawamhã wa za dazada dãrã. E marĩ da. Danho'reptui'wa na da te dasina 're ã'umnhasi za'ra mono wa, 're dadã'ã za'ra mono ãna, 're dasi'ubumroi u'ãsi mono da, hãiwa ãma, 'Re ãhãimana u'ãsi mono 'rata.

¹⁶ 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te te 're da'azawi pese uptabi. Taha wa, ma tô ti'ra hã misi nherẽ, we tisõ, dazada dã'ã da. Tawamhã ã'ra, da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, dadã'ã ãna te za hãiwa ãma ã'rata 're dasi'ubumroi u'ãsi. Ropipa ãma ãsiti 're dasi'ubumroi mono õ di za.

¹⁷ Dapo're'õ u'ãsi 're danomro mono wa, te te 're da'ahã za'ra mono da, we te te satõrĩ õ di ti'ra hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. 'Re ãdanomro wasété mono hawi te te 're da'anho'reptui mono da si, ma tô we satõ, ti'ai u.

¹⁸⁻¹⁹ — Ni'wam norĩ hã ã'ra te te sina 're umnhasi za'ra mono wamhã, e 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã te za te te tãma 're nharĩ za'ra, ãne: “Aiwẽ'õ za'ra wa'aba wa, wa za te 're aihã za'ra wa'wa.” Āne na hã te te tãma 're nharĩ za'ra mono õ di za. Tizazei'õ'wa norĩ ma si te za ãne na te te tãma 're

nharĩ za'ra, ĩ'ra te te sina 're umnhasi za'ra mono õ wa. Duré tiwasédé te te sima 're sawi pese za'ra mono wa, te za ãne na te te tãma 're anharĩ. 'Re ĩmorĩ wẽ uptabi hã ti'ai u ma tô wei mo, rowa'a ĩwẽ hã. Ta hã wẽ nherẽ, da te dasiwi 're sawi pese za'ra mono õ di. Dapo're'õ u'âsi 're danomro mono wa, te robra si da te dasima 're sawi pese za'ra.

²⁰ Ni'wam norĩ hã 're nomro wasété u'âsi mono wamhã, te za 're ĩmorĩ wẽ uptabi hã te te 're 'ruiwapari za'ra, rowa'a ĩwẽ hã. Tawamhã ĩtẽme 're nomro mono õ di za, ĩsimirosa'rata wasété na te te 're awaihu'u mono wa, 're siséb za'ra mono õ'umnhasite.

²¹ 'Re ĩnomro wẽ mono norĩ si te za ĩtẽme 're nomro, rowa'a u. E marĩ da. 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti si te te 're ĩ'madâ'â pese mono na, te te 're awaihu'u mono da. — ãne ma tô Zezusi hã Nicodemosihi ma waihu'u.

Zezusi norĩ wasu'u, Zuwã Batitaha wasu'u me

²² Tawamhã Zezusi hã te mo, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Wa norĩ hã wa ĩsiré ai'aba'ré ni. Wasihutu wamhã, tame wa a'â wahãimana za'ra ni. Tame te Zezusi hã â dawabzuri hã dama ab'manha.

²³⁻²⁴ Zuwã Batita hã te duré te te dama 're ab'manharĩ â dawabzuri hã, wanhiti. Sarĩ na 'ri nhisi 'rata â hã, sa'ëtẽ di. Taha wa, te tame a'â nhamra, Eno na â nhisi 'rata, Zuwã Batita hã. Tawamhã te nasi ĩtẽme dasito, â dawabzuri hã te te dama 'manharĩ da. Zahadu Zuwã hã danhib'apito te te 'rui õ di, da te dasiwi sërẽ da, dazazéb 're. Taha wa, te zahadu te te dama 're ab'manharĩ.

²⁵ Tawamhã aibã me te timreme na ai'wapé, Zuwãhã siré 're ĩnomro mono norĩ hã. Â dawabzuri

wasu'u na te ai'wapé za'ra.

²⁶ Taha wa, ma Zuwā Batitaha tēme aimasa, ĩsiré 're ĩnomro mono norĩ hã. Āne te tãma wasu'u za'ra:

— Rowahutu'wa, Zodã zara niwĩ aihâimana ré, ma tô Zezusi hã we atēme wi. Wisi wi, ma tô dama ĩwasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na Danho'reptui'wa da. E niha te bété õ hã te te duré dama 're ab'manharĩ, â dawabzuri hã. Zezusihi u si te oto aihĩni 're danomro. — Āne te tãma rowasu'u za'ra.

²⁷⁻²⁸ Tawamhã Zuwā asa te tãma nharĩ za'ra, āne:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono si te za te te dama 're apisutu romhuri hã, da te tãma 're romhuri za'ra mono da. Wa tô aré aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, āne: “Ta hã ma tô datēme ĩzatõ ĩwana, Danho'reptui'wa te dama 're wasu'u mono da. Wa hã, Cristu õ di. Danho'reptui'wa da, te te ĩpisutu õ di.” Āne na hã aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba zém na hã ma tô aré ĩwapari za'ra wa'wa. — Āne Zuwā Batita hã te tãma siwasu'u za'ra.

²⁹ Tawamhã aibâ ĩmro siwadi na ma tô sina simiré'é, āne:

— Dasina 're damro za'ra mono wamhã, aibâ hã oto mro wa, ĩsiwadi hã toi uptabi di. Aibâ hã ĩmro hã tito na siwasu'u wamhã, toi uptabi di, ĩsiwadi hã. Tane duré wa hã, ĩtoi uptabi di. E marĩ wa. Da'ahã na oto 're danomro mono wa, Zezusihi u.

³⁰ Taha wasu'u hã, wasu'u za'ētē uptabi di za oto, dama. Wa hã oto ĩwasu'u syryre di za. Tane nherē, ĩma rowē uptabi di. — Āne te tãma siwasu'u za'ra, Zuwā Batita hã.

Hâiwa hawi we ĩmorĩ si, uburé dama ĩpire uptabi wasu'u

³¹ Hâiwa hawi we ĩmorĩ hã, uburé dama pire uptabi di. Wa norĩ hã ti'ai ãma a'uwẽ wa, marĩ hã ti'ai ãma, wa te 're ĩ'madâ'â za'ra mono si, wa wa te dama 're wasu'u za'ra. Hâiwa hawi we ĩmorĩ si, uburé dama pire uptabi di.

³² Hâiwa ãma uburé te te 're ĩ'ab'madâ'â mono na, duré te te 're ĩ'awapari mono na, te za sena na te te dama 're wasu'u. Taha wa, te te dama ãma 're arowasu'u mono wamhã, mreme pire uptabi di. Tane nherẽ, aihĩni ĩmreme hã da te 're saze za'ra mono õ di.

³³ Da te 're saze za'ra mono wamhã, ãne te za da te dasima 're wasu'u za'ra: “Tô sena, ma tô ti'ra na te te dama 're wasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.” ãne te za ĩsazei'wa norĩ hã te te sima 're rowasu'u za'ra.

³⁴ Ti'ra we te te satõrĩ wamhã, ma tô Tipẽ'ẽzani hã tãma tisõ, ĩré 're morĩ u'âsi da. Taha wa, te Timama nhimiroti si te te dama 're wasu'u.

³⁵ Ti'ra te te 're sawi pese uptabi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Tawamhã ma tô pisutu, uburé dama pire uptabi da. Duré uburé marĩ ma pire da, ma tô ti'ra hã pisutu, hâiwa ãma ti'ai ãma zama.

³⁶ ĩ'ra hã Danho'reptui'wa na da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, dama 're rowẽ za'ra mono di za. 'Re dadâ'â za'ra mono ãna, te za 're dasi'ubumroi u'âsi ĩ'rata, hâiwa ãma. ĩmreme, da te 're wapari za'ra mono õ wamhã, dama 're rowẽ za'ra mono õ di za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimihãzé hã te za da te dasina 're waihu'u u'âsi za'ra, ĩ'ra mreme hã da te 're wapari za'ra mono õ wa.

ZeZusi hã pi'õi wi, â te te ĩwaptẽrẽzé wasu'u

¹ Tawamhã parisezu norĩ hã ma tô ZeZusihi wasu'u hã wapari za'ra. Āne ma tô dasima wasu'u za'ra ni: “Da'umro na si te oto 're dahâimana za'ra, Zuwã Batitaha nhimiroti 'madâ'â'wa hã. Da'umro na si te â dawabzuri hã te te dama 're ab'manharĩ. ZeZusihi nhimiroti 'madâ'â'wa si te oto da'ahã na 're dahâimana za'ra.”

² Āne, da te dasima rowasu'u za'ra nherẽ, si'uihã na te te dama 're ab'manharĩ mono õ di, ZeZusi hã. Wa norĩ si, wa ĩsadawa para wa te dama 're 'manharĩ za'ra, â dawabzuri hã.

³ Tawamhã ZeZusihi âma danhimirowasu'u hã parisezu norĩ u ĩwaptã'ã na te te waihu'u wamhã, te ĩsiti timorĩ za'ra, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi hawi. Apã te mo, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. Wa norĩ hã wa ĩsiré ai'aba'ré ni, ĩsiré 're wanomro mono wa.

⁴⁻⁶ Tawamhã Darireza u morĩ wamhã, ma tô sima wẽ, awa'awi dawa'wai baba te te ro'razãri da. Taha wa, wa tô samaritanu norĩ ro wa'wai baba, ro'rahãri za'ra ni, Samariza na danhipti'a nho'õmo nhisi wa'wai baba. Wa tô oto rob'umhutu za'ra ni, 'ri nho'õmo u, Sica u hã. Tawamhã â zô ab're u, wa tô aihutu ni, abzumazéb u. Zuzéhé nhipti'ai âma te â zô ab're hã 're hãimana, Zaco hã ti'ra ma, ti'a hã te te ĩsõmri wa. Tame te ZeZusi hã nhamra, â zô ab're âma. Te te âma wazere wa, te tame nhamra.

⁷⁻⁸ Tawamhã 'ri nho'õmo u, wa tô ai'aba'ré ni, wasa hã wa te wasisa 'mai'uipra za'ra da. ZeZusihi si te waza'u tinhamra za'ra, â zô ab're âma. Tame sãmra ré, te we pi'õ hã mo, â zô, samaritanu na ĩwaptẽrẽ hã. Tawamhã â zô ab're u wisi wi, te ZeZusi hã 'mahã, âne:

— Â we ĩma a'âri, te hâ'rêne da. 'Rubu di.

⁹Tawamhã te pi'õ hã asa tãma tinha:

— E niha te â hã ĩwi ĩwaptẽ, wasiré samaritanu õ nherê. A hã zudezu. — Zudezu norĩ hã duré samaritanu norĩ hã siré 're hâimana za'ra mono õ wa, te âne pi'õ hã tãma tinha.

¹⁰Taha wa, ma tô Zezusi hã asa tãma tinha:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhoprubzé hã waihu'u 'wa'âhã, duré ĩwaihu'u 'wa'âhã, te aré â hã ĩwi ĩwaptẽ. Tawamhã â u'â hã wa aré aima tisõ.

¹¹Taha wa, te duré pi'õ hã asa tãma tinha:

— Â zô ab're hã, ab're 'rehâ di. A hã ai'ubana te asã. Tiha na â hã a'âri õ di za. E niha te za tawamhã ĩ'a'â, â u'â hã.

¹²Wahi'rada Zaco hã ma tô dama tisõ ã hã, â zô ab're hã. Ti'ra norĩ me te te 're ĩ'âhuri mono zé, ã hã wanhib'â hã. ĩsimizama zama te te 're ĩ'âhuri mono zé. Wahi'rada hã wama pire za'ra di. E a hã tãma aipire wa, te za bété â u'â hã ĩma ĩsõ. — Âne te pi'õ hã asa tãma tinha.

¹³Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Tane tô. Â hã da te 're âhuri mono wamhã, apâre 'rubu di.

¹⁴Īnhib'â hã te dama 're anhomri mono wa, da te 're âhuri mono wamhã, 'rubu ãna te za ĩré 're dasi'ubumroi u'âsi. Ub're 're ĩsidototo u'âsi za'ra mono ne, dawĩ 're si'utõrĩ waihu'u za'ra mono õ di za, da te 're âhuri mono wamhã. Tawamhã 're dadâ'â za'ra mono ãna, te za 're dasi'ubumroi u'âsi, hâiwa ãma.

¹⁵Taha wa, te pi'õ hã oto tiwi waptẽ, ĩsib'â hã:

— Ta hã asib'â hã te za ĩma ĩsõ, te 're 'rubu u'âsi tã mono da, we sô 're ĩneb u'âsi tã mono da.

¹⁶Taha wa, te Zezusi hã tãma rob'ru, âne:

— Mo oto aimorĩ aimro zô, we ãtẽme saprõni da.

¹⁷ Tane nherẽ, ma tô pi'õ hã ãne tãma siwasu'u:

— Wa hã ãmro õ di.

Taha wa, te Zezusi hã oto tãma rowasu'u:

— Tane tô. ãhãna oto aimro õ di.

¹⁸ A hã 5 na aimro hã aré. ãhãna hã aimro uptabi õ di. Taré te asiré 're aimasisi aba mo, aibã me. Tô sena ma tô ãma siwasu'u, aimro õ na hã.

¹⁹ Pi'õ hã te duré asa tãma tinha:

— Wa tô oto aiwahu'u. A hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa, te 're aimo.

²⁰ E mame te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're dawata za'ra. E ã ãtẽ 'rãihã ãma. E Zeruzarẽ ãma. ã ãtẽ 'rãihã hã ma tô wahi'rata norĩ hã pisutu za'ra, ãme ãma 're dawata za'ra mono da. Asiré zudezu norĩ hã ma tô Zeruzarẽ hã pisutu za'ra, tame ãma 're dawata za'ra mono da.

²¹ Tawamhã Zezusi te duré pi'õi ma tinha:

— Niwapsi, ãne da te dasima 're wasu'u za'ra mono õ di za oto: “ã ãtẽ 'rãihã ãma si, te za Wamama ãma 're dawata za'ra.” Duré ãne da te dasima 're wasu'u za'ra mono õ di za: “Zeruzarẽ ãma si te za ãma 're dawata za'ra.”

²²⁻²⁴ ãhãna te za oto daro mono bâ ãma 're wata za'ra, ãsazei uptabi 'wa norĩ hã. 'Re ãhãimana u'ãsi mono pẽ'ẽzani ré 're nomro mono wa, te za tô sena ãma 're wata za'ra. Te za tãma 're sisõmri u'ãsi za'ra, ãsimiroti zarina si 're nomro mono da. Ta norĩ si ma tô te te sima 're awẽ, ãma 're wata u'ãsi za'ra mono da. 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã wahu'u pese uptabi di. Hãiba õ nherẽ, te daro mono bâ 're sãmra, ãpẽ'ẽzani hã. Taha wa, te za oto daro mono bâ ãma 're wata za'ra, ãsazei uptabi 'wa norĩ hã. ãpẽ'ẽzani ré 're nomro mono wa, te za tô sena ãma 're wata za'ra. Te za tãma 're sisõmri u'ãsi za'ra, ãsimiroti

zarina si 're nomro mono da. A norĩ wa'wa hã te ãma 're aiwata za'ra wa'aba mo. Tane nherẽ, waihu'u za'ra wa'aba õ di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Wa norĩ hã wa tô waihu'u za'ra ni. Taha wa, wa ãma 're wawata u'ãsi za'ra. 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisudu hã Danho'reptui'wa da, ta hã zudezu. ãne na hã wama waihu'u pese za'ra di. — ãne Zezusi te pi'õi ma rowasu'u.

²⁵ Tawamhã pi'õ te duré tãma tinha:

— Niwapsi te za we datẽme wi, Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisudu hã, Cristu na da te 're ãsisi za'ra mono hã. Wei wisi wapsi, te za uburé 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã te te wama 're awaihu'u, wa te 're waihu'u za'ra mono da. ãne na hã ãma waihu'u pese di, ãwasu'u hã.

²⁶ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Wa hã wa tô we datẽme wi. Wa hã te aima ãrowasu'u hã Danho'reptui'wa, wa 're mo. — ãne te pi'õi ma siwasu'u, Zezusi hã.

²⁷ Tawamhã pi'õi ma siwasu'u ré, wa tô ãtẽme aihutu ni. Pi'õi ma nherẽ, siwasu'u wa, wa ãma watob'uzu za'ra ni, wanhimirosa'rata na si. Tane nherẽ, pi'õ hã wa te wasiwi sadanharĩ õ di, ãne: “E marĩ zô te ãrata asa.” Duré Zezusi hã ãne wa te wasiwi sadanharĩ õ di: “E niha te pi'õi ma nherẽ, asiwasu'u. E marĩ da, te pi'õi ma nherẽ, ãrowasu'u.” ãne, wa te wasiwi sadanharĩ za'ra õ di.

²⁸⁻²⁹ Taha pari, te pi'õ hã oto mo, 'ri tẽme. Sisa'u ma piza hã tirẽ. Wisi wamhã, ma tô dazô hã awa'awi, ãne:

— Oto wasi'aba'rúi wa'aba, aibã hã sabu za'ra wa'aba da. Uburé te 're ã'ab'manharĩ mono zé hã ma tô ãma waihu'u. Áté õ hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisudu, Danho'reptui'wa da.

³⁰ Taha wa, te we oto awa'awi itēme ai'aba'ré ni, da'ahâ na.

³¹ Wa norĩ hã pi'õ morĩ za'u si, wa ĩsa hã tãma 'ru za'ra ni, sa da.

³² Tawamhã Zezusi te wama nharĩ za'ra, ãne:

— ĩsa hã te ĩma tihâiba, aima ĩwaihu'u'õ za'ra wa'wa hã.

³³ ãne hã te te wama waihu'u za'ra wa, wa tô wasima nharĩ za'ra ni:

— Áté ĩsa hã ma we tãma 'mai'ãwisi ni, nima hawi.

³⁴ Tawamhã te Zezusi hã asa wama nharĩ za'ra, ãne:

— 'Re dasaihuri mono wamhã, dama 're rowẽ za'ra mono di za. Tane, wa hã. We ĩzatõrĩ'wa te te ĩ'ãma ĩrotizé hã te ĩsina uwaimramĩ wamhã, ĩma rowẽ di za. ĩnhimromhuri hã te tãma uprosi wamhã, ĩma rowẽ di za duré. — ãne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

³⁵ Te duré wama rowasu'u:

— Daburu hã ma tô ĩ'madâ'â za'ra wa'wa. 'Madâ'â za'ra wa'aba wa, ma tô ãne ĩrowasu'u za'ra wa'wa: “Zahadu romhá di, danho hã da te 're ĩ'rãihâri za'ra mono zéb u hã. Maparane si'uiwa na a'amo hã ãma 're si'utõrĩ mono parip si, te za amho hã da te 're 'rãihâri za'ra. Tawapsi dama romhuri ahâ di za oto.” ãne te a norĩ wa'wa hã ĩrowasu'u za'ra wa'wa. ãne, wa za wa hã aima rowasu'u za'ra wa'wa oto, waihu'u za'ra wa'aba da. Buru hã 'madâ'â za'ra wa'aba. Ôhõta te we oto ai'aba'ré ni. Romhuture di oto, da te ĩzaze za'ra zéb u hã. Aima romhuri ahâ za'ra wa'aba di za, da te 're ĩzaze za'ra mono zém na da hã. — ãne te wama siwasu'u, Zezusi hã.

³⁶ Te duré wama rowasu'u za'ra, ãne:

— Danho hã dama 're 'rãire'ré za'ra mono wapsi, te za da te 're 'rãihâri za'ra, buru tede'wai ma. Da te tãma 're uprosi za'ra mono wapsi, te za te te 're da'apawa'âbâ, buru tede'wa hã. Romhuri te te 're uprosi za'ra mono wamhã, tãma 're rowê za'ra mono di za oto, rob'rãihâri'wa norĩ ma hã. Robzuri'wa norĩ ma zama 're rowê za'ra mono di za. Tane wa hã buru tede'wa ne, wa za te tãma 're wa'âbâ za'ra, ïzadawa wasu'u'wa norĩ ma. Ta norĩ ma zama tãma 're rowê za'ra mono di za. E marĩ wa. Te te dama 're ïzadawa wasu'u za'ra mono ré, da te 're ïzaze za'ra mono wa. Duré dadâ'â ãna hãiwa ãma 're dasi'ubumroi u'âsi mono wa za, taha wa, tãma 're rowê za'ra mono di za.

³⁷⁻³⁸ Daburu na da te 're robzuri za'ra mono wamhã, te za duré da te 're 'rãihâri za'ra. Tawamhã ni'wa hã te te rob're nherê, te te 'rãihâri õ wamhã, te za wasu'u ni, ãne: “Õ hã ma rob're 'rata. Tane nherê, te te 'rãihâri õ di, si'uihã na. Ì'upana sô ïromhuri'wa si ma ïsimiromhuri hã uprosi.” ãne te za wasu'u ni. Tane ma tô aibã norĩ hã aiwana te te dama 're ïwasu'u 'rata za'ra. Taha wa, te za oto da te 're ïzaze za'ra, a norĩ wa'aba zama 're ïzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono nherê, datême te 're asatõrĩ za'ra wa'aba mono wamhã. — ãne Zezusi ma tô wama rowasu'u za'ra, ïsiré 're wanomro mono wa.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhã ahã na ma tô ïtême aihutu samaritanu norĩ hã, 'ri nho'õmo hawi. Pi'õ nhimirowasu'u hã da te saze sirõmo za'ra wa, ma tô we ïtême aihutu ni. ãne 'ri tême wisi wi, ma tô aré pi'õ hã dama rowasu'u: “Õ hã aibã hã uburé te 're ï'ab'manharĩ mono zé hã ma tô ïma waihu'u.” ãne ma tô aré dama rowasu'u.

Tawamhã ïtême dasihutu wamhã, te ãma ropti

za'ra ni, a'â da'rata sãmra da. Taha wa, te syry na da'rata nhamra, 'ri nho'õmo ãma. Tame sãmra ré, te bâdâ hã maparane ãma ne.

⁴¹ Taha wa, da'ahâ na ma tô dasina umnhasi za'ra ni, dasi'uihâ na ãmreme hã da te wapari za'ra wa. Danho'reptui'wa na ma tô saze za'ra ni, 'Re ãhãimana u'âsi mono te te ãpisutu na hã.

⁴² Tawamhã te ãne pi'õi ma nharĩ za'ra, pi'õ nhimirowasu'u wapari'wa norĩ hã:

— Asimirowasu'u hã wa te wapari za'ra wa, wa tô saze za'ra ni. ãhãna wasi'uihâ na wa tô ãmreme hã wapari za'ra ni. Taha wa, wa oto waihu'u za'ra ni, õ hã Danho'reptui'wa te 're mo. — ãne te samaritanu norĩ hã tãma nharĩ za'ra, pi'õi ma.

ZeZusi hã, dama ãpire zadawa zapari'wai 'ra te te ãpesezé wasu'u

⁴³ Tame sãmra pari, te oto apâ mo Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi u, ZeZusi hã. Wa norĩ hã wa ãsiré ai'aba'ré ni.

⁴⁴⁻⁴⁵ ZeZusi hã ma tô ãne nasi wama rowasu'u za'ra aré: “Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã ãrob ãma 're ãdasi'ubumroi mono norĩ si, ãsimiroti na wazép sina sô 're datob'uzu za'ra mono õ di.” ãne ZeZusi hã ma tô wama sina wasu'u za'ra aré. Taha wa, te apâ mo, Darireza u. Apâ wasihutu wamhã, ma tô dasima wẽ za'ra ni, da'rata 're sãmra mono da. E marĩ wa. Ta norĩ hã ma tô aihutu Zeruzarẽ u, Pascowa na datoï wa, dame si'rã'õtõ da. Tame ma tô ãma 'madâ'â za'ra, ZeZusi hã tiwaihu'u pese na te te ãdapawaptobzém na. Taha wa, ma tô sô tatob'uzu za'ra ni, Darireza ãma 're ãdasi'ubumroi mono norĩ hã.

⁴⁶ Tawamhã ZeZusi hã ma tô apâ wi, Cana na 'ri wa'õtõ nhisi u. Darireza na danhipti'a nho'õmo

nhisi ãma, Cana hã. Tame ma tô Zezusi hã â na uwa 'ru 'rãï wa'u ãsé 'manha aré, te te 're ãromhõsi mono na. Cana ãma sãmra ré, ma tô aibã hã ãtẽme wi, Capana'u na 'ri nho'õmo nhisi hawi. Ta hã apito zadawa zapari'wa.

⁴⁷ Zezusihi wasu'u hã te te wapari sirõmo wa, ma ãtẽme wi, ã'ra hã hãzé wa. ãne te dasima wasu'u za'ra ni: “Zudeza hawi ma tô Zezusi hã wi, Darireza u.” Tawamhã ãtẽme wisi wamhã, ãne te ti'ra hã tãma wasu'u, wawa sina: “ã'ra hã hãzé ahã wa, wa we asõ mo, ãma pese da. Te za oto ãwi dãrã.”

⁴⁸ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— E niha te za marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã te dama 're ã'ab'manharĩ mono zéb zarina si 're ãzaze za'ra wa'aba mo.

⁴⁹ Taha wa, te asa tãma tinha, aibã hã:

— ã'ra hã ãwi dã'ã õ ré, ãsiré ãma aimorĩ, ãtẽme.

⁵⁰ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Te za oto apã aimo, ãtẽme. Ai'ra hã aiwi dã'ã õ di za. Rowẽ na te za aima 're mo. — ãne te tãma tinha, Zezusi hã.

Tawamhã ma aibã hã ti'ra na mreme zaze. Taha wa, te apã mo, ti'ra u. Tane nherẽ, bãtã na ti'ra u wisi sirõmo õ di. Misi ma a'ã nhono. Awẽpsi te za wi, ti'ra u hã.

⁵¹ Tawamhã tãma ãromhuri'wa norĩ hã 'ri tẽme wisi õ ré, ma tô sina uzusi za'ra. Ma tô tãma rowasu'u za'ra, ãne:

— Ai'ra hã hãzé õ di. Rowẽ na te oto nhamra.

⁵² Taha wa, ma tô ãmama hã asa ãma sadanharĩ za'ra, ãne:

— E mame bãtã na ma tô sãptãrã.

Tawamhã te ãne asa tãma rowasu'u za'ra:

— Bãdã sipra wi ma tô tiwahã.

⁵³ Tawamhã ãmama te tãma rowasu'u za'ra oto:

— Tane tō. Ahâmhâ bâdâ sipra wi, ma tō Zezusi hã ãne ĩma tinha: “Ai'ra hã aiwi dâ'â õ di za. Rowẽ na te za aima 're mo.” — ãne te tãma rowasu'u za'ra, Zezusihi mreme na. Taha wa, ma tō Zezusi hã sazei pese, aibâ hã. ĩmro zama ma tō saze. Aihĩni ma tō saze za'ra Zezusi hã, ti'ra norĩ me. Tãma ĩromhuri'wa norĩ zama ma duré saze za'ra.

⁵⁴ ãne Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma ma tō tiwaihu'u pese na marĩ ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã dama 'manha Zezusi hã, Zudeza hawi wisi wi. ãne dapawaptom na ma tō ãma sahu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono we te te ĩsatõrĩ na, da te waihu'u za'ra da.

5

Zezusi hã aibâ ĩhi'ré te te ĩpesezé wasu'u

¹ Tawamhã daro mono bâ ma tō Zeruzarẽ ãma tasi'rã'õtõ ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma dawata za'ra da. Taha wa, ma tō Zeruzarẽ u dame mo Zezusi hã, dame ãma wata da. Wa norĩ hã wa ĩsiré ai'aba'ré ni duré, ĩsiré 're wanomro mono wa.

²⁻⁵ Tawamhã Zeruzarẽ ãma te aibâ hã 're sãmra, ĩhâzé ré hã. 38 na ma tō oto ãma tiwahu, tihâzé te te 're sépata mono ré hã. Ta hã te dame nomro, ĩhâzé ré norĩ me, ĩtob'a norĩ me, duré ĩ'râtẽire norĩ me, duré ĩhi'ré norĩ me zama. Pu'u 'rata te ta norĩ hã 're simi'wara, pu'u wawẽ 'rata. 'Ri 'wawi wa'ra ãma, pu hã. Tame 'ridawa hã pone'ẽrebâ 'mazasizé hã. Wamremezém na Betezata na 'ridawa nhisi hã. Pu'u 'rata te uridi hã 're simasa, 5 na ĩhâiba hã. Tame te da'ahâ na 're danhimi'wara uriti wa, ĩhâzé ré hã. Hâiwa ãma Danhib'apito uptabi ma romhuri'wa zô, te dasina 're danhimipari za'ra. Ta hã te we 're ne hâiwa hawi, â hã te te 're upi

mono wa, 're âsisasisi mono da. Tawamhã ni'wa hã â sisasisi ré, te te ïsi'rai 'rada hã te za séptârâ.

⁶Tawamhã Zezusi hã ma tô oto datême wi, ïhâzé ré norĩ u. Wisi wi, ma aibã hã tisã. Hâzé ré âma ïwahub ahã na ma tô waihu'u, Zezusi hã. Taha wa, te aibã ma tinha:

— E aséptâ'â da hã te asima ïwê.

⁷Tawamhã aibã ma asa sada'â:

— Apito, ni'wa hã hâimana õ di, 're âsisasisi mono ré, ï'ãma ïsi'rai'wa da hã pu'u u. Âi ba atãma hâire nasi ïsi'rei mono ré, te nasi ïwana si'ra za'ra ni, âi ba. — Âne te aibã hã Zezusihi ma siwasu'u.

⁸Taha wa, ma tô Zezusi hã tãma tinha, âne:

— Ma'ãpé, aiwahutu. Asa'warizé hã âri, aimorĩ da oto.

⁹Taha wa, ma awa'awi tipesé, aibã hã. Pese wamhã, tiza'warizé hã ma tô ti'â. Tawamhã para na te oto 're mo. Âne na hã sabadu na ma tô tiromhãiba, romhuri zahârizém na.

¹⁰Taha wa, ma tô zudezu norĩ nhib'apito norĩ hã tãma nharĩ za'ra, âne:

— 'Re ïhâimana u'âsi mono ma tô dama roti, da te 're romhuri za'ra mono tã da, sabadu na hã. A hã ïsimiroti 'madâ'â ãna te asa'warizé hã 're ï'â, romhuri zahârizém na hã.

¹¹Taha wa, te aibã hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Aibã hã ïpese'wa hã ma tô ïza'warizé hã ïma ti'ru. ïpara na oto 're ïmorĩ da, te duré ïma tinha.

¹²Tawamhã te sadanharĩ za'ra:

— E 'wa hã ma tô asa'warizé hã aima ti'ru. E 'wa hã ma tô duré aima tinha, aipara na 're aimorĩ da hã oto.

¹³Taha wa, ma tô duré aibã hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Me. Te waihu'u õ di, wa hã. — ãne te tãma nharĩ za'ra. Zezusi hã te te pese pari, ãma sapa'a õ di. Da'ahã wa, te awa'awi ãsiti mo. ãne wa, Zezusihi nhisi hã te te waihu'u õ di, aibã hã.

¹⁴ Tawamhã 'ri 'wawi wa'ra 're, ma tô aibã hã sõpõtê Zezusi hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb ãma. Te te sõpõtê wamhã, ãne te aibã ma tinha, Zezusi hã:

— Ma tô oto aséptã, ãhãna hã. Taha wa, aiwasédé hã 're 'manharĩ mono õ di za oto, 're 'manharĩ u'ãsi mono wa, marĩ ãwasété uptabi hã aima romhãimana õ'umnhasite. — ãne te tãma tinha.

¹⁵ Tawamhã aibã te mo, dama ãpire norĩ u. ãne te tãma siwasu'u za'ra:

— ãpese'wa hã, wa tô waihu'u. Zezusi hã ma tô ãpese.

¹⁶ Taha wa, dama ãpire norĩ hã te oto sada tihãimana za'ra, romhuri zahãrizém na te te pese wa, sabadu na.

¹⁷ Tawamhã Zezusi hã ma tô tãma nharĩ za'ra, ãne:

— ãmama hã te za te te 're da'apawaptob u'ãsi. ãzama wa za duré te 're da'apawapto. — ãne te tãma siwasu'u za'ra.

¹⁸ Taha wa, te ãma sima roti za'ra, te te siwi wĩrĩ da, romhuri zahãrizé hã ãsimiroti za'ra zarina, te te 'madãã õ wa, duré 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã Timama na te te wasu'u wa, aiwa ãwaihu'u pese zahuré na hã.

Zezusi hã, Timama zadawa para dama pire na 're ãhãimana mono zé wasu'u

¹⁹ Tawamhã Zezusi hã te duré tãma nharĩ za'ra:

— Tô sena, wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Wa hã ãsi'uihã na dama ã'manharĩ waihu'u'õ na te 're

da'apawapto waihu'u mono õ di. Īmama zadawa para, wa tô te 're da'apawapto. Īmama hã ti-waihu'u pese na te te 're ĩda'apawapto mono ne, wa tô te 're da'apawapto.

²⁰ Wa hã ĩ'ra wa, te te 're ĩzawi pese. Ta hã ma tô ĩpisutu, dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ na te te 're ĩda'apawapto mono ne, te duré 're da'apawapto mono da. Wa hã te 're da'apese mono wa, ma tô ĩãma 're datob'uzu za'ra. Zahadu wapsi, Īmama te za duré ĩma tinha, tiwaihu'u pese na te te 're da'apawapto mono zarina, te 're da'apawapto mono da. Tawamhã te za duré ĩãma 're datob'uzu za'ra, ĩwaihu'u pese uptabi wa.

²¹ 'Re dadâ'â za'ra mono wa, te Īmama hã ab're hawi te te 're da'ahâiwa'utu, apâ 're danomro u'âsi mono da. Īzama te ĩsima 're ĩ'awẽ mono norĩ ma, wa za duré te 're anharĩ, apâ 're hâiwa'utu za'ra mono wa, 're nomro u'âsi mono da, wa hã ĩ'ra wa. Tawapsi te za da te 're ĩwaihu'u za'ra, ĩwaihu'u pese uptabi na.

²²⁻²³ Īmama hã 'râwi sipisutu õ di, ti'ai ãma dahâimanazéb zarina te te dama 're arowairébé mono da. Taha da, ma tô ti'ra wa, ĩpisutu. E marĩ da. ãma 're ĩdawata za'ra mono ne, ĩsine ĩwaihu'u pese wa, ĩãma zama 're dawata za'ra mono da. ĩãma 're dawata za'ra mono õ wamhã, we ĩzatõrĩ'wai ãma zama duré 're dawata za'ra mono õ di za, Īmama ãma.

²⁴⁻²⁵ — Īmreme hã da te 're wapari za'ra mono wamhã, duré we ĩzatõrĩ'wa hã da te dasina 're umnhasi za'ra mono wamhã, te za tipẽ'ẽ na sina uwaimrami sirõmo za'ra, rowẽ na 're ĩdahâimana

u'âsi za'ra mono zé hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimihâzé hã te te sina 're waihu'u za'ra mono õ di za. Te za tipê'ê na ãma saprĩ sirõmo za'ra, dapê'ê 're, dadâ'â u'âsi 're ãdahâimana za'ra mono zém hawi, dapê'ê 're rowê na 're ãdahâimana u'âsi za'ra mono zéb u hã.

²⁶ ãmama hã dapê'ê 're, dadâ'â ãna rowê na 're ãdahâimana u'âsi za'ra mono zé nhomri'wa dama. ãra wa, ma tô duré ãpisutu, ãzama 're ãdahâimana u'âsi za'ra mono zé nhomri'wa na dama 're ãhâimana mono da.

²⁷ Ta hã ma tô duré ãma tinha, ti'ai ãma dahâimanazéb zarina, te dama 're arowairébé mono da, ãsawawa para wa hã ti'ai ãma dasiré ãpodo hã 're ãhâimana mono wa.

²⁸⁻²⁹ — ãmreme na atob'uzu za'ra wa'aba mono õ di za. ãniwapsi te za 're ãdadâ'â za'ra mono hã tahâiwa'utu za'ra ni. ãhârâ hã da te wapari za'ra wa, te za ab're hawi tawairébé ni. Tawamhã 're ãnomro wê mono norĩ hã te za apâ hâiwa'utu za'ra, rowê u'âsi 're hâimana u'âsi za'ra mono da oto, 'Re ãhâimana u'âsi mono 'rata. 'Re ãnomro wasété mono norĩ zama, te za duré apâ hâiwa'utu za'ra, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimihâzé hã te te sina 're waihu'u za'ra mono da.

ZeZusi hã, Timama zadawa para datême 're ãmoržém na dama ãsiwasu'uzé

³⁰ — ãnhimipisutu zarina si, marĩ na te dama 're arowairébé mono õ di za. ãmama nhimipisutu zarina si, wa za ti'ai ãma 're ãdahâimana za'ra mono zéb zarina, te dama 're arowairébé. ãnhimipisutu zarina, marĩ na te dama 're arowairébé mono da, te ãsima 're da'awê mono õ di, wa hã. We ãzatõrĩ'wa nhimipisutu zarina si, te dama 're arowairébé

mono da, wa ĩsima te 're da'awẽ u'âsi. Taha wa, te dama 're arowairébé mono wamhã, te dama ãma upa za'ra õ di za. Duré ropipa hã 're ĩnomro wasété mono norĩ ma, te 're apisutu mono wamhã, te tãma ãma upa za'ra õ di za.

31 — ĩsiwaprosi uptabi, aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba õ di. Ni'wa te te ĩzadawa waptob õ wamhã, áté te za ĩzadawa nhipese na ĩma 're ĩnharĩ za'ra wa'aba mo. Taha wa, ĩsiwaprosi uptabi, aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba õ di.

32 Ĩhãiba amo hã ma tô ĩzadawa wapto. Tô sena ma tô aima sina ĩwasu'u za'ra wa'wa. Āne na wa tô waihu'u.

33-37 — Ā ro'ore hã te te dama rob'uiwẽ wamhã, dama rowẽ di. Tane Zuwã Batita hã ma tô simi'ẽ na te te dama 're sadawa wasu'u, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. Tawamhã te te dama 're sadawa wasu'u mono ré, dama rowẽ di. A norĩ wa'wa hã ma tô ĩtẽme ĩda'mazatõrĩ za'ra wa'wa, te te siwi sadanharĩ za'ra da, ĩsimirowasu'u na. Tô sena ĩsimirowasu'u hã. E marĩ da, wa ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, Zuwã Batita te te ĩ'ãma ĩrowasu'uzém na hã. 'Re ĩzaze za'ra wa'aba mono da, te 're asõ'reptu za'ra wa'aba mono da, wa ãma aipo're pu'u za'ra wa'wa, ĩsimirowasu'u na hã ĩsina. Zuwã Batita hã ma tô mreme pire na te te dama 're ĩwasu'u wẽ. Mreme pire nherẽ, ti'ai ãma ĩpoto si, õ hã. Ti'ai ãma 're ĩpoto za'ra mono zô si, 're ĩnhimipari mono õ di, te te dama 're ĩwasu'u wẽ za'ra mono wa, da te 're ĩzaze za'ra mono da. E marĩ wa. ĩmama hã te te dama 're ĩwasu'u wẽ mono wa, 'Re ĩhãimana u'âsi mono hã. Ta hã ma tô ĩpisutu, te te 're ĩromhõsi mono zarina, te 're da'apawapto mono da, we te te ĩzatõrĩ na da te dasiwi 're waihu'u za'ra mono da. A norĩ

wa'wa hã niwa atõmo na 'madâ'â za'ra wa'aba õ di, Īmama hã. Duré niwa aipo're na ĩmreme hã wapari za'ra wa'aba õ di.

³⁸ Duré ĩmreme hã aipẽ'ẽ 're, 're hâimana za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, te te we atême ĩzatõrĩ za'ra wa'aba nherẽ, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di.

³⁹⁻⁴⁰ A norĩ wa'wa hã te ãne asima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo: “Wa norĩ hã wa wa te 're sõré u'âsi za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreime ui'ééré hã. Taha wa, wa za ãma wasina uwaimrami za'ra ni, 're ĩdanomro u'âsi mono zé hã.” ãne te asima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mo. Ta hã te ĩwasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreime ui'ééré hã. 'Re sõré u'âsi za'ra wa'aba mono nherẽ, asima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mono õ di, 're ĩzaze za'ra wa'aba mono da. 'Re ĩzaze za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, wa aré aima pisutu za'ra wa'wa, 're ĩdanomro u'âsi mono zé hã asina uwaimrami za'ra wa'aba da.

⁴¹ — Wa hã ĩ'ãma 're aiwata za'ra wa'aba mono zô, ĩsina 're ĩnhimnhasi mono õ di.

⁴² E marĩ wa. Te ĩsina aiwaihu'u za'ra wa'aba wa, asimirosa'rata na. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, 're sawi pese za'ra wa'aba mono õ di.

⁴³ ĩzama asiwi 're ĩzawi pese za'ra wa'aba mono õ di. Īmama zadawa para we atême ĩmorĩ za'ra wa'aba nherẽ, ãma 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ di. Áté te za ni'wam norĩ nhimirowasu'u si 're ĩsazei pese za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te we datême 're satõrĩ za'ra mono õ nherẽ, ta norĩ hã.

⁴⁴ A norĩ wa'wa hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te 're aiwêsãmri za'ra wa'aba mono da, asima 're wẽ uptabi za'ra wa'aba mono õ di. Ma tô asima 're ĩdawẽ uptabi za'ra wa'aba mo, ti'ai ãma 're ĩdanomro

mono si te te 're aiwēsāmri za'ra wa'aba mono da. E niha te za tawamhã, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. Wa hã ĩ'ra nherẽ, átẽ asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di za.

⁴⁵ E ĩmama ma, wa za aiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ na. Mare di. Mozési hã te za tãma aiwasu'u za'ra wa'wa, 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ na, aima ĩ'umnhasi za'ra wa'wa hã.

⁴⁶ Duréihã Mozési hã ma tô ĩwana ĩ'ãma rob'ui'ére siro dama. Tane nherẽ, ĩsimi'ui'ére hã sena na 're saze za'ra wa'aba mono õ di. 'Re saze za'ra wa'aba mono 'wa'ãhã, te aré 're ĩzaze za'ra wa'aba mo.

⁴⁷ ĩ'ãma rob'ui'ére hã sena na 're saze za'ra wa'aba mono õ wamhã, e niha te za tawamhã ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mo. Áté ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ di za. — Āne Zezusi ma tô tãma rowasu'u za'ra, dama ĩpire norĩ ma.

6

Zezusi hã da'ahã uptabi nherẽ, te te ĩda'asaihurizé wasu'u

Mateusi 14.13-21; Marcusi 6.30-44; Rucasi 9.10-17

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô uba're na saprĩ, ĩsõ'õmo na. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, ĩsõ'u hã. Tiberizadi na ĩsõ'õmo nhisi hãiba amo hã. Wa norĩ hã wa ĩsiré saprĩ za'ra ni, ĩsiré 're wanomro mono wa.

² Da'ahã na te duré ĩsarina ai'aba're ni. E marĩ wa. Tiwaihu'u pese na, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama ab'manharĩ wẽ mono wa, danho'a.

³ Tawamhã sa'a nhisi u, wa hâimo ai'aba'ré ni, Zezusihi siré. Sa'a nhisi ãma, wa oto ĩsiré asimro ni.

⁴ Romhuture di oto, zudezu norĩ te, dato hã da te 're ĩ'manharĩ za'ra mono zéb u hã, Pascowa na dato nhisi hã.

⁵ Tawamhã ĩtẽme dasi'aba'réi wamhã, ma tô da'ab'madâ, Zezusi hã. Da'ahâ uptabi na te ĩtẽme ai'aba'ré ni. Te te da'ab'madâ'â wamhã, Piripihi ma, te tinha, ãne:

— E mame dasa hã te 're simi'wara, wa te dama ĩ'uipra za'ra da hã, aihĩni ãma dasaihuri da hã.

⁶ Taré ma sadawa pibu Piripi hã, 'râwi te te sina roti sirõmo nherẽ, te te ĩda'apawaptobzéb da hã.

⁷ Taha wa, te Piripi hã asa tãma tinha:

— Da'ahâ uptabi wamhã, wa aré dasa na rob'uiprazé hã ahâ uptabi nherẽ, uprosi za'ra ni, 200 na ĩhâiba nherẽ. Tane nherẽ, te aré da'ãma ai'utõ, ĩ'u'etẽ wapu hã. Syry na dasa hã da te huri da nherẽ, aihĩni dasa hã da te huri õ di aré. — ãne Piripi te tãma tinha.

⁸⁻⁹ Taha wa, wa ĩsiré 're ĩwanomro mono hã misi Zezusihi ma 'manharĩ ni. Ādéré hã Sima Pedruhu no hã te tãma tinha, ãne:

— 'Watébrémi te, ĩ'u'etẽ wapu hã te tihâiba, arozum ne u'ẽne hã. 5 na ĩhâiba hã. Duré pe'a hã maparanere. Tawamhã ãne aihĩni dasaihuri õ di za. — ãne te Ādéré hã Zezusihi ma wasu'u.

¹⁰ Tawamhã ma tô Zezusi hã asa wama nharĩ za'ra:

— Te za dama ĩnharĩ za'ra wa'wa, ti'ai wa, dasi'ubumro da. — ãne te wama nharĩ za'ra. Tame du hã sa'etẽ di. Taha wa, ma tô ti'ai wa asimro

ni. Da'ahâ uptabi di. Aibâ si, wa te wasiwi sa'rata wamhã, 5 miu na ãhãiba hã.

¹¹ Tawamhã Zezusi ma tô waibu, ã'u'ëtê wapu hã. 'Re ãhãimana u'âsi mono ãma te tiwata, sôpru wa. Taha pari, ma tô wama sômri za'ra, wa te dama sômri za'ra mono da. Pe'a zama ma duré wama sômri za'ra, wa te dama sômri za'ra mono da. Tawamhã ã'u'ëtê wapu hã umrore nherê, da'ãma si'utôri õ di. Pe'a zama maparane nherê, da'ãma si'utôri õ di. Taha wa, ma tô aihãni dasa hã huri ni. Ma tô da te 'mahãpãrã, da'ãma si'utôri ãna.

¹² Da te 'mahãpãrã mono wamhã, Zezusi hã te wama 'ru za'ra, apã wa te ubumroi mono da, danho'rada hã taré simi'wara tã mono da.

¹³ Taha wa, wa tô apã wa te ubumro za'ra. Si'õtã wa, wa tô wa te sé. Si'õno hã ahã di, danho'rata ré hã, wa te ã'ubumro za'ra hã ã'u'ëtê wapu wê'ei ré hã. 12 na si'õno hã.

¹⁴ ã'u'ëtê wapu hã umrore nherê, da'ãma si'utôri õ wa, ma tô ãma tatob'uzu za'ra ni, waihu'u pese wa, Zezusi hã. Tawamhã te ãne dasima rowasu'u za'ra ni, dasaihuri wê te:

— Tô sena õ hã 'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, we datême ãmorã zã 're ãdanhimipari za'ra mono. Oto wa te wasiwi saprõni aba, ãma wanhib'apito za'ra da. — ãne te dasima rowasu'u za'ra ni.

¹⁵ Tawamhã Zezusi hã danhimiroti hã ma tô sina waihu'u. Taha wa, te siwaprosi sa'a nhisi u mo apã, danhiti.

*Zezusi hã ã nhisi baba ãmorãzé wasu'u
Mateusi 14.22-33; Marcusi 6.45-52*

¹⁶⁻¹⁷ Tawamhã mara simei wamhã, wa tô si'ra za'ra ni ãi ba, uba're na wa te saprã za'ra da, zara

u, Capana'u na 'ri nho'ōmo nhisi u. Robra di oto. Zahadu watēme wisi za'ra ō di, Zezusi hã.

¹⁸ Tawamhã ma rowa'u hã wawi tiwatobro za'ra, rowa'u'u za'ēne hã. Taha wa, âsisasi hã sa'ētē di.

¹⁹ Wa norĩ si, wa tô wasiré sari za'ra ni uba're hã, Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ si. Sa'a hawi wasi'aba'rei wamhã, â wa'wa u ma tô uba're hã waré tihâimana za'ra. 5 na ti'ai pibuzém na, wa tô oto wasina wapahâ za'ra ni, niha wamhã, âté 6 na ti'ai pibuzém na. Tawamhã Zezusi hã wa tô wasiwi sãmri ni. Â nhisi baba te wei watēme timorĩ za'ra, uba're u. Romhuture di oto. Wa te wasiwi sãmri wamhã, wa tâma wapē'ēwara za'ra ni.

²⁰ Taha wa, Zezusi te wama si'mahârâ za'ra, âne:

— Wa hã wa we atēme ĩmorĩ 'wa. ĩma aipahi za'ra wa'aba tō.

²¹ Tawamhã âne wama si'mahârâ za'ra wa, tâma wapahi za'ra âna, wa tô sô wahârâ za'ra ni, uba're u watēme sébré za'ra da, wama rowē za'ra wa. Watēme sébré za'ra wi, ma tô uba're hã â zadaré u sina ropto, wa te wasima âma ĩrotizéb u.

Zezusihi zô ĩdanhoprézé wasu'u

²² Tawamhã da'ahâ na te waza'u asimro ni, ĩsō'u zaihâ na bâtâ pusizém niwĩ. Taha wa, awēmhã te âne dasima rowasu'u za'ra ni:

— Ahâmhã hã uba're hã misire te nomro, âmhã. Zezusihi siré 're ĩnomro mono norĩ si ma tô asisi uba're wa, te te siré sari za'ra da. Zezusi hã ĩsiré sébré za'ra ō di. E momo te bété mo. — Âne te tasisadhanharĩ za'ra ni.

²³ Tawamhã ni'wam norĩ hã ma tô uba're na datēme saprĩ za'ra wawa'rãmi, zara u. Tiberizadi hawi ma tô datēme saprĩ za'ra, 'ri nho'ōmo

hawi. Wanhīb'apito hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma ĩwatazéb u, ma tô ãma roptob za'ra, dasa hã da te ĩhurizéb u.

²⁴Tawamhã Zezusi hã sãmra õ wa, duré wa norĩ zama wasi'ubumroi õ wa, ma tô uba're wa, asisi ni, tisa te te ĩhuri norĩ hã zara u te te ãma saprĩ za'ra da apâ. Tawamhã Zezusihi zô danhopré da, ma tô uba're na saprĩ za'ra ni, Capana'u u.

Zezusi hã dasai uptabi na dama ĩsiwasu'uzé

²⁵Tawamhã Zezusi hã ma tô sãmri za'ra ni, Capana'u ãma ĩsõ'u zara niwĩ. Da te dasiwi sãmri wamhã, ãne te sadanharĩ za'ra ni:

— Rowahutu'wa, e niwa ma tô we aiwi, ãwa.

²⁶Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— E marĩ da, te we ĩzô asõpré wa'aba mo. E marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã ĩwaihu'u pese na te aima 'manharĩ za'ra wa'aba wa, ma tô ĩwaihu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono we te te ĩzatõrĩ na. E taha wa, te we ĩzô asõpré wa'aba mo. Mare di. Taré ĩ'u'êne hã 'mahâpãrĩ za'ra wa'aba mono wẽ te, te we ĩzô asõpré wa'aba mo.

²⁷Dasa hã dawĩ wasété su'u di. Taha wa, asa zô si 're rob'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za. Dasa ne zô si, te za 're ĩrob'ruiwapari za'ra wa'aba mo, wẽ na 're ĩhâimana u'âsi mono ne zô si. Ta hã rowẽ u'âsi dadâ'â ãna 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono zé, te wasu'u. Wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpoto wa, ma tô ĩmama hã ĩpisutu, ĩsadowa para te dama 're anhomri mono da, rowẽ u'âsi 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono zé hã.

²⁸Tawamhã ma tô asa tãma nharĩ za'ra ni, ãne:

— E marĩ na ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã te te sima 're da'awẽ, te te sima 're ĩwẽ mono zéb uwaibaba, wa te tãma ãma 're uwaimrami za'ra

mono da. Ma'ãpé wama waihu'u za'ra na, wa te waihu'u za'ra da.

²⁹ Tawamhã te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— 'Re ãhãimana u'ãsi mono, ma tô we ãzatõ, da te dasina 're ã'umnhasi za'ra mono da. Tawamhã asina 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, te za tãma ãma 're ã'uwaimrami za'ra wa'aba mo, te te sima 're ãwẽ mono zéb uwaibaba, 're ãzaze za'ra wa'aba mono wa.

³⁰⁻³¹ Taha wa, te asa tãma nharĩ za'ra ni, ãne:

— Wahi'rata norĩ hã a'ubuni wi 're nomro mono ré, ma tô te te 're huri mana na dasa nhisi hã. ãne ma tô daza'u ãma rob'ui'éré ãbaihã na, 'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u'wa hã: “Ma tô te te dama 're anhomri, hãiwa hawi dasazé hã.” A hã bété. E marĩ te za wanho'a duré wama ãmanha, dama ãmanharĩ waihu'u'õ hã, wa te ãma aiwaihu'u pese za'ra wa, wa te asaze za'ra da.

³² Taha wa, te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Mozési hã hãiwa hawi te te dama 're anhomri mono õ di, dasazé hã. ãmama si hãiwa hawi dasa nhomri'wa te 're hãimana, ate wa'aba da, dasai uptabi hã.

³³ Dasa hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhibzari hã hãiwa hawi we ãmorĩ te wasu'u, dadã'ã ãna 're ãdahãimana u'ãsi za'ra mono zé hã te te dama 're anhomri mono da. — ãne te Zezusi hã tãma rowasu'u za'ra.

³⁴ Tawamhã te asa tãma nharĩ za'ra ni, ãne:

— Wama 're anhomri u'ãsi mono, wasai uptabi hã.

³⁵ Taha wa, te Zezusi hã oto tãma siwasu'u za'ra, ãne:

— Wa hã dasai uptabi na, wa ãsiwasu'u. Mra wa, dasa hã da te 're 'mahãpãrĩ za'ra mono wamhã,

dama 're rowē za'ra mono di za. 'Rubu wa, â hã da te 're âhuri mono wamhã, dama 're rowē za'ra mono di za. Tane duré, Danho'reptui'wa na da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ētē za'ra mono wamhã, dama 're rowē za'ra mono di za.

³⁶ A norĩ wa'wa hã ma tô ĩ'madâ'â za'ra wa'wa. Tane nherē, asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di. ãne wa tô aima wasu'u za'ra wa'wa aré.

³⁷ ĩmama ma tô da'apisutu, ĩnhib'a'uwē si 're danomro mono da. Ta norĩ si te za te te 're ĩzaze za'ra, te te ĩpisutu za'ra norĩ hã. Te te 're ĩzaze za'ra mono nherē, e wa za ĩsiwi te 're awē'õ. Mare di. Te ĩsiwi 're awē'õ mono õ di za.

³⁸ Wa hã hãwa hawi wa wei mo. E marĩ da. E 'rãwi ĩnhimiroti si te ĩsima 're 'madâ'â mono da. Mare di. 'Rãwi ĩnhimiroti si te ĩsima 're 'madâ'â mono da, we ĩmorĩ õ di. We ĩzatõrĩ'wa nhimiroti si te 're 'madâ'â mono da, wa wei mo.

³⁹ E marĩ, ma tô te te sima 're wē, ĩmama hã. ĩzazei'wa norĩ te 're ab'madâ'â pese u'âsi mono wa, ĩte u'âsi 're nomro mono da, ma tô te te sima 're wē, ĩte da, te te ĩma 're apisutu sirõmo mono wa. Ma tô duré te te sima 're ĩwē, ĩzazei'wa norĩ na hã 're dâ'â za'ra mono wa, bātã na te ahãwa'utu da, apã 're hãimana u'âsi za'ra mono da oto, ti'a ĩsi'utõrĩzéb ãma.

⁴⁰ ĩmama ma tô duré te te sima 're da'awē, da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wa, rowē na 're dahãimana u'âsi za'ra mono da, hãwa ãma. Tawamhã 're dâ'â za'ra mono wa, wa za bātã na hãwa'utu za'ra, ti'a ĩsi'utõrĩzéb ãma. — ãne te Zezusi hã tãma siwasu'u za'ra.

⁴¹⁻⁴² Dasa hã hãwa hawi we ĩmorĩ na siwasu'u wa, te ãne sima rowasu'u za'ra, dama ĩpire norĩ hã:

— Oro hãwa hawi wei morĩ za. Õ hã Zezusi,

Zuzéhé 'ra. Īna zama wama waihu'u pese za'ra di.
— Āne te sima rowasu'u za'ra.

⁴³ Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— Tô'ã. Tane ĩma nharĩ za'ra wa'aba õ di za.

⁴⁴ Dasi'uihã na da te 're ĩzazei waihu'u za'ra mono õ di za. Īmama si te za te te 're da'apisutu we ĩzatõrĩ'wa hã, da te 're ĩzaze za'ra mono da. Tawapsi te za da te 're ĩzaze za'ra. Tawamhã 're dadâ'â za'ra mono wa, wa za bâtâ na ab're hawi da'ahâiwa'utu ti'a ĩsi'utõrĩzéb ãma, apâ 're dahâimana u'âsi za'ra mono da oto.

⁴⁵ Duréihã ma tô âne na rob'ui'ééré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u 'rata 'wa hã: “Timreme te za te te dama 're awaihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.” Āne ma tô ãma rob'ui'ééré. Tawamhã Īmama, timreme te te dama 're awaihu'u mono wamhã, da te ãma 're sazei pese za'ra mono wamhã, ĩmreme na zama te za duré da te 're ĩzazei pese za'ra.

⁴⁶ Īmama hã datõmo na da te 're 'madâ'â za'ra mono õ di. Īwétési wa tô te 're 'madâ'â, ĩhawi we ĩmorĩ wa.

⁴⁷ — Tawamhã Danho'reptui'wa na da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wamhã, rowě u'âsi te za dadâ'â ãna 're dahâimana u'âsi za'ra hâiwa ãma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'rata. Tô sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da.

⁴⁸ Wa hã dasa na, wa ĩsiwasu'u, rowě na 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono zé nhomri'wa, 're ĩmorĩ wa, dama.

⁴⁹ Wahi'rata norĩ hã a'ubuni wi 're nomro mono ré, ma tô mana na te te 're huri. Tane nherě, dá'â ãna 're hâimana u'âsi za'ra mono õ di, ta norĩ hã. Ma tô tidâ'â za'ra.

50 Hâiwa hawi dasa na 're dasaihuri mono wamhã, rowẽ u'âsi te za dadâ'â ãna ĩ'rata 're dahâimana u'âsi za'ra, hâiwa ãma.

51 Wa hã dasa na wa tô ĩsiwasu'u, hâiwa hawi we ĩmorĩ wa. Ni'wam norĩ hã ĩ'ãma 're saihuri u'âsi mono wamhã, te za dâ'â ãna 're hâimana u'âsi za'ra, hâiwa ãma. Taha da, wa za ĩhâiba hã dama tisõ, dazada ĩdâ'â da. — ãne Zezusi te tãma siwasu'u za'ra, dama ĩpire norĩ ma.

52 Taha wa, te sima rowasu'u za'ra:

— E niha te za õ hã tihâiba hã wama sõmri za'ra, ãma 're wasaihuri u'âsi mono da.

53 Tawamhã Zezusi te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo. ĩhâiba na 're asaihuri aba mono õ wamhã, duré ĩwapru, 're âhuri aba mono õ wamhã, rowẽ u'âsi ĩ'ãma 're anomro aba mono õ di za.

54 ĩ'ãma 're dasaihuri mono wamhã, duré ĩwapru, da te 're âhuri mono wamhã, rowẽ u'âsi te za ĩ'ãma 're danomro. Tawamhã 're dadâ'â za'ra mono wa, wa za bātâ na ab're hawi da'ahâiwa'utu ti'a ĩsi'utõrĩzéb ãma, apâ 're dahâimana u'âsi za'ra mono da.

55 ĩhâiba hã dasai uptabi. Duré ĩwapru hã, â uptabi.

56 ĩhâiba na 're dasaihuri mono wamhã, duré ĩwapru, da te 're âhuri mono wamhã, te za ĩsiré 're dahâimana u'âsi za'ra. Wa hã wa za duré ĩsiré 're ĩmorĩ u'âsi za'ra.

57 ĩmama hã ma tô we ĩzatõ, 're ĩmorĩ u'â hã. Ta hã 're hâimana u'âsi mono wa, wa za duré wa hã 're ĩhâimana u'âsi. Taha wa, ĩ'ãma 're dasaihuri mono wamhã, te za ĩsine 're dahâimana u'âsi za'ra hâiwa ãma, 're dadâ'â za'ra mono ãna.

⁵⁸ Wa hã dasa na, wa tô ĩsiwasu'u, ĩmama, hãiwa hawi te te we dama ĩnhomri na. Wahi'rata norĩ hã ma tô duréhã hãiwa hawim na tisa hã te te 're huri. Tane nherẽ, dâ'â ãna 're hãimana u'âsi za'ra mono õ di. Ma tô tidâ'â za'ra. ĩ'ãma 're dasaihuri mono wapsi, dadâ'â ãna te za 're dahãimana u'âsi za'ra, hãiwa ãma.

⁵⁹ Āne Zezusi ma tô tãma siwaihu'u za'ra, zudezu norĩ te, rowahutuzéb ãma, Capana'u ãma.

Zezusi hã tisiré norĩ te te sina ĩsadanharĩ za'ra zé wasu'u, za te te ĩrême za'ra zéb zô

⁶⁰ Tawamhã Zezusihi nhimirowasu'u hã ma tô dame wapari za'ra, ĩsazei'wa norĩ hã. Te te wapari za'ra wamhã, ãne te ahã na sima rowasu'u za'ra:

— ĩsimirowasu'u hã wama pire di, wa te ãma ĩsaze za'ra zéb da hã.

⁶¹ Ta norĩ hã sima si te te rowasu'u za'ra nherẽ, ma tô ĩmreme hã sina waihu'u za'ra, Zezusi hã. Taha wa, te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E ĩmreme hã asiwi wẽ'õ za'ra wa'aba wa, te za ĩrême za'ra wa'wa.

⁶² Wa hã ti'ai ãma dasiré ĩpodo hã, apã hãiwa u ĩmorĩ ré, ĩ'madâ'â za'ra wa'aba wamhã, e niha te za tawamhã asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa.

⁶³ 'Re ĩhãimana u'âsi mono pẽ'ẽzani si te za te te dama 're anhomri, dadâ'â ãna 're ĩdahãimana u'âsi za'ra mono zé hã. Dasi'uihã na da te dasina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Marĩ na te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, te za ĩpẽ'ẽzani hã te te dama 're anhomri, 're ĩdahãimana u'âsi za'ra mono zé hã.

⁶⁴⁻⁶⁵ Āne, wa aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. Tane nherẽ, ãne aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba nherẽ, aihĩni ĩmreme na ĩzaze za'ra wa'aba õ di za, ãté. Dasi'uihã na da te

're ĭzazei waihu'u za'ra mono õ di za. Īmama si te te dama 're anharĩ mono wapsi, te za ĭmreme na da te 're ĭzaze za'ra. Āne wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa aré. — Āne Zezusi ma tō tãma rowasu'u za'ra. E marĩ wa. Da'ahâ na ĭsiré 're danomro mono nherê, aihĩni te te sazei uptabi za'ra õ wa. Ta norĩ hã tō senai õ na, ma tō Zezusi hã sina waihu'u za'ra. Duré te te dama ĭhãiba nhomri da hã ma tō sina waihu'u siro, Zezusi hã.

Taha wa, ma tō aré dama rowasu'u:

— Dasi'uihã na da te 're ĭzaze za'ra mono õ di za. Īmama si te te dama 're anharĩ mono wapsi, te za da te 're ĭzaze za'ra. — Āne ma tō dama rowasu'u aré, da te waihu'u za'ra da.

⁶⁶ Tawamhã da'ahâ na oto ĭsiré 're danomro mono õ di, ĭsazei'wa norĩ hã. Īmreme te te wapari ze za'ra õ wa, ma tō oto rēme za'ra ni.

⁶⁷ Taha wa, te Zezusi hã wazadanharĩ za'ra:

— E a norĩ wa'aba zama te za ĭrēme za'ra wa'wa. — Āne te wazadanharĩ za'ra, 12 na wahãiba norĩ hã ĭsiré 're ĭwanomro mono norĩ hã.

⁶⁸ Tawamhã Sima Pedruhu si te asa tãma tinha:

— Mare di. Wa te airēme za'ra õ di za. Wa te airēme za'ra wamhã, e 'wa tēme, wa za 're wanomro, rowasu'uwẽ hã wa te 're ĭwapari za'ra mono da hã. Aimreme si wama pire za'ra di. Aimreme na si da te 're asaze za'ra mono wamhã, rowẽ u'âsi te za ai'ãma 're danomro. Te za duré hãiwa ãma 're dadâ'â za'ra mono ãna 're dahãimana u'âsi za'ra, 'Re ĭhãimana u'âsi mono 'rata.

⁶⁹ 'Re ĭhãimana u'âsi mono, ma tō we asatõ. Wa norĩ hã wa tō asaze za'ra ni. A hã 're aimorĩ wẽ uptabi di. Āne na wa tō aiwaihu'u za'ra ni. — Āne te Zezusihi ma tinha.

⁷⁰ Tawamhã Zezusi asa te wama nharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã 12 na aihâiba za'ra wa'wa hã wa tô aipisutu za'ra wa'wa, ĩsiré 're anomro aba mono da, dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra wa'aba mono da. Tane nherẽ, misire Wa'uburé nhib'a'uwẽ te 're mo, asiré wa'aba. — Āne ma tô wama waihu'u za'ra.

⁷¹ Wa'uburé nhib'a'uwẽ hã te te wama wasu'u za'ra wamhã, Zudasi te wasu'u, Sima Icarizotihi 'ra hã. Ta hã 12 na Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ siré 're morĩ nherẽ, te za niwapsi dama hâiba nho, Zezusi hã.

7

Zezusi hã ĩsisãnawã norĩ, Zudeza u te te siwi ĩsatõrĩzé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi hã te datẽme 're mo, Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma si. Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma oto datẽme 're morĩ õ di. E marĩ wa. Te te siwi wĩrĩ da, te te sima ãma roti za'ra wa, dama ĩpire norĩ hã. Taha wa, te oto ĩsiti 're timorĩ za'ra datẽme si, Darireza ãma si.

² Romhuture di oto bådâ hã dasi'rã'õtõzéb u hã, ãma ĩdasipo're pu'u za'ra da hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩdanhimroi wẽ mono zém na a'ubuni wi, darop téb u.

³ Tawamhã ĩno norĩ hã te apâ siwi satõ Zezusi hã, Zudeza u morĩ da. Āne te tãma nharĩ za'ra:

— Apâ te za oto aimo, Zudeza u asazei'wa norĩ u, marĩ ĩwẽ hã dama ab'manharĩ ré, te te ãma ai'madâ'â za'ra da, asazei'wa norĩ hã.

⁴ Ni'wam norĩ hã te te sima 're dawẽ za'ra mono wamhã, dama marĩ 'manharĩ wẽ na da te 're waihu'u za'ra mono da, pi'uriwi ĩwẽ hã te te dama 're 'manharĩ za'ra mono õ di za. Sõ'awi te za te te dama 're ab'manharĩ. Taha wa, ma'ãpé sõ'awi

dama 're ab'manharĩ u'âsi mono za, da te âma 're aiwaihu'u za'ra mono da. — Āne ma tô ĩno norĩ hã tâma waihu'u za'ra, Zezusihi ma.

⁵ Ta norĩ hã tidub'rada hã zahadu te te saze za'ra õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono, we te te ĩsatõrĩ na Danho'reptui'wa da.

⁶ Taha wa, te Zezusi hã asa tâma nharĩ za'ra, âne: — Zahadu bâdâ hã ĩwa waptã'ã õ di, âma ĩmorizéb da hã. Niwam na âma ai'aba'rúi wa'aba wamhã, aima rowè za'ra wa'aba di za.

⁷ Da te 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono õ di za. ĩwétési te da te dasiwi 're ĩ'ruiwapari. E marĩ wa. Da te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zé hã te dama 're awaihu'u mono wa.

⁸ A norĩ wa'aba si te za ai'aba'rúi wa'wa, dasi'rã'õtõzéb u hã. Āhãna ĩmorĩ õ di za. Zahadu bâdâ hã ĩwa waptã'ã õ di, âma ĩmorizéb da hã. — Āne Zezusi te tâma nharĩ za'ra.

⁹ Taha wa, te a'â nhamra Darireza âma, Zezusi hã.

Zezusi hã dasi'rã'õtõzéb âma ĩsãmrazé wasu'u

¹⁰ Tawamhã ĩno norĩ hã datozéb u si'aba'rúi za'u si, te oto Zezusi hã mo pi'uriwi.

¹¹ Dasi'rã'õtõ wamhã, te sô rob'madâ'â za'ra, dama ĩpire norĩ hã. Te nasi sô anharĩ za'ra:

— E mahãta Zezusi hã. — Āne te nasi sô anharĩ za'ra.

¹² Dasi'rã'õtõzéb u ĩdasito mono norĩ hã te duré dasima rowasu'u za'ra ni. Misire damreme õ di âma. Ni'wam norĩ hã te âne dama rowasu'u za'ra:

— Ô hã te 're timorĩ wē, Zezusi hã.

Ni'wam norĩ hã te duré dama rowasu'u za'ra:

— Mare di. Sadawa nhipese na te õ hã te te dama 're rowasu'u. — Āne te dama rowasu'u za'ra. Tawamhã ĩwasu'u na âma dasisaze za'ra õ di.

13 Pi'uriwi te ãne dasima wasu'u za'ra ni, Zezusi hã. Sõ'awi da te dasima rowasu'u za'ra õ di, dama ĩpire norĩ pipa te.

14 Tawamhã dasi'rã'õtõ ré, ma tô Zezusi hã wi, 'ri za'êtê u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb u. 'Ri 'wawi wa'ra 're, te dama rowahutu.

15 Tawamhã dama ĩpire norĩ hã ĩmreme te te wapari za'ra wamhã, ma tô ãma titob'uzu za'ra. ãne te sima rowasu'u za'ra:

— Õ hã watême 're zasi mono õ di, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti, wa te tãma 're waihu'u za'ra mono da. E niha ma tô waihu'u pese, te te dama 're ĩrowasu'u mono zéb da hã. — ãne te sima rowasu'u za'ra.

16 Taha wa, te Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— ĩsi'uihã na te dama 're rowasu'u mono õ di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô we ĩzatõ, te dama 're rowasu'u mono da. Taha zadawa para, wa tô te dama 're rowasu'u.

17 E niha te za da te 're ĩwaihu'u za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti na si te dama 're ĩrowasu'u mono na hã, niha wamhã, ĩsi'uihã na ĩnhimiroti na si te dama 're ĩrowasu'u mono õ na hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti si, da te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, te za da te ãma 're ĩwaihu'u za'ra.

18 Dasi'uihã na danhimirosa'rata na da te dama 're rowasu'u za'ra mono wamhã, te za sô 're simnhasi za'ra, mreme wẽ wa, ãma 're dawata za'ra mono zô. Datême dazatõrĩ'wai ãma si 're dawata za'ra mono da, da te dasima 're wẽ za'ra mono wamhã, tô sena na si danhimirowasu'u hã. Dazadawa nhipese õ di.

¹⁹ Duréihã Mozési hã ma tô aima sômri za'ra wa'wa, 'Re ihâimana u'âsi mono nhimiroti hã, aihirata norĩ wa'aba ma hã. Tane nherẽ, ĩsimiroti hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono õ di. E marĩ wa, te bété asima ĩwẽ za'ra wa'wa, asiwi ĩwĩrĩ aba da. — Āne te Zezusi hã tãma nharĩ za'ra.

²⁰ Tawamhã ãne hã da te wapari za'ra wamhã, te asa tãma nharĩ za'ra ni:

— E 'wam norĩ hã ma tô bété sima aiwẽ za'ra, te te siwi aiwĩrĩ da. Wa'uburé te te aima nharĩ wa, te asimiza'rese ãna wama ĩnharĩ za'ra. — Āne te Zezusihi ma nharĩ za'ra ni.

²¹⁻²³ Tawamhã te Zezusi hã asa dama tinha:

— Misi dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã wẽ nherẽ, te dama 'manharĩ 'ru te, ma tô ĩ'ãma atob'uzu za'ra wa'wa. Duréihã Mozési hã ma tô dama pisutu danhîhîwata nhîhîrizé hã, ĩwana wahi'rata norĩ hã te te dama ĩpisutuzéb zarina. Taha wa, bâdâ te te ĩpisutuzém na te za aibâ 'rare hã 're ĩsîhîwata nhîhîri za'ra wa'aba mo, sabadu na. Āne na te za tãma ãma 're ĩ'uwaimrami za'ra wa'aba mo, Mozési te te dama ĩpisutuzé hã. Tawamhã e marĩ da, ma bété ĩzada asahi za'ra wa'wa, romhuri zahîrizém na aibâ te pese wa, sabadu na.

²⁴ Ma'ãpé atõmo na dahîiba mana wawi, asiwi 're ĩda'madâ'â za'ra wa'aba mono zéb zarina si, asiwi 're dawẽ'õ za'ra wa'aba mono tõ, ĩ'uwaibaba si 're dawaihu'u za'ra wa'aba mono da. — Āne Zezusi te dama tinha.

Zezusi hã 'Re ihâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na rowasu'u

²⁵ Tawamhã ni'wam norĩ hã ma tô Zezusihi mreme hã wapari za'ra, Zeruzarẽ ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ hã. Taha wa, te ãne ãma sima rowasu'u za'ra:

— Ni'wai ãma te sima roti za'ra, te te siwi wĩrĩ da, wama ĩpire norĩ hã. Āté õ hã da te dasiwi ĩwĩrĩ da hã.

²⁶ Ni'ã. Sõ'awi te te dama 're rowasu'u mono nherẽ, da te tãma nharĩ za'ra õ di, rowahutu na te te sazâri da. E Danho'reptui'wa na ma tô siwi waihu'u za'ra, wama ĩpire norĩ hã.

²⁷ Danho'reptui'wa wei morĩ wamhã, ĩsa'ru hã dama waihu'u za'ra õ di za. Õhõ za'ru hã wama waihu'u pese za'ra di. — Āne te dasima rowasu'u za'ra ni.

²⁸ Tawamhã ma tô sina damreme waihu'u, Zezusi hã. Taha wa, 'ri za'êtê 'wawi wa'ra 're, zahadu te te dama rowahutu ré, te ãne da'mahã, mreme 'rãihã na:

— Oro asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba za. Oro ĩza'ru hã aima waihu'u pese za'ra wa'aba za duré. Tô sena ĩwaihu'u za'ra wa'aba õ di. ĩza'ru uptabi hã waihu'u za'ra wa'aba õ di duré. ĩsi'uihã na we ĩmorĩ õ di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para, wa wei mo. Tô sena ĩsimiroti hã we ĩzatõrĩ'wa nhimiroti hã. Tane nherẽ, ta hã asiwi waihu'u za'ra wa'aba õ di.

²⁹ Wa hã ĩma waihu'u pese di we ĩzatõrĩ'wa hã, ĩhawi we ĩmorĩ wa. — Āne te Zezusi hã dama siwasu'u.

³⁰ Tawamhã ma tô duré sima ãma roti za'ra, te te siwi âri da, dama ĩpire norĩ hã. Tane nherẽ, te te siwi âri õ di. E marĩ wa. Zahadu bâdã hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ãma ĩpisutuzé hã, ĩwa waptã'ã õ wa.

³¹ Tawamhã ta norĩ hã sada hâimana za'ra nherẽ, ma tô da'ahã na saze za'ra ni, Zezusi hã. Taha wa, te ãne dasima rowasu'u za'ra ni:

— Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisudu hã oto wei morĩ wamhã, e te za te te dama 're ab'manharĩ, marĩ dama ì'manharĩ waihu'u'õ hã, Zezusi te te dama 're ì'ab'manharĩ mono nhipai u hã. — ãne te dasima rowasu'u za'ra ni.

Parisezu norĩ hã, Zezusihi zô te te ìdazatõrĩ za'ra zé wasu'u

³² Tawamhã parisezu norĩ hã ma tô Zezusihi ãma dawapari za'ra. Taha wa, ma tô sô da'mazatõrĩ za'ra, Zezusi hã te te siwi âri da, 'ri 'madâ'â'wa norĩ hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhorõwa 'madâ'â'wa norĩ hã. 'Re ìhâimana u'âsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ìpire norĩ me, ma tô sô satõrĩ za'ra, sasedoti ìpire norĩ me.

³³ Tawamhã ìtême sihutu wamhã, Zezusi te tãma nharĩ za'ra:

— Syry na wa za oto ai'rata ìnhamra 'wa. Taha pari, wa za apâ mo, we ìzatõrĩ'wai u.

³⁴ Ìzô rob'madâ'â za'ra wa'aba nherẽ, asiwi ìsãmri za'ra wa'aba õ di za. Nimomo wa za mo. Nimomo ìmorĩ wamhã, ãma ìtême 're anomro waihu'u aba mono õ di za. — ãne te tãma siwasu'u za'ra.

³⁵ Taha wa, te sima rowasu'u za'ra, dama ìpire norĩ hã:

— E momo te za bété mo, wa te wasiwi sãmri za'ra tõ da hã. E darob amoi u te za mo, wasiré zudezu norĩ u deredu norĩ 'rata, 're ìsi'ubumroi mono norĩ u. E tamomo te za oto mo, deredu norĩ rob ãma te te 're rowahutu mono da.

³⁶ Ma tô wama rowasu'u za'ra, wa te sô rob'madâ'â za'ra nherẽ, za wa te wasiwi ìsãmri õ na hã. Ma tô duré wama rowasu'u za'ra, nimomo

morĩ wamhã, za ĩtẽme ĩwasihutu waihu'u õ na hã. Wa te wasiwi waihu'u za'ra õ di, te te wama ĩnharĩ za'ra zé hã. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

ZeZusi hã â u'âsi na dama ĩsiwasu'uzé wasu'u

³⁷ Tawamhã ĩrẽme ma dasi'rã'õtõ mono wa, ma tô ZeZusi hã hãwi za, te te dama rowahutu da, datozém na bådâ ĩpire uptabi na. Āne te dama tinha:

— 'Rubu wamhã, ma'ãpé we ĩtẽme 're anomro aba mono za, â u'â hã te aima 're sômri za'ra wa'aba mono wa, 're âhuri aba mono da.

³⁸ Duréhã ma tô ãne â u'âsi na rob'ui'ééré, 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã: “Â u'â hã 're sidototo u'âsi mono wamhã, dama rowézé hã te za dama 're hãimana u'âsi, ĩsipti hã. Tane Danho'reptui'wa na da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wamhã, taha zarina te za rowẽ nhomri'wa hã dama 're hãimana za'ra.” Āne ma tô ãma rob'ui'ééré, ĩbaihã na hã. — Āne te ZeZusi hã dama rowasu'u.

³⁹ Â u'â te te dama wasu'u wamhã, Tipẽ'êzani te wasu'u, ZeZusi hã. Niwapsi te za te te tãma 're anhomri, tizazei'wa norĩ ma. Dâ'â wa, hãiwa'utu parip si, te za Tipẽ'êzani hã te te tãma 're anhomri.

ZeZusihi ãma ĩdasisadanharĩ za'ra zé wasu'u

⁴⁰ Tawamhã ZeZusihi mreme, da te wapari za'ra wamhã, te dasima rowasu'u za'ra ni:

— Tô sena õ hã 'Re ĩhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa zô, 're ĩdanhimipari za'ra mono.

⁴¹ Ni'wam norĩ hã te duré dama rowasu'u za'ra:
— Ô hã Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te ĩpisudu.

Ni'wam norĩ hã te duré dama rowasu'u za'ra:

— Oro ò hã Darireza hawi wei morĩ za. Danho'reptui'wa da, 'Re ìhâimana u'âsi mono te te ìpisudu hã Darireza hawi wei morĩ ò di za.

⁴² Danho'reptui'wa da hã apito Dawihi nhihudu te za, u, 're mo. Berẽ ãma te za, u, podo, tihi'rata za'ru ãma, Dawihi za'ru ãma. Æne duréihã ma tô ãma rob'ui'ééré siro, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã. — Æne te dasima rowasu'u za'ra ni.

⁴³ Taha wa, ìwasu'u na dasisaze za'ra ò di.

⁴⁴ Ni'wam norĩ si te sima wẽ za'ra, te te siwi âri da. Tane nherẽ, te te siwi âri ò di.

Dama ìpire norĩ hã, Zezusi, Danho'reptui'wa na te te dame 're ìsaze za'ra mono ò zé wasu'u

⁴⁵ Tawamhã Zezusihi zô ìsihutu norĩ hã te apâ ai'aba'ré, sasedoti ìpire norĩ u, parisezu norĩ u zama. Ubana ìtême sihutu wamhã, te sadanharĩ za'ra, ãne:

— E marĩ da, we asiwi saprõni aba ò di, watême.

⁴⁶ Tawamhã te asa tãma nharĩ za'ra:

— Ni'wa te te ãma wabzu ò di, ìsimiroti wẽ na hã. Taha wa, wa te wasiwi âri ò di, wa te wei wasiwi saprõni da, atême za'ra wa'aba.

⁴⁷ Taha wa, te parisezu norĩ hã asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E niha a norĩ wa'aba zama ma tô ìmreme hã dame ìsaze za'ra wa'wa, tô sena te te dama 're rowasu'u mono newa.

⁴⁸ E Danho'reptui'wa na ma tô 'mazaze dama ìpire hã, duré parisezu hã. Mare di. Ni'wa te te ãma sazei ò di.

⁴⁹ Ò norĩ hã ma tô saze za'ra, tãma waihu'u pese za'ra ò wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimiroti na Mozési te te ãma ìrob'ui'éérézẽ hã. Taha wa, te za ò

norĩ hã te te siwi 're wẽ'õ pese za'ra, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono hã. — ãne te parisezu norĩ hã 'ri za'ëtẽ 'madã'ã'wa norĩ ma nharĩ za'ra.

⁵⁰⁻⁵¹ Tawamhã parisezu norĩ siré hã ma tô oto rowasu'u, Nicodemosi hã, Zesusihi u aré ãmorĩ hã barana. ãne te tãma rowasu'u za'ra, tisiré parisezu norĩ ma:

— E marĩ te te ãmanharĩ zô, wa te wasiwi waihu'u ãna, wa za wasiwi wẽ'õ za'ra ni. E ãne wahi'rada Mozési ma tô dama roti, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono nhimiroti zarina. Mare di. ãne te te dama roti õ di. — ãne Nicodemosi te tãma rowasu'u za'ra, tisiré parisezu norĩ ma.

⁵² Taha wa, te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— E a zama Darireza hawi we aimorĩ wa, te ãne wama ãwaihu'u za'ra. Darireza hawi te te 're da'azatõri mono õ di, te te dama 're ãsadawa wasu'u za'ra mono da hã, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono hã. ãmreme ui'éré hã robaba di, ãma. Ma'ãpé sõré na za, ãma ãrob'ui'éré õ na waihu'u da. — ãne te tãma nharĩ za'ra, Nicodemosihi ma.

⁵³ Taha pari, tinhorõwa u te te ropé da, ma oto wairé.

8

Pi'õ hã aibã aimawi ré nomro wa, Zesusihi u da te dasiwi ãsaprõnizé wasu'u

¹ Tawamhã Zesusihi me, wa ai'aba'ré ni, ëtẽ 'rãihã u, Oriwera u.

² Awẽmhã mararé, wa apã ai'aba'ré ni 'ri za'ëtẽ u, 'Re ãhãmãna u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zéb u. Wasihutu wamhã, 'ri 'wawi wa'ra u, wa asisi ni. Tamomo da'ahã na ma tô Zesusihi u ubumro

ni. Tawamhã ma tô nhamra, te te dama rowahutu da, Zezusi hã.

³ Te te dama rowahutu ré, ma tô we ãtẽme ahutu, 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'éré na dama rowahutu'wa norĩ hã, parisezu norĩ me. Pi'õ hã te we ãtẽme siwi saprõ. Mro ré nherẽ, aibã aimawi ré nomro ré, da te 'madã'ã wa, te we ãtẽme siwi saprõni za'ra, niha ãsimiroti hã te te ãma waihu'u za'ra da. Tawamhã dawa'wa u ma tô siwi 'mazé pi'õ hã, Zezusihi nho're sab da.

⁴ Tawamhã Zezusi te siwi 'mahã, ãne:

— Rowahutu'wa, ã hã pi'õ hã mro ré nherẽ, aibã aimawi ré nomro ré, ma tô dasiwi 'madã'ã ni. Taha wa, wa we atẽme wasiwi saprõni ni, asimiroti hã wa te ãma waihu'u za'ra da.

⁵ Damro ré nherẽ, aibã aimawi ré 're danhimi'wara mono wa, etẽ na da te dasiwi 're simroi mono da, ma tô te te dama 're a'ru, wahi'rada Mozési hã. A hã bété, e niha asimiroti hã pi'õi ãma hã. — ãne te siwi ãma sadanha.

⁶ Mozésihi nhimiroti zarina te te dama 'rui õ wa, te te siwi wẽ'õ za'ra da, ma tô ãne siwi ãma sadanha. Tane nherẽ, Zezusi hã asa te te ãma sada'ãbã za'ra õ di. Ti'a zô ma tô aiwẽ'ẽ, tinhiptõmo na te te ui'éré da.

⁷ ãmreme zô, te te nasi 'mahãrã za'ra wamhã, ma tô apã wahudu. ãne te tãma nharĩ za'ra:

— Ni'wa hã wasété ãna 're morĩ wamhã, te za simrimi 'rata, etẽ na.

⁸ Tawamhã ma tô duré aiwẽ'ẽ, ti'a zô te te ui'éré da.

⁹ Tawamhã ãmreme te te wapari za'ra wamhã, dawana ãhãiba prédub 'rata, uimrehẽne ma tô wato bro. ãsa'u si te nasi wairé, misi si siwi ãsaprõni'wa

hã ãmreme te te sina wapari za'ra wa, sisép te. Zezusi hã siwaprosi te oto za. Pi'õ si te dawa'wa za, Zezusihi nho're.

¹⁰ Tawamhã Zezusi hã ma tô apâ wahudu. Pi'õ siwaprosi sa wa, te oto sadanha:

— È mahãta aiwasu'u'wa norĩ hã. E 'mazab õ di, te te dama ai'ru za'ra da, da te dasiwi aiwĩrĩ da, aiwasédé hã te te ai'ãma ĩsa'ra za'ra norĩ hã.

¹¹ Taha wa, te pi'õ hã asa tãma tinha:

— Maze di. Ni'wa hã sab õ di, te te dama ĩ'ru da, da te dasiwi ĩwĩrĩ da.

Taha wa, Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Tane tô. Wa hã te duré dama ai'rui õ di za, da te dasiwi aiwĩrĩ da. Mo oto aimorĩ. Aiwasédé hã 'manharĩ na sahu õ di za. — Āne te pi'õi ma tinha.

Zezusi hã dama rob'u iwẽ'wa na dama ĩsiwasu'uzé wasu'u

¹² Tawamhã Zezusi te duré dama tinha, ãne:

— Wa hã dama rob'u iwẽ'wa na wa ĩsiwasu'u. ĩnhimiroti zarina 're danomro mono wamhã, dawasété na 're danomro mono õ di za, robra na. Rowa'a na si te za ĩ'ãma 're danomro u'ãsi, rowē na si.

¹³ Tawamhã parisezu norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra:

— Asiwaprosi wama asiwasu'u wamhã, tô sena wama asiwasu'u õ di.

¹⁴ Taha wa, te Zezusi hã asa duré tãma nharĩ za'ra:

— Tane nherē, ĩsiwaprosi aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba nherē, tô sena, wa aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Nima hawi we ĩmorĩzé hã waihu'u za'ra wa'aba õ di. ĩwétési, wa tô ĩsina waihu'u. Nimomo ĩmorĩzé hã duré waihu'u za'ra wa'aba õ di. ĩwétési

wa tō ĩsina waihu'u siro. Taha wa, tō sena te ĩsina waihu'u pese wa, te za ĩmreme na 're ĩzaze za'ra wa'aba mo.

¹⁵ Danhimirosa'rata zarina si, te 're ĩdawaihu'u za'ra wa'aba mo, dawē na dawasété na zama. Tanei ō di, wa hã.

¹⁶ Tō sena, wa za te 're da'awaihu'u, dawē na dawasété na zama. ĩsiwaprosi te 're da'awaihu'u mono ō di za. We ĩzatōrĩ'wai me, wa za wa te 're da'awaihu'u, dawē na dawasété na zama.

¹⁷ Duréihã ma tō Mozési hã ãne na te te dama 're roti, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para: “Nĩ'wa hã siwaprosi te te 're da'awasu'u mono wamhã, 're saze za'ra wa'aba mono ō di za, ĩsimirowasu'u na. Siwaprosi wamhã, mreme wapure di. Maparane wapsi, 're ĩne wē hã ãma 're sisaze zahuré mono wamhã, te za ĩsimirowasu'u zahuré na 're ĩsaze za'ra wa'aba mo. Sahuré wamhã, mreme pire zahuré di.” ãne Mozésihi nhimiroti na rob'ui'ééré hã.

¹⁸ Wa hã wa ĩsiwasu'u. We ĩzatōrĩ'wa hã te duré ĩwasu'u, ĩmama hã. Taha wa, ĩsiwaprosi ĩsiwasu'u ō wa, te za wamreme hã tō sena na 're ĩsaze za'ra wa'aba mo.

¹⁹ Tawamhã parisezu norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E mahãta tawamhã, aimama.

Taha wa, ma tō duré Zezusi hã asa tãma nharĩ za'ra:

— ĩmama te aima wasu'u za'ra wa'aba nherē, asiwi ĩwaihu'u za'ra wa'aba ō di. ĩmama zama, asiwi waihu'u za'ra wa'aba ō di. Tō sena ĩwaihu'u za'ra wa'aba 'wa'âhã, ĩmama zama te aré ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

²⁰ Āne te tãma rowasu'u za'ra, 'Re ìhâimana u'âsi mono ãma 're ìdawata za'ra mono zéb ãma, 'ri 'wawi wa'ra 're, te te dama rowahutu ré. Rob'uiprazé, da te 're ìséme mono zéb 'rata sab ré, te ãne tãma rowasu'u za'ra. Taha wa, te te siwî âri ze za'ra nherê, te te siwî âri ò di, dama ìpire norî hã. E marî wa. Zahadu bâdâ hã ìwa waptã'ã ò wa, te te sima ãma ìrotizé hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã.

“E 'wa hã a hã,” Āne Zezusi da te dasiwi ìsadanharî za'ra zé wasu'u

²¹ Tawamhã Zezusi hã te duré tãma nharî za'ra, parisezu norî ma:

— Aihawi wa za ìmorî za'ra wa'wa. Tawamhã aiwasété ré, te za 're atâ'â za'ra wa'aba mo, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã aiwasédé hã te te aima 're pari za'ra wa'aba mono ãna. Aiwasété ré, 're atâ'â za'ra wa'aba mono wamhã, nimomo ìmorî wamhã, ìzarina ãma 're anomro waihu'u aba mono ò di za. — Āne te Zezusi tãma rowasu'u za'ra.

²² Taha wa, ma tô ãne sima rowasu'u za'ra:

— Ò hã ma tô wama nharî za'ra, nimomo morî wamhã, ìsarina 're wanomro waihu'u mono ò di za. E 'râwi siwîrî da bâ, te ãne wama nharî za'ra. — Āne te sima rowasu'u za'ra.

²³ Tawamhã ma tô Zezusi hã duré tãma nharî za'ra:

— A norî wa'wa hã ti'ai ãma si te 're anomro aba mo. Wa hã hâiwa hawi, wa wei mo. A norî wa'wa hã ti'ai ãma a'uwe te 're aihâimana za'ra wa'aba mo. Tanei ò di, wa hã.

²⁴ A norî wa'wa hã aiwasété ré, te za 're atâ'â za'ra wa'aba mo. Āne wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa aré. Tawamhã wa hã aima ìsiwasu'u za'ra wa'aba zéb zarina, 're ìhâimana mono na 're ìzaze za'ra wa'aba mono ò wamhã, te za tô aiwasété ré

're atâ'â za'ra wa'aba mo. — ãne Zezusi ma tô tâma waihu'u za'ra.

²⁵ Tawamhã ma tô siwi sadanha:

— E 'wa hã bété, a hã.

Tawamhã ma duré ãma sada'âbâ za'ra asa:

— Rowahutu na te dama ãma 're ãsãna'rata mono hawi, wa tô aima 're ãsiwasu'u za'ra wa'wa, 're ãhãimana mono zém na hã.

²⁶ Zahadu uburé marĩ hã te aima waihu'u za'ra wa'aba ô di, 're anomro wasété aba mono zém na hã. We ãzatõrĩ'wa hã tô sena ma tô te te ãma 're da'awaihu'u. Taha wa, duré wa hã te te ãma 're ãda'awaihu'u mono zéb zarina si, wa za te dama 're awaihu'u, ãsine. — ãne ma tô Zezusi hã tâma rowasu'u za'ra.

²⁷ We tizatõrĩ'wa hã te te tâma wasu'u za'ra wamhã, Timama te wasu'u, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Sõ'awi te te tâma rowasu'u za'ra ô wamhã, ãmreme tâma pibu prã za'ra di, dama ãpire norĩ ma.

²⁸ Taha wa, te Zezusi hã duré tâma nharĩ za'ra, ãne:

— Wa hã dasiré ãpodo hã niwapsi te za asiwi ãzasõmri za'ra wa'wa, hãwi ãza'o da. Tawapsi te za ãwaihu'u za'ra wa'wa, aima 're ãsiwasu'u za'ra wa'aba mono zéb zarina, 're ãhãimana mono zém na hã. Te za duré ãwaihu'u za'ra wa'wa, ãsi'uihá na te dama 're ãrowasu'u mono ô na hã, ãmama te te ãma ãwaihu'uzéb zarina si, te dama 're ãrowasu'u mono na hã.

²⁹ We ãzatõrĩ'wa hã te te ãma 're ãroti mono zéb zarina si, wa tô te tâma ãma 're uwaimrami u'ãsi. Taha wa, ã'rata te 're sãmra u'ãsi. Te te 're ãrême mono ô di. — ãne Zezusi ma tô tâma siwasu'u za'ra.

³⁰ Tawamhã ãmreme hã da te wapari za'ra wamhã, ma tô da'ahâ na Danho'reptui'wa na saze za'ra ni.

Īsazei uptabi 'wa, za 're ĩdanomro mono zé wasu'u

³¹ Tawamhã Zezusi te tãma nharĩ za'ra, ĩsazei'wa norĩ ma hã:

— Īmreme 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wamhã, ĩzazei uptabi 'wa, te za 're anomro aba mo.

³² Tawamhã aima waihu'u pese za'ra wa'aba di za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Ta hã tô sena uptabi. Taha zarina te za asõ'reptuzé hã asina 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo, wada'uri ãna si'uihã na 're ĩhâimana za'ra mono norĩ ne, rowẽ na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da oto. — ãne Zezusi te tãma rowasu'u za'ra.

³³ Tawamhã te duré asa tãma nharĩ za'ra, Zezusihi ma:

— Wa norĩ hã Abra'ãhã nhihudu, wa 're wanomro. Niwa dama romhuri'wa da, danhimi'uipra na 're wahâimana za'ra mono õ di. E niha wa za tawamhã wanho'reptuzé hã wasina wa te 're waihu'u za'ra.

³⁴ Tawamhã Zezusi asa te duré tãma nharĩ za'ra: — Tô sena wa aima waihu'u za'ra wa'wa. Dawasété na 're danomro u'âsi mono wamhã, dawasédé, da te 're sahâri waihu'u za'ra mono õ di za, danhimi'uipra norĩ hã titede'wai hawi 're ĩwairébé waihu'u mono õ ne.

³⁵ Apito ma, romhuri'wa norĩ hã, apito 'ra me, aiwab õ di. Apito 'ra, te za timama nhorõwa ãma 're sãmra u'âsi, ĩ'ra wa. Tãma ĩromhuri'wa norĩ hã ĩsõrõwa ãma 're si'ubumroi u'âsi mono õ di za.

³⁶ Wa hã wa aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra na. Aibasété hawi te 're

asõ'reptu za'ra wa'aba mono wamhã, tô sena te za rowẽ na ãma 're anomro aba mo.

³⁷ A norĩ wa'wa hã Abra'ãhã nhihudu te 're anomro aba mo. Æne na ãma aiwaih'u pese za'ra wa'aba di. Tane nherẽ, ãsihudu nherẽ, ma tô asiwi ãwẽ'õ za'ra wa'wa, asiwi ãwĩrĩ za'ra wa'aba da. E marĩ wa. ãnhimiroti hã taré asiwi 're wẽ'õ za'ra wa'aba mono wa.

³⁸ Wa hã ãmama, te te ãma 're ãwaih'u mono zéb zarina si, wa tô aima te 're waih'u za'ra wa'wa. A norĩ wa'wa hã aimama te te 're ãaiwada'uri za'ra wa'aba mono zéb zarina si, te 're ãmanharĩ za'ra wa'aba mo. — Æne Zezusi te tãma nharĩ za'ra.

³⁹ Tawamhã Zezusihi ma, te duré asa nharĩ za'ra, Æne:

— Wa norĩ hã, Abra'ãhã nhihudu.

Tawamhã asa te duré Zezusi hã tãma nharĩ za'ra:

— Abra'ãhã nhihudu uptabi 'wa'ãhã, te aré 're anomro wẽ wa'aba mo, ãsine.

⁴⁰ 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti hã tô sena uptabi. Taha si, wa tô te aima 're wasu'u za'ra wa'wa, te te ãma 're ãawaih'u mono zéb zarina. Tane nherẽ, ma tô ãma asima ãroti za'ra wa'wa, asiwi ãwĩrĩ za'ra wa'aba da. Æne dama 're hãimana mono õ di, Abra'ã hã. A norĩ wa'wa hã aimama ne, te 're anomro aba mo. — Æne Zezusi te tãma nharĩ za'ra.

⁴¹ Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra:

— Misire Wamama hã, 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã. Wa norĩ hã ãra uptabi, wa 're wahãimana za'ra.

⁴² Tawamhã Zezusi hã te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Tô sena 'Re ãhãimana u'ãsi mono hã, Aimama za'ra wa'aba 'wa'ãhã, te aré asiwi 're ãzawi pese za'ra wa'aba mo. E marĩ wa. ãhawi we ãmorĩ wa,

atēme za'ra wa'aba. Īsi'uihâ na we ĩmorĩ õ di. Ta hã ma tô we ĩzatõ.

⁴³ E niha aima waihu'u pese za'ra wa'aba õ di, ĩnhimirowasu'u hã. Wē nherē, aima wapari ze za'ra wa'aba õ wa, aima pibu prã za'ra wa'aba di.

⁴⁴⁻⁴⁵ Aimama za'ra wa'wa hã, Wa'uburé. A norĩ wa'wa hã ĩ'ra te 're anomro aba mo. Te te sima 're ĩwē mono zém na si, te asima 're ĩwē za'ra wa'aba mo, tãma âma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Ta hã dapoto na'rata hawi dapãrĩ'wa te 're mo. Sadawa nhipese u'âsi wa, tô sena te te dama 're rowasu'u mono õ di. Tizadawa nhipese na ma tô sãna'rata. Simirosa'rata wasété u'âsi wa, sadawa nhipese u'âsi di. Taha wa, ĩ'ra 're anomro aba mono wa, ĩnhimirowasu'u hã tô sena nherē, âma 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ di.

⁴⁶⁻⁴⁷ Tô sena na wa aima te 're wasu'u za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti hã. Tane nherē, ĩnhimirowasu'u na 're ĩzaze za'ra wa'aba mono õ di. E marĩ wa. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhĩb'a'uwē norĩ si te za te te 're wapari pese za'ra, ĩsimiroti hã. A norĩ wa'wa hã ĩsib'a'uwē 're anomro aba mono õ di. Taha wa, ĩsimiroti hã 're wapari pese za'ra wa'aba mono õ di. — Āne Zezusi ma tô tãma waihu'u za'ra.

Zezusihí wasu'u, Abra'ãhã wasu'u me

⁴⁸ Tawamhã dama ĩpire norĩ hã ma tô asa tãma nharĩ za'ra:

— A hã, samaritanu. Wa'uburé ré, 're aimorĩ wa, te asimiza'rese âna âne na hã wama ĩrowasu'u. Tô sena, wa tô nasi âne na aima nharĩ za'ra ni. — Āne te taré tãma nharĩ za'ra, Zezusihí ma.

⁴⁹ Tawamhã Zezusi asa te tãma nharĩ za'ra:

— Mare di. Wa'uburé ré, 're ĩmorĩ ò di. Wa hã ĩmreme wazép sina, wa ĩmama hã te aima 're wasu'u wē za'ra wa'wa. Tazahã a norĩ wa'wa hã asiséb āna te āne ĩma ĩnharĩ wasété za'ra wa'wa.

⁵⁰ ĩ'āma 're dawata za'ra mono zô, ĩsina 're ĩnhimnhasi mono ò di, wa hã. Misire ma tô te te sima 're da'awē, ĩ'āma 're dawata za'ra mono da. Tô ĩ'uwaibaba te te ĩ'āma sima 're ĩda'awē mono zé hã.

⁵¹ Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. ĩnhimiroti hã da te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, 're dadâ'â za'ra mono āna te za 're dahâimana u'âsi za'ra. — Āne te tãma rowasu'u za'ra.

⁵² Sõ'awi te te tãma rowasu'u za'ra ò wa, ĩmreme hã tãma pibu prã za'ra di. Taha wa, asa te duré Zezusihi ma nharĩ za'ra:

— Wa'uburé ré, 're aimorĩ na, wama aiwaihu'u pese za'ra di oto. Wahi'rada Abra'ã hã ma tô dêrâ. Uburé 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ zama ma duré tidâ'â za'ra. Tane nherē, ma tô ĩnha, da te 're asaze za'ra mono wamhã, 're dadâ'â za'ra mono āna, 're ĩdahâimana u'âsi za'ra mono na hã.

⁵³ E Abra'ãhã nhipai u aipire bâ, te āne wama ĩnharĩ za'ra. Ma tô dêrâ, ta hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ zama ma tô duré 're dê'â za'ra. E 'wa hã bété, a hã. Ma'āpé asina asimirosa'rata na wama waihu'u za'ra na, wa te aiwaihu'u za'ra da.

⁵⁴ Tawamhã Zezusi te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Wa hã, ĩpire na ĩsina 're ĩwata mono ò di. ĩpire na ĩsina 're ĩwata mono 'wa'âhã, aré dama ĩwapure di. ĩmama si te ĩpire na te te dama 're ĩwasu'u. Ta hã Asib'apito na te 're ĩsisi za'ra wa'abamo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

⁵⁵ Tane nherē, Asib'apito na 're sisi za'ra wa'aba mono nherē, waihu'u za'ra wa'aba ō di. Taha wa, te taré Asib'apito na 're ĩsisi za'ra wa'aba mo. Wa hã wa tô waihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Aima sô 're ĩnhimrami za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, aré ĩzadawa nhipese di wa hã, asine za'ra wa'aba. Tô sena wa tô waihu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. ĩsimiroti hã wa tô duré te 're 'madâ'â pese.

⁵⁶ Aihirata 'wa, Abra'ã hã ma tô ĩwaihu'u siro, we datēme ĩmorĭzém na hã ti'ai u. Taha wa, Abra'ãhã ma, rowē di. Te 're to. — Āne Zezusi te tãma rowasu'u za'ra.

⁵⁷ Tawamhã te asa tãma nharĩ za'ra, dama ĩpire norĩ hã:

— E niha ma tô Abra'ã hã ĩwaihu, duréi pese dawi dâ'â nherē. Te aré āne wama ĩwasu'u za'ra, ai'ãma wahub ahâ uptabi 'wa'âhã. Zahadu a hã, ai'ãma wahub ahâ ō di. 50 na zahadu ai'ãma wahub ō di. — Āne te Zezusihi ma, nharĩ za'ra.

⁵⁸ Taha wa, Zezusi te duré asa tãma nharĩ za'ra:
— Tô sena, wa aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Abra'ã hã poto ō ré, wa 're ĩhâimana u'âsi. — Āne Zezusi ma tô tãma siwasu'u za'ra, dama ĩpire norĩ ma.

⁵⁹ Tawamhã te te sadawa 'ru za'ra wa, ma ēne hã sada waibu za'ra, te te siwi āma wĩrĩ da. Tane nherē, te te siwi wĩrĩ ō di, rob u watobro da, tiwi si'wahi za'ra wa, 'ri 'wawi wa'ra hawi.

9

Zezusi hã aibã ĩpotozém hawi ĩtob'a te te ĩpesezé wasu'u

¹ Tawamhã morĩ ré, ma tô aibã hã tisã Zezusi hã, ĩwaptã'ãzém hawi ĩtob'a hã.

² Īsiré, wa te wasiwi sāmri za'ra wa, wa tô āne wasiwi sadanharĩ ni:

— E marĩ wa, ma tob'a na waptārã. E tiwasédé te te 'manharĩ wa, ma tob'a na waptārã. E ĩmama norĩ hã timro me tiwasédé te te 'manharĩ zahuré wa, ma ĩ'ra hã tob'a na waptārã.

³ Taha wa, te Zezusi hã asa wama nharĩ za'ra:

— Mare di. Tiwasédé te te 'manharĩ õ di. Īmama norĩ zama, tiwasédé te te 'manharĩ zahuré õ di. Rowē na 're morĩ wa za, ma tob'a na podo, ĩwaihu'u pese na da te waihu'u za'ra da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

⁴ Ta hã ma tô we ĩzatõ, dapawaptom na te tãma 're romhuri mono da. Rowa'a ré, te za da te 're romhuri za'ra. 'Re mara mono wa, da te 're romhuri waihu'u za'ra mono õ di. Tane rowē ré, wa za wa te tãma 're romhuri za'ra.

⁵ Tawamhã ti'ai āma 're ĩnhamra mono ré, dama rob'uiwē'wa ne, wa hã dama rowē nhomri'wa, wa 're ĩhâimana. — Āne te wama siwasu'u.

⁶⁻⁷ Tawamhã Zezusi hã ma tô tizadaipro hã oto time ti'ai u, ti'a te te āma wai'o da, te te āma tomhã u'ré da. Tawamhã tinhiptõmo na ma tô sada a'â. Te te āma tomhã u'réi pari wamhã, te tãma tinha:

— Mo oto aimorĩ pu'u u, asitõmo upsõ da, Siro'é na pu'u nhisi u. — Āne te satõ. Siro'é na pu'u nhisi hã dazatõrĩ, te wasu'u.

Taha wa, te mo, sitõmo upsõ da. Sitõmo upsõi wamhã, tõmo wē di oto aibã hã. Tawamhã te wei mo apã.

⁸ Tawamhã da te 'madâ'â za'ra wamhã, te dasima rowasu'u za'ra ni, āne:

— E õ hã rob'uiprazém na te te 're da'awari mono da, 're ĩsãmra mono. — Āne te dasima rowasu'u

za'ra ni, ĩsōrōwa 'rata 're ĩdahâimana za'ra mono norĩ hã. Tob'a ré, te te siwi 're ĩ'madâ'â za'ra mono norĩ me, te ãne sima rowasu'u za'ra.

⁹ Tawamhã ni'wam norĩ hã te sima rowasu'u za'ra:

— Tô õ hã, tob'a na aré 're ĩsãmra mono.

Ni'wam norĩ hã te duré sima rowasu'u za'ra:

— Mare di. Ta hãĩ õ di. Taré ĩtob'a ne, õ hã.

Tawamhã te te sina dawapari wamhã, te oto dama sina wasu'u, tito pese'wa hã:

— Wa hã ĩtob'a di aré tô.

¹⁰ Tawamhã te sadanharĩ za'ra:

— E niha ma tô atõmo wẽ.

¹¹ Taha wa, te asa tãma siwasu'u za'ra:

— Aibã hã ma tô tizadaipro na waza ti'a hã, te te ãma ĩtomhã u're da, Zezusi na ĩsisi hã. Pu'u u ĩmorĩ da, te ĩma rob'ru, ĩsitõmo upsõ da. Taha wa, wa tô mo. ĩsitõmo upsõĩ wamhã, ĩtõmo wẽ di oto. — ãne te aibã hã sina dama wasu'u.

¹² Tawamhã ma tô sô sadanharĩ za'ra:

— E mahãta tawamhã, Zezusi hã.

Tawamhã te asa tãma rowasu'u za'ra:

— Me. Wa hã te waihu'u õ di. — ãne te asa tãma rowasu'u za'ra, aibã hã.

Parisezu norĩ hã aibã ĩtob'a, Zezusi te te ĩpe, te te siwi ĩsadanharĩzé wasu'u

¹³ Tawamhã parisezu norĩ u te siwi saprõ, aré tob'a na 're ĩsãmra mono hã.

¹⁴ Romhuri zahãrizém na te ĩtẽme siwi saprõ, Zezusi hã tizadaipro na ti'a te te ĩwazarizém na, duré te te ĩto pesezém na, sabadu na.

¹⁵ Tawamhã te te ĩtẽme siwi ãwisi za'ra wamhã, te siwi sadanha, parisezu norĩ hã, niha te te ĩto pesezéb zô. Tawamhã asa te tãma siwasu'u za'ra:

— Tizadaipro na ti'a hã te te ĩwai'o na, ma tō ĩtōmo u're. Taha pari, wa tō ĩsitōmo upsō. Āhãna hã wa oto rob'madâ'â wẽ.

¹⁶ Tawamhã ni'wam norĩ si, te Zezusihi ma nharĩ za'ra, parisezu norĩ hã:

— Ō hã sabadu na te te pese nherẽ, te te 'madâ'â pese ò di, romhuri zahârizém na roti hã. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã we te te satōrĩ ò di. We te te satōrĩ 'wa'âhã, te aré te te 're 'madâ'â pese, ĩsimiroti hã. — Āne te Zezusihi ma nharĩ za'ra.

Tawamhã ĩhâiba amo norĩ hã te rowasu'u za'ra duré:

— 'Re morĩ wasété 'wa'âhã, aré waihu'u pese ò di, marĩ dama ĩmanharĩ waihu'u'õ hã te te dama 'manharĩ da hã. — Āne Zezusihi ãma ma tō tasisada 'rãmi za'ra ni.

¹⁷ Taha wa, te duré siwi sadanha, parisezu norĩ hã:

— Ō hã te te ato pese nherẽ, e niha asimirosa'rada hã ãma hã.

Tawamhã ma tō duré asa tãma nharĩ za'ra:

— Ō hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa, te 're mo. — Āne te tãma rowasu'u za'ra.

¹⁸ Tōmo wẽ u'âsi, 're morĩ newamhã, te te ĩto pesezém na ma tō wawã za'ra, dama ĩpire norĩ hã. Taha wa, ma tō aibã mama zô tihârã za'ra, te te ãma sadanharĩ za'ra da. ĩna zô zama te tihârã za'ra.

¹⁹⁻²¹ Tawamhã ĩtēme simasisi zahuré wamhã, te ãma siwi sadanharĩ za'ra:

— E ò hã ai'ra. Ma tō dama ĩwasu'u wa'wa, tob'a na ĩwaptã'ã na. E niha ma ãhãna titōmo wẽ, tob'a nherẽ. Rob'madâ'â wẽ di oto.

Tawamhã ĩmama te asa tãma nharĩ za'ra:

— Ta hã tô wa'ra, te 're mo. Tob'a na ma tô waptãrã. ãne na wama waihu'u pese di. Niha oto te te ĩrob'madâ'â wẽ na wa te waihu'u õ di. Duré ĩto pese'wa hã wa te waihu'u õ di. A norĩ wa'wa hã te za ĩ'ra hã asiwi ĩsadanharĩ 'wa, ĩto pese'wa zô te te aima wasu'u za'ra wa'aba da. Ma tô tiprédu oto. Si'uihã na te za aima siwasu'u za'ra wa'wa.

²² ãne ĩmama te tãma nharĩ za'ra, dama ĩpire norĩ mreme pipa te. ãne ma tô sima ãma roti za'ra aré: “Ni'wam norĩ hã Zezusi, Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu nã te te saze za'ra wamhã, wa za wa te tiwi 're rosawi za'ra, rowahutuzéb u dame 're sisisi tō mono da.” ãne na ma tô te te sima 're roti za'ra.

²³ Taha wa, te te tãma wasu'u za'ra õ di, ti'ra to pese'wa hã. ĩ'ra si te te siwi sadanharĩ za'ra da, ĩ'ra hã oto prédu wa, te ti'ra si tãma 'ru za'ra.

²⁴ Tawamhã parisezu norĩ hã te sô tihârâ za'ra, te te ĩto pese zô, apâ ĩtẽme sébré za'ra da. ĩtẽme sébré za'ra wamhã, te tãma nharĩ za'ra:

— Zezusi hã 're morĩ wasété di. ãne wama waihu'u pese za'ra di. Ma'ápé 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma si aiwata, taha si te te ato pese wa.

²⁵ Tawamhã ma tô asa tãma nharĩ za'ra:

— Áté tô sena 're morĩ wasété di, Zezusi hã. Áté 're morĩ wẽ di. Wa hã te waihu'u õ di. ĩtōmo wẽ zép si, wa tô ĩsina waihu'u. ĩtob'a u'âsi, wa aré 're ĩnhamra. ãhãna ĩtōmo wẽ di oto. — ãne te tãma siwasu'u za'ra, parisezu norĩ ma.

²⁶ Tawamhã asa te te ĩto pese ma, te nharĩ za'ra:

— E niha ma tô ato pese.

²⁷ Taha wa, te aibã hã asa duré tãma nharĩ za'ra:

— Wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa aré. Tane nherê, âma ĩwapari ze za'ra wa'aba ô di. E marĩ da, wa za bété aima ĩsiwasu'u na sahu za'ra wa'wa. E Zezusi hã saze za'ra wa'aba da bâ, wa za ĩsiwasu'u na aima sahu za'ra wa'wa. — Āne te tãma nharĩ za'ra.

²⁸ Tawamhã te te sadawa 'ru za'ra wa, te asa tãma nharĩ za'ra:

— A hã ĩsazei'wa, te 're aimo. Wa norĩ hã Mozésihi zazei'wa, wa 're wanomro.

²⁹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô Mozésihi ma pisutu, ĩsadawa para datême 're morĩ da. Āne wama waihu'u pese za'ra di, wa norĩ hã. Ô hã bété, Zezusi hã e ma hawi te wei mo. Wa norĩ hã āne na hã wa te waihu'u za'ra ô di.

³⁰ Tawamhã te duré asa tãma nharĩ za'ra:

— E niha bété, Zezusi te te ĩto pese nherê, waihu'u za'ra wa'aba ô di, we ĩsatōrĩ'wa hã.

³¹ Ni'wa hã 're morĩ wasété wamhã, ĩmreme te te 're wapari mono ô di za, te te tãma āma 're a'uwaimrami mono da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Ni'wa hã ĩsimiroti te te 're 'madâ'â pese mono wamhã, te za ĩmreme hã te te 're wapari u'âsi, te te tãma āma 're uwaimrami u'âsi mono da. Āne wama waihu'u pese za'ra di, wa norĩ hã.

³² Ropoto na'rata hawi 're datob'a za'ra mono wa, ni'wa hã te te 're da'ato pese mono ô di. ĩwasu'u hã robaba di aré.

³³ Ô hã aibâ hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono hawi wei morĩ ô 'wa'âhã, aré ĩto pese ô di. Tãma waihu'u ô di aré. — Āne te tãma nharĩ za'ra.

³⁴ Tawamhã parizezu norĩ, te asa tãma nharĩ za'ra:

— Aiwasété ré, ma tô ana dub're asa'ê. Taha wa, ma tô atob'a na aipo. E niha te bété wama

ĩrowasu'u za'ra, aiwasété nherẽ. Mo oto aimorĩ. Rowahutuzéb u dame 're azasi mono õ di za oto. — Āne Zezusi te te ĩto pese ma, te nharĩ za'ra, parisezu norĩ hã.

Sõ'awib õ nherẽ, Zezusi hã datob'a na tizazei'õ'wa norĩ āma ĩsimiré'ézé wasu'u

³⁵ Tawamhã te te ĩto pese wi, te te tiwi ĩrosawi za'ra zé hã ma tô wapa, Zezusi hã. Taha wa, te sô rob'madâ, tinhimito pese zô. Te te sãmri wamhã, te tãma tinha:

— E dasiré ĩpodo hã, ma tô ĩsaze.

³⁶ Tawamhã asa te Zezusihi ma tinha:

— E 'wa hã dasiré ĩpodo. Ma'ãpé ĩma wasu'u na, te waihu'u da, duré te saze da.

³⁷ Tawamhã Zezusi asa te duré tãma tinha:

— Wa hã dasiré ĩpodo, ĩ'madâ hã wa aima ĩsiwasu'u.

³⁸ Tawamhã ma tô aibâ hã Zezusihi ma tinha:

— Apito, wa za oto asaze.

Taha wa, hi'rãtitõ ma tô tãma nhamra, Zezusihi āma wata da.

³⁹ Tawamhã Zezusi te dama tinha:

— Tĩ'ai u, wa we datēme mo, te da'āma 're arowairébé mono da. E marĩ da. Tipē'ě 're, tob'a na 're ĩsiwaihu'u za'ra mono norĩ hã tob'a āna oto 're nomro mono da, duré tipē'ě 're, tob'a õ na taré 're ĩsi'madâ'â za'ra mono norĩ hã tob'a u'āsi 're nomro mono da. — Āne Zezusi ma tô dama rowasu'u.

⁴⁰ Tawamhã parisezu norĩ ĩ'rata ĩsimasa, te tãma nharĩ za'ra:

— Wa norĩ hã bété. E wapē'ě 're, watob'a na wa 're wanomro. E wa norĩ hã te ĩwawasu'u za'ra.

⁴¹ Tawamhã Zezusi asa te tãma nharĩ za'ra:

— Aipē'ě 're, atob'a na 're asiwaihu'u za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, te te 're aiwē'õ za'ra

wa'aba mono ò di aré, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Tawamhã aipê'ê 're, atob'a ò na 'râwi 're asi'madâ'â za'ra wa'aba mono wa, te za te te 're aiwê'ò za'ra wa'wa. — ãne Zezusi ma tô tâma rowasu'u za'ra, parisezu nori ma.

10

Pone'ërebâ 'madâ'â'wa na, Zezusi hã te te sina ìsimiré'ézé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi te duré pone'ërebâ tede'wai wasu'u hã dama wasu'u. ãne te dama wasu'u:

— Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, pone'ërebâ tede'wai wasu'u na. Pone'ërebâ hã wa'ra 're, 're simi'wara mono wamhã, ìsimisaihuri hã 'ridawa u, sô 're sisisi mono ò di. Wa'ra na si te za sô 're sarõtô za'ra.

² Ìtede'wa si te za 'ridawa u sô 're ne, 're zasi mono da, wa'ra 're.

³ Ta hã 'ridawa u, sô 're simasisi mono wamhã, te za te te tâma 're 'ridawa, 'ridawa 'madâ'â'wa hã. Sô 're simasisi mono wamhã, ìmreme te za waihu'u za'ra, pone'ërebâ hã. Ìsisi mono bâ, te za sitême sô 're hârâ, rob u te te 're sani za'ra mono da.

⁴ Tinhimizama hã rob u te te 're simroi mono wamhã, ìsôwa te za 're ne. Titede'wai mreme te te waihu'u pese za'ra wa, te za ìsarina 're nomro, ìsimizama hã.

⁵ Pone'ërebâ tede'wai upana nherê, e te za dazarina 're nomro. Mare di. 'Re nomro mono ò di za, dazarina. Te za tiwi 're sisa're, ìmreme te te 're waihu'u za'ra mono ò wa. — ãne Zezusi, ma tô dama rowasu'u, pone'ërebâ tede'wai wasu'u na.

⁶ Tane nherê, marĩ te te ìwasu'u hã da te waihu'u za'ra ò di.

ZeZusi hã 'ridawa na te te sina ĩsimiré'ézé wasu'u

⁷ Tawamhã ZeZusi te duré dama tinha:

— Tô sena wa za aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. Wa hã wa 'ridawa na ĩsina simiré'é, pone'ërebâ 'mazasizém na wa'ra u.

⁸ Pone'ërebâ hã, titede'wai upana norĩ mreme hã te te 're wapari za'ra mono õ di za, ĩsipsaihuri norĩ mreme hã, danhibrob zô dapãrĩ'wa norĩ mreme hã. Tane 'Re ĩhâimana u'âsi mono zazei uptabi 'wa norĩ hã te te 're wapari za'ra mono õ di za, aimawi te te dama 're ĩrowasu'u za'ra mono norĩ mreme hã, ĩwana datême 're ĩnomro mono norĩ mreme hã.

⁹ Wa hã, 'ridawa na wa tô ĩsina simiré'é, ĩsiwaprosi Danho'reptui'wai wa. 'Ridawa na te za wa'ra u 're sisisi, pone'ërebâ hã. 'Re sisisi mono wamhã, tãma 're rowẽ za'ra mono di za. Tane, da te 're ĩzaze za'ra mono wamhã, dama 're rowẽ za'ra mono di za, wa hã te 're da'anho'reptui u'âsi mono wa. Wa'ra hawi, te za pone'ërebâ hã tisa zô 're wairébé. ĩsa zô, tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono õ nherẽ, tãma 're rowẽ za'ra mono di za. Tane ĩzazei'wa norĩ wi, ĩwẽ zô tiwi 're rowaptâ'â za'ra mono õ di za.

¹⁰ E marĩ da, te ĩsimisaihuri norĩ hã wa'ra u 're sisisi. Pone'ërebâ zô te 're nomro, te te dawĩ 're waibui mono wa, te te dawĩ 're simroi mono da. Tanei õ di, wa hã. Wa hã wa tô we datême mo, robzei u'âsi ĩ'ãma 're danomro mono da, duré 're dadâ'â za'ra mono ãna, 're dasi'ubumroi u'âsi mono da, hãwa ãma.

ZeZusi hã pone'ërebâ tede'wa na te te sina ĩsimiré'ézé wasu'u

¹¹ — Wa hã pone'ërebâ tede'wa na, wa ĩsina simiré'é, tinhimizama te te 're ĩ'azawi pese mono

na. E marĩ wa, ĩsisawi āna, ĩzazei'wa norĩ zada, ĩdâ'â wa za, te 're anho'reptui mono da.

¹² Tite wa, te te 're azawi pese, tinhimizama hã, pone'ërebâ tede'wa hã. Tãma ĩromhuri'wa hã tite õ wa, te te 're azawi pese mono õ di. Taré rob'uiirazéb zô si, te te 're romhuri. Robzahi hã we sô morĩ wamhã, te za tiwi wara. Pone'ërebâ, te za rême za'ra. Taha wa, te za 'mai'â, robzahi hã. Te te 'mai'âri wamhã, te za āma ropé.

¹³ E marĩ wa, te za tiwi wara, romhuri'wa hã. ĩtede'wai õ wa, te za tiwi wara, te te 're azawi pese mono õ wa.

¹⁴⁻¹⁵ Wa hã pone'ërebâ tede'wa, ĩsimizawi pese na, wa tô ĩsina simiré'é, ĩzazei'wa norĩ te 're azawi pese mono wa. ĩmama hã ma tô ĩwaihu'u, ti'ra na. Wa hã wa duré õ hã waihu'u, ĩmama na. Tane duré ĩzazei'wa norĩ hã wa tô te 're awaihu'u u'âsi, ĩnhib'a'uwẽ na. ĩzazei'wa norĩ hã ma tô duré ĩwaihu'u za'ra, tinhib'apito na. Ta norĩ zada, wa za ĩsisawi āna dârâ, te 're anho'reptui mono da.

¹⁶ Ni'wam norĩ hã te duré 're nomro, ĩnhib'a'uwẽ 're hâimana za'ra mono da hã. Ta norĩ āma, wa za pone'ërebâ na simiré'é za'ra, ĩnhimiwa'ra 're, 're ĩsi'ubumroi mono õ na hã. Ta norĩ zama wa za ĩsitême ubumro. Tawamhã te za ĩmreme hã te te 're wapari pese za'ra. Pone'ërebâ norĩ hã maparane danhimi'ubumro hã siré oto 're ĩsi'ubumroi mono ne, te za simisutu ĩnhib'a'uwẽ 're nomro, misi ĩ'madâ'â'wa, tãma 're ĩhâimana za'ra mono wa za.

¹⁷ – Taha wa, ĩmama te te 're ĩzawi pese, ĩsisawi āna, sada ĩdâ'â za'ra wa za, apâ ĩhâiwa'utu pari, 're ĩmorĩ u'âsi da.

18 Dasi'uihâ na da te dasiwi ĩwĩrĩ da hã mare di. ĩsi'uihâ na, wa za dârâ, dazada. Wa za duré hâiwa'udu, ĩsi'uihâ na. Āne wa za 'manha, ĩmama te te ĩma ĩpisutuzéb zarina. — Āne Zezusi te dama siwasu'u.

19-21 Tawamhã ĩmreme, te te wapari za'ra wamhã, ma tô ni'wam norĩ hã dama rowasu'u za'ra, āne:

— Wa'uburé ré, 're morĩ wa, te āne simiza'rese āna wama siwasu'u. E marĩ da, te za bété ĩmreme hã ĩwapari za'ra wa'wa.

Tawamhã ni'wam norĩ hã te dama rowasu'u za'ra:

— Mare di. Wa'uburé ré, 're morĩ 'wa'âhã, aré mreme wẽ õ di. Mreme wẽ di, õ hã. E wa'uburé, ma tô pawapto, ĩtob'a te te ĩto pese da hã. Mare di. Ta hã waihu'u õ di. — Āne Zezusihi āma ma tô tasisada'râmi za'ra ni.

Zudezu norĩ hã, Zezusi te te siwi ĩwẽõ za'ra zé wasu'u

22-23 Tawamhã wasiré zudezu norĩ hã daro mono bâ ma tô duré si'rã'õtõ, Zeruzarẽ āma, 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma dawata za'ra da. E marĩ wa. Apâ 'ri za'ēne hã te te tãma pisutu za'ra wẽ te, āma 're ĩdawata za'ra mono zéb da hã ma tô tasi'rã'õtõ ni, bâdâ dama ĩpire na, āma dasipo're pu'u za'ra da, rowa'u'u wahâ, 're sa'wari mono ré. Tawamhã Zezusihi me, wa ai'aba'ré ni, 'ri za'ētẽ u. 'Ri 'wawi wa'ra wa'wai baba, wa 're wanomro, Apito Saromahã nhib'uriti na uriti nhisi wa'wai baba.

24 Tamomo ma tô ĩtẽme si'rã'õtõ, dama ĩpire norĩ hã, Zezusihi u. Tawamhã te tãma nharĩ za'ra:

— E niwa te za wama asiwasu'u za'ra. Wama asiwasu'u za'ra zéb zô, wanhimipari wa'a za'ra

di. A hã, tô sena Danho'reptui'wa da, 'Re ãhâimana u'âsi mono te te aipisutu wamhã, ma'ãpé sô'awi wama asiwasu'u za'ra na, wa te aiwaihu'u za'ra da. — Æne te Zezusihi ma nharĩ za'ra.

²⁵ Tawamhã Zezusi hã te asa tãma nharĩ za'ra:

— Wa tô aima ãsiwasu'u pari za'ra wa'wa. Tane nherê, ãmreme na 're ãzaze za'ra wa'aba mono õ di. ãmama zadawa para, wa tô marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã te dama 're ab'manharĩ wê, da te 're ãwaihu'u za'ra mono da.

²⁶ Tane nherê, asina 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mono õ di, ãnhib'a'uwê 're anomro aba mono õ wa.

²⁷ ãnhib'a'uwê si te za ãmreme hã te te 're wapari pese za'ra. Pone'êrebâ tede'wa, tinhimizama hã te te 're ã'awaihu'u mono ne, wa tô ãnhib'a'uwê norĩ hã waihu'u za'ra. Ta norĩ si te za ãnhimiroti hã te te 're 'madâ'â pese za'ra.

²⁸ Ta norĩ ma, wa za pisutu za'ra, 're dâ'â za'ra mono ãna, 're hâimana u'âsi za'ra mono da, hâiwa ãma 'Re ãhâimana u'âsi mono 'rata. Ni'wa hã te te ãwi 're waibui mono õ di za, ãzazei'wa norĩ hã.

²⁹ ãmama, ma tô ãma pisutu za'ra, ãnhib'a'uwê si 're nomro mono da. Ta hã danhipai u, uburé dama pire di, ãmama hã. Uburé marĩ ma, pire di, hâiwa ãma ti'ai ãma zama. Taha wa, ni'wa hã te te tiwi 're waibui waihu'u mono õ di za.

³⁰ Wa norĩ hã aiwa wawaihu'u pese di, ãmama me. — Æne Zezusi te tãma siwasu'u za'ra, dama ãpire norĩ ma.

³¹ Tawamhã ta norĩ hã ma duré êne hã sada waibu, te te ãma siwi wĩri da.

³² Taha wa, te Zezusi hã duré tãma nharĩ za'ra:

— Wa hã ãmama te te ãma ãpisutuzéb zarina, wa tô marĩ dama ã'manharĩ waihu'u'õ na te 're

da'apawaptob u'âsi. E ma hã ãnhimipawaptobzé hã aima wê za'ra wa'aba õ wa, te za asiwi ãwĩrĩ 'wa, êtê na. Ma'ãpé, ãma waihu'u za'ra wa'aba.

³³ Tawamhã asa te tãma nharĩ za'ra:

— 'Re da'apawapto mono wa, wa te wasiwi aiwĩrĩ õ di za. Aimreme wasété wa, wa za wasiwi aiwĩrĩ ni. Ti'ai ãma aipoto nherê, 'Re ãhãimana u'âsi mono me, aiwa aiwaihu'u pese aba na asiwasu'u wa, wa za wasiwi aiwĩrĩ ni, aimreme wasété wa.

³⁴⁻³⁶ Tawamhã Zezusi asa te tãma nharĩ za'ra:

— E ã'ra na ãsiwasu'u wa, ma tô ãmreme hã asiwi ãwê'õ za'ra wa'wa. Duréhã 'Re ãhãimana u'âsi mono, ma tô tinhimiroti hã te te dama 're awaihu'u, da te dasima ãma 're roti za'ra mono da. Ti'ra na ma tô roti'wa norĩ hã te te 're sisi za'ra. ãne ma tô ãbaihã na ãma rob'ui'ééré, ãsada wa wasu'u'wa hã. Tô sena, ãmreme ui'ééré hã. Roti'wa norĩ hã, ti'ra na te te 're sisi za'ra mono wamhã, e wa hã ãmreme wê'õre di, ã'ra na ãsiwasu'u wamhã, ti'ai u we te te ãzatõrĩ nherê, 'Re ãhãimana u'âsi mono hã.

³⁷⁻³⁸ ãmama hã tiwaihu'u pese na, te te 're da'apawapto. ãzama, wa tô ãsine te 're da'apawapto. Taha wa, te za ã'ra na ãwaihu'u za'ra wa'wa. ãsine, te 're da'apawapto mono õ wamhã, ã'ra na 're ãzaze za'ra wa'aba mono õ di za. ã'ra na wa tô aima 're ãsiwasu'u za'ra wa'wa aré. Tane nherê, ãmreme na 're ãzaze za'ra wa'aba mono õ di. Taha wa, ãmama hã tiwaihu'u pese na te te 're ãda'apawapto mono ne, te 're da'apawapto mono nherê, te za ã'ra na 're ãzaze za'ra wa'aba mo. Tawamhã te za ãwaihu'u za'ra wa'wa, ããma 're ãhãimana mono na, ãmama hã. Te za duré ãwaihu'u

za'ra wa'wa, Īmama āma 're ĩhâimana mono na. —
 Āne Zezusi te tãma siwasu'u za'ra.

³⁹ Tawamhã ma tô duré sima wẽ za'ra, te te siwi
 âri da, dama ĩpire norĩ hã. Tane nherẽ, tiwi simani
 za'ra wa, te te siwi âri za'ra õ di.

⁴⁰ Tawamhã apâ ma tô mo, Zodã pa u Zezusi hã.
 Īsiré, wa ai'aba'ré ni. Tawamhã wasihutu wi, wa
 saprĩ za'ra ni, zara u. Zuwã Batita hã â dawabzuri
 te te dama 're ĩ'ab'manharĩ 'rata mono zéb u, wa
 saprĩ za'ra ni. Tame te a'â nhamra, Zezusi hã.

⁴¹ Tame sãmra ré, te da'ahâ na nasi ĩtẽme aihutu
 ni. Nasi ĩtẽme dasihutu wamhã, āne te dasima
 rowasu'u za'ra ni:

— Zuwã Batita hã, ĩmreme na da te 're saze za'ra
 mono da, marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te
 dama 're ab'manharĩ mono õ di. Tane nherẽ, tô
 sena ma tô Zezusi hã te te dama 're wasu'u. — Āne
 te dasima rowasu'u za'ra ni.

⁴² Taha wa, tame wasi'ubumroi ré, ma tô da'ahâ
 na Zezusi hã saze za'ra ni, Danho'reptui'wa na.

11

Razaru ĩdã'âzé wasu'u

¹⁻³ Tawamhã aibã hã te 're hâimana, Razaru na
 ĩsisi hã. Betãnha na 'ri wa'õtõ nhisi āma te 're sãmra.
 Tame te duré ĩhidiba norĩ hã 're simasisi zahuré
 Mariza norĩ hã, Mataha me. Mariza hã niwapsi te
 za Zezusihi para u'ré, wedewa'u zadaze na, tãma
 rowẽ da. Taha parip si te za para u'õ, tizéré na.

Tawamhã ma tô tihâzé, Razaru hã. Hâzé wa,
 ma tô ĩhidiba norĩ hã da'mazatõ, Zezusihi zõ
 da'maimorĩ da, ĩhitébré hã te te tãma 'maiwasu'u
 da. ĩtẽme wisi wamhã, āne te Zezusihi ma sadawa
 wasu'u:

— Apito, aibã 're ĩsawi pese mono hã ma tô tihâzé.

4 Tawamhã Zezusi hã te te wapari wamhã, te tinha:

— Tane tō. Dâ'â u'âsi nomro ã di za. Taha wa, te za 'Re ãhâimana u'âsi mono ãma 're dawata za'ra, waihu'u pese wa. ã'ãma zama te za duré 're dawata za'ra. Wa hã ã'ra wa, te za duré ã'ãma 're dawata za'ra. — ãne te Zezusi hã tinha.

5 Mata norĩ hã Zezusihi ma, sawi pese za'ra di, Razaru norĩ hã.

6 Tane nherẽ, ãwasu'u te te wapari wamhã, awa'awi ãtẽme morĩ ã di. Maparane ma tō ãma timara, tame sãmra ré.

7 Taha pari, te oto wazatõrĩ za'ra, apã wa te wasiwi saprõni da, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi u. ãsiré 're wanomro mono wa, te wazatõrĩ za'ra.

8 Taha wa, wa tō asa tãma nharĩ za'ra ni:

— Rowahutu'wa, e niha te za apã aimo. Nimosi dama ãpire norĩ hã te aré siwi aiwĩ, êtẽ na.

9 Tawamhã ãne te wama rowasu'u za'ra, Zezusi hã:

— Bâtã pusizém hawimhã bâdã sébrézéb u hã rowa'a di. Tawamhã, ni'wa hã rowa'a na morĩ wamhã, simei ã di za. E marĩ wa. Rowa'a na hã rob'madã'ã pibui pese wa.

10 Robra na morĩ wamhã, te za aime. — ãne sõ'awib õ nherẽ, te wama siwasu'u za'ra, Zezusi hã. 'Re ãhâimana u'âsi mono, ma tō tãma pisutu, 're ãmorĩzé hã a'ã 're morĩ da. Taha wa, te sina hãtã'ã ãna 're mo.

11 Tawamhã Zezusi te duré wama nharĩ za'ra, ãne:

— Wasiwadi te nhono, Razaru hã. Wa za ãtẽme mo, te utu da.

12 Tawamhã wa tō duré asa tãma nharĩ za'ra ni:

— E marĩ da, te za ĩtẽme aimo. Séptâ'â wa, te oto tinhotõ wẽ. — Āne wa tô tãma nharĩ za'ra ni.

¹³ Zezusihi si ma tô ĩdâ'â uptabi na waihu'u. ĩsõtõ na te te wama wasu'u za'ra wamhã, ĩdâ'âzé te wasu'u. Taré sõtõ newa, wa norĩ hã wa te waihu'u za'ra õ di, ĩdâ'âzé hã.

¹⁴ Wa te waihu'u za'ra õ wa, sõ'awi te oto wama rowasu'u za'ra:

— Razaru hã ma tô dârâ.

¹⁵ Hâzé ré ĩ'rata ĩnhamra õ nherẽ, ĩma rowẽ di. E marĩ wa. Romhãimanazéb zarina, ĩwaihu'u pese na ĩzaze za'ra wa'aba wa za, ĩma rowẽ di. Oto ĩtẽme wasi'aba'réi wa'aba. — Āne te wazatõrĩ za'ra, Zezusi hã.

¹⁶ Taha wa, Tome hã ĩsi'ubza na da te 're ĩsisi za'ra mono hã te wama nharĩ za'ra, āne:

— Oto ĩme wasi'aba'réi wa'aba, ĩsu da te wa'uprozi da nherẽ. — Āne te tinha, Tome Didimo hã. Didimo na ĩsisi hã dasi'ubza, te wasu'u.

Tawamhã wa tô ĩtẽme wasiwi saprõni ni, Betãnha na 'ri nhisi u.

Zezusi hã apâ dahâiwa'utu'wa na ĩsiwasu'uzé wasu'u

¹⁷⁻¹⁹ Tawamhã Betanha u wasihutu wamhã, ma tô ni'wa hã Zezusihi ma rowasu'u, āne:

— Razaru hã ma tô dârâ. Ma tô dasiwi sērẽ ni. Maparane si'uiwa na ma tô āma timara oto, da te dasiwi ĩsērêzém na hã. — Āne te tãma rowasu'u. Betãnha u hã romhuture wa, ma da'ahâ na wawana aihutu ni, Zeruzarẽ hawimhã. Si'ubdatõ ti'ai pibuzé hã Betãnha u da hã. Mata norĩ hã da te pẽ'êtété zahuré da, ma ĩtẽme aihutu ni, ĩhitébré hã tiwi dâ'â zahuré wa.

20 Tawamhã ni'wa hã ma tô Mata norĩ ma rowasu'u, ãne:

— Zezusi hã te we oto mo.

Taha wa, ma tô Mata hã awa'awi watobro rob u, Zezusi hã te te sina uzusi da. Marizaha si te ĩsa'u nhamra, 'ri para.

21 Tawamhã Mata hã Zezusi te te sina uzusi wamhã, ãne ma tô tãma tinha:

— Wanhib'apito, wahitébré hã hâzé ré wa'rata asãmra 'wa'âhã, wawi dâ'â õ di aré.

22 Dâ'â nherẽ, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, aimreme wamhã, te za aima ãma uwaimra.

23 Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Tane tô. Dâ'â nherẽ, te za hãiwa'udu, aihitébré 'wa hã.

24 Mata te duré asa tãma tinha:

— Tane tô. Bâdâ ma tô sima pisutu 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã, adâ hã te te ĩ'ahãiwa'utuzéb da hã. Tawapsi te za wahitébré hã dazu hãiwa'utu.

25-26 Tawamhã Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Wa hã 're dadâ'â za'ra mono nherẽ, te 're da'ahãiwa'utu mono pari, 're ĩdanomro u'âsi mono zé te dama 're ĩ'apisutu mono, wa 're mo. Ni'wam norĩ hã Danho'reptui'wa na te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wamhã, tãma 're rowẽ za'ra mono di za. 'Re dâ'â za'ra mono wamhã, dâ'â ãna te za 're hãimana u'âsi za'ra, hãiwa ãma. E tô sena ma ĩmreme hã ĩsaze.

27 Tawamhã Mata asa te tãma tinha:

— ĩhe. Tô sena, wa aimreme hã saze. A hã Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te aipisudu. A hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra. Wahi'rata norĩ hã asô 're ĩsimipari za'ra mono, a hã, ti'ai u we aimorĩ da hã. — ãne te Zezusihi ma tinha.

Zezusi ĩsiwa'õzé wasu'u

²⁸ Tawamhã apâ te mo Mata hã, 'ri tême. Ti'awi pesere ma tô tinoi ma rowasu'u, Marizaha ma:

— Rowahutu'wa te we asô hã, ãtême aimorĩ da.

²⁹⁻³⁰ Taha wa, ma si'aba'rê na wahudu, Zezusihi u wei morĩ da, Mariza hã. Zahadu 'ri tême, wasihutu õ di. Mata te te ĩwa'uzusizéb ãma, wa zahadu aimasam ni.

³¹ Tawamhã Mariza hã watobro wamhã, ma ĩsarina wairé rob u, ĩtême ĩsihutu norĩ hã. Āne te sima ãma romnomri za'ra: “Āté tihitébré 'ru u te mo, ãma wawa da.” Tane nherê, tihitébré 'ru u morĩ õ di, Mariza hã. Zezusihi u te wei mo. Taha wa, ma tô we ĩsarina ai'aba'rê ni.

³² Mariza hã we ĩtême wisi wamhã, hi'rãtitõ ma ĩpapara nhamra, Zezusihi ma wapu wa. Tawamhã ãne te tãma tinha:

— Wanhib'apito, wahitébré hã hãzé ré, wa'rata asãmra 'wa'ãhã, aré wawi dâ'ã õ di. — Āne te tãma tinha, wawa sina.

³³ Tawamhã Mariza hã pẽ'êzé te, siwa'õ wa, duré we ĩsarina ĩsihutu zama 'ry'ry wa, pẽ'êzé di, Zezusi hã. Pẽ'êzé ahâ di.

³⁴ Āne ma tô sadanharĩ za'ra:

— E mame ma tô asiwi ĩsērê 'wa.

Tawamhã asa te tãma rowasu'u za'ra:

— We aimorĩ wasiré, sabu da.

³⁵ Tawamhã pẽ'êzé ahâ wa, te aiwa'õ, Zezusi hã.

³⁶ Taha wa, te dasima nharĩ za'ra ni:

— Õ hã te te sawi pese uptabi di. Te te sawi pese uptabi wa, te sô tiwawa.

³⁷ Tawamhã da'umro na te tãma nharĩ za'ra ni, ãne:

— Ō hã aibâ ĩtob'a, ma tô to pese. E niha bété hâzé ré te te pese õ di, dâ'â tō da, Razaru hã. — Āne te tãma nharĩ za'ra ni.

ZeZusi hã Razaru te te ĩhãiwa'utuzé wasu'u

³⁸ Tawamhã ĩsiré, wa ai'aba'ré ni, ab're u. Sa'a zahâpâ, ab're hã. Pê'êzé ahâ di, ZeZusi hã. Pê'êzé uptabi na te mo. Tawamhã, ab're u wasihutu wamhã, da te dasiwi ãma sitom haré, te êne hã za. Tōmo za'êtê di, êne hã.

³⁹ Tawamhã ma tô ZeZusi hã êne hã dama ti'ru, ĩsitobzé hã da te dasiwi sa'ré da.

Taha wa, ma tô Mata hã ZeZusihi ma tinha:

— Wanhib'apito, da te dasiwi ĩsêrêzém na hã, maparane si'uuiwa na ma tô ãma timara. Taha wa, ma tô ti'ro. E 'ro nherê, te za ĩsitobzé hã dasiwi sa'ré ni.

⁴⁰ Tawamhã ZeZusi te asa tãma tinha:

— Tane nherê, te za dasiwi sa'ré ni. Āma ĩzazei wamhã, dama ĩwaihu'u'õ te za ĩ'madâ, 'Re ĩhãimana u'âsi mono te te ĩ'manharĩzé hã. E ãne na hã te aima rowasu'u õ di. Wa tô aima rowasu'u.

⁴¹⁻⁴² Tawamhã ĩsitobzé ma tô dasiwi sa'ré ni. Tawamhã hãimo te oto rob'madâ, Timama ma mreme da, ZeZusi hã. Āne te tãma tinha:

— ĩmama, da'ãma aima 're ĩmreme mono wamhã, ĩmreme te ĩma ãma 're ĩ'a'uwaimrami u'âsi mo. Āhãna te za duré ĩmreme hã ĩwapa. Taha wa, ĩma rowê di. Danho'a, wa ãne aima rowasu'u, aima ĩmreme ré, da te ĩwapari za'ra da. E marĩ da. Aibâ ãma aima ĩmremezé hã ãma ĩma uwaimrami wamhã, a hã we ĩzatõrĩ'wa na dama 're ĩsiwasu'u mono zém na, da te 're ĩzaze za'ra mono da. — Āne te Timama ma tinha.

⁴³ Timama ma mreme pari, te oto Razaruhu zô hâ, mreme 'râihâ na:

— Razaru, ab're hawi we aiwatobro, rob u.

⁴⁴ Tawamhã sô hârâ pari, ma watobro, dâ'â nherê, sib'rata ubu ré, duré para ubu ré, duré 'rã ubu ré. Taha wa, ma tô Zezusi hã dama ti'ru:

— Ī'ubuzé hã asiwi wasihui wa'aba, 're morĩ da.

Taha wa, ma tô siwi wasihu, ĩ'ubuzé hã.

Zezusi, da te dasiwi wĩrĩ da, dama ĩpire norĩ te te ãma ĩrosa'rata za'ra zé wasu'u

Mateusi 26.1-5; Marcusi 14.1-2; Rucasi 22.1-2

⁴⁵ Tawamhã da'ahâ na ma tô Zezusi hã saze za'ra ni, Marizaha u ĩsihutu norĩ hã. Razaru hã danho'a te te hâiwa'utu wa, ma saze za'ra ni, 'Re ĩhâimana u'âsi mono we te te ĩsatõrĩ na.

⁴⁶ Tane nherê, ni'wam norĩ hã ma tô apâ ai'aba're, Zeruzarê u parisezu norĩ u, Razaru te te ĩhâiwa'utuzém na te te tãma rowasu'u za'ra da.

⁴⁷ Tawamhã ĩsimirowasu'u hã te te wapari za'ra wamhã, tisiré norĩ zô te sitême tihârâ za'ra, dama ĩpire norĩ zô. Taha wa, ma sitême si'rã'õtõ, sasedoti ĩpire norĩ hã, duré parisezu norĩ hã duré uburé zudezu norĩ ma roti'wa norĩ zama. Sitême si'rã'õtõ wamhã, ãne te sima rowasu'u za'ra:

— E marĩ, wa te ĩ'manharĩ za'ra da hã. Ō hã te marĩ hã dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ u'âsi, tiwaihu'u pese na.

⁴⁸ Marĩ, wa te tãma 'manharĩ za'ra õ wamhã, aihĩni te za da te 're saze za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na Danho'reptui'wa da. Tawamhã romanu norĩ hã te za wei wazô aihutu. 'Ri za'êne hã te za wawi sãmra za'ra. Te za duré wa'uprosi za'ra, uburé wasiré zudezu norĩ zu. — ãne te sima rowasu'u za'ra.

49-50 ã wahum na hã te Caipasi hã 're hâimana, sasedoti ïpire uptabi na hã. Tawamhã ta hã te tãma nharĩ za'ra, ãne:

— E marĩ da, rosa'rada hã waihu'u aba õ di bété. Aibã misire wa te wasiwi wĩrĩ wamhã, aré wama 're rowē za'ra mono di. Aré aihĩni wasi'utõrĩ õ di. — ãne ma tō Caipasi hã tisiré norĩ ma waihu'u za'ra, dama ïpire norĩ ma hã.

51 ãne te te tãma rowasu'u za'ra wamhã, ã wahum na sasedoti ïpire uptabi na 're ïhâimana mono zéb zarina, si'uihã nai õ nherē, te tãma rowaihu'u sirõmo za'ra, Zezusi hã dazada ïdâ'ázém na hã.

52 Zudezu norĩ zada si, dâ'â õ di za, Zezusi hã. Daro mono bâ 'Re ïhâimana u'âsi mono, ti'ra da, uburé te te 're ï'apisutu mono norĩ zada, te za dârâ, simisutu ï'ra si 're danomro mono da.

53 Tawamhã Caipasihĩ nhimiroti hawi te sima ãma roti zahi u'âsi za'ra oto, te te siwi wĩrĩ da, dama ïpire norĩ hã.

54 Taha wa, ïrob ãma 're morĩ õ di oto, Zudeza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Zezusi hã. Darob amoi u te mo, Epra'ĩ na 'ri nho'õmo nhisi u. Ti'a 'ré u'âsi 'rata, Epra'ĩ hã. Wa norĩ hã wa ïsiré ai'aba'ré ni. Tame wa a'â 're wasi'ubumro.

55 Romhuture di oto, dato hã da te 're ï'manharĩ za'ra mono zéb u hã, Pascowa na dato nhisi hã. Taha wa, da'ahã na te Zeruzarē u 're danomro daro mono bâ, zudezu norĩ hã. Dato hã sãna'rata õ ré, te za dawasété na tasiwasu'u za'ra ni, 'Re ïhâimana u'âsi mono ma, dawē na datoi u danhisisi da. Taha da, ma tō Zeruzarē u aihutu ni, bådã hã romhuture wa oto, datoi u hã.

⁵⁶ Dasihutu wamhã, Zezusihi zô te tanhopré ni. ãne te dasima rowasu'u za'ra ni:

— E datoi u te za wei mo, 're ãdasi'rã'õtô mono zéb u hã. Áté wei morĩ õ di za. — ãne 'ri za'ëtê 'wawi wa'ra 're, dasimasab ré, te dasima ãma romnomri za'ra ni.

⁵⁷ E marĩ wa. Zezusihi ãma te dama roti za'ra aré, dama ãpire norĩ hã:

— Ma'ãpé nimame ãsãmra na 'mai'madã'ã aba wamhã, wei wama wasu'u za'ra wa'aba za, wa te waihu'u za'ra da. — ãne ma tô dama ãma roti za'ra aré, sasedoti ãpire norĩ hã, parizezu norĩ me. Te te siwi ãri da, ma tô ãne dama ãma roti za'ra.

12

Mariza hã Zezusi te te ãpara upsôzé wasu'u

Mateusi 26.6-13; Marcusi 14.3-9

¹ Romhuri misi da'ãma si'utõrĩ parip si, te za dato hã dasiwi 'manharĩ ni, Pascowa na dato nhisi hã. Tawamhã Zezusi hã te apã mo, Betãnha u. Wa norĩ hã wa ãsiré ai'aba'ré ni. Tame Razaru hã te 're sãmra, ab're hawi Zezusi te te ãhãiwa'udu hã.

² Tawamhã, wasihutu wamhã, ma tô wama api za'ra ni, wasa hã wa te huri da, Zezusi hã sawi te. Mata hã ma tô wasa hã te te wama sé. Razaru hã te wame tisa.

³ Tawamhã Mariza hã ma tô we ti'ã, wedewa'u ãsadaze hã. Nadu na wedewa'u nhisi hã. Ta hã ãwa'ãbã wawê. Zezusihi zô te we ti'ã, te te ãma para u'ré wa, tãma rowê da. Tawamhã, te te ãma para u'ré pari wamhã, ma tô para u'õ, tizéré na. Sadazei pire wa, ma tô 'ri 're zadaze sina.

⁴⁻⁵ Tawamhã Zudasi Icarizoti hã tãma toi õ di, Marizaha ma. Zezusihi siré 're ãmorĩ Zudasi hã,

ZeZusi hã te te dama ãhãiba nhomri da hã. Taha wa, te Marizaha ma tinha, Zudasi hã:

— E marĩ da bété, te te dama wede õ di wedewa'u zadaze hã, rob'uiprazéb zô ãsibrob'õ norĩ ma, ãma sipé da, ãwa'â hã. — ãne te Zudasi hã tãma tinha.

⁶ E marĩ wa. E ãsibrob'õ norĩ hã te te pawaptob zei wa. Mare di. Te te pawaptob ze za'ra wab õ di. Ta hã sipsaihuri di. Rob'uiprazé hã te te wama 're ã'madâ'â mono hã, te pi'uriwi te te sima 're 'mazani.

⁷⁻⁸ Tawamhã ZeZusi hã ma tô Zudasihi ma tinha: — Tô'ã. Tãma nharĩ tõ. ãdã'â wapsi, da te dasiwi ãnheré õ ré, te te ãma ãhãiba u're da, te aré ãzada tété. ãsibrob'õ norĩ hã te ai'rata 're si'ubumroi u'ãsi 'wa. Nimahã aima wẽ za'ra wa'aba wamhã, te za 're ãpawaptob u'ãsi za'ra wa'aba mo. Tanei õ di, wa hã. Ai'rata 're ãnhamra u'ãsi aba mono õ di za oto. Taha wa, ai'rata ãnhamra aba ré, ãma sõpru wa, ãma rowé di. — ãne ma tô wama waihu'u za'ra, ZeZusi hã.

Sasedoti ãpire norĩ hã, Razaru te te siwi wĩrĩ da, te te ãma ãrosa'rata wasété za'ra zé wasu'u

⁹ Tawamhã ma tô dasima rowasu'u za'ra ni, ãne:

— Betãnha ãma te nhamra, ZeZusi hã. — ãne te dasima rowasu'u za'ra ni. Taha wa, da'ahã na ma tô we ãtẽme ai'aba'ré ni, da te sabu za'ra da. ZeZusihi u si, we dasi'aba'réi õ di. Razaruhi u zama te we ai'aba'ré ni, ab're hawi te te ãhãiwa'utu u zama, da te sabu za'ra da.

¹⁰⁻¹¹ Tawamhã Razaru hã da te sabu za'ra wamhã, da'ahã na ma tô ZeZusi hã Danho'reptui'wa na saze za'ra ni. Ta norĩ ma, oto wapu za'ra di, 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ãpire norĩ mreme hã, sasedoti ãpire norĩ mreme hã. Taha wa, ZeZusi, da te saze

za'ra 'ru te, te sima ãma roti za'ra Razaruhu ãma, taha zama te te siwi wĩrĩ da.

ZeZusi hã Zeruzarẽ u ĩwisizé wasu'u

Mateusi 21.1-11; Marcusi 11.1-11; Rucasi 19.28-40

¹²⁻¹⁸ Tawamhã awẽ wa duré ZeZusihi siré ai'aba'ré ni, Zeruzarẽ u. ZeZusi hã Razaru ab're hawi te te hãiwa'utu wamhã, ma tô ãma 'madâ'â za'ra ni aré. Tawamhã ãma ĩ'madâ'â'wa norĩ hã ma tô dama rowasu'u za'ra aré, Zeruzarẽ ãma 're ĩsi'ubumroi mono norĩ ma. Zeruzarẽ u dasi'rã'õtõ wamhã, daro mono bâ ma tô Razaruhu wasu'u hã wapari za'ra ni, ĩdasi'rã'õtõ mono hã. ZeZusihi wasu'u, ma duré wapari za'ra ni, Zeruzarẽ u ĩmorĩ na hã. Taha wa, te ĩtẽme ai'aba'ré ni, Zeruzarẽ u ĩdasi'rã'õtõ mono hã bâdâdi wa, da te uzusi za'ra da. Wa'asu te dasiré 'wasari ni, dama rowẽ wa, ZeZusi da te ãma sawi za'ra da.

Tawamhã ZeZusi hã da te uzusi za'ra wamhã, te dasima 'mahârâ za'ra ni, ãne:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're wawata za'ra wa'aba mono. Ôhõta Wanhib'apito, te we oto mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa para. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩwẽ si te te tãma 're pisutu u'âsi mono da si, wa wasima wẽ za'ra ni, Izarazéhé nhihudu norĩ nhib'apito ma hã. — ãne te dasima 'mahârâ za'ra ni.

Tawamhã wasi'aba'réri ré, ma tô awaru po'repore hã tisã ZeZusi hã, ĩprédupté hã. Tawamhã ma tô ãma darõno, ãma morĩ da. ãne wamhã, ma tô sina uwaimra, ãma rob'ui'ééré hã. Duréihã ma tô ãma rob'ui'ééré siro, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã. ãne ma tô ãma rob'ui'ééré, Zeruzarẽ ãma 're ĩdasi'ubumroi mono norĩ ma:

“Si'ã na 're aihâimana za'ra wa'aba mono norĩ, aipahi za'ra wa'aba õ di za. Õhõta te we atême timorĩ za'ra wa'wa, Asib'apito za'ra wa'wa hã awaru po'repore na Ìpréduptém na.”

Ãne duréihã ma tô ãma rob'ui'ééré, Ìbaihã na hã.

Ãma rob'ui'ééré te te sina uwaimrami nherê, wama waihu'u pese za'ra õ di, ãma rob'ui'ééré hã. Zezusi hã ab're hawi hâiwa'utu wa, hâiwa u rowê uptabi u apâ morĩ parip si, wa za ãma wasipo're pu'u za'ra ni, rob'ui'ééré na. Tawapsi wa za wasima rowasu'u za'ra ni, ãne: “Tô sena ma tô sina uwaimra, ãma rob'ui'ééré hã. Ãma dawata za'ra ré, ma tô datême mo, awaru po'repore na Ìpréduptém na.” Ãne wa za wasima rowasu'u za'ra ni.

¹⁹ Tawamhã da'ahã na da te uzusi za'ra da, Ìtême dasi'aba'rúi wamhã, ãne te sima rowasu'u za'ra, parisezu norĩ hã:

— Aihĩni te Zezusihi niwĩ 're danomro. Taré, wa nasi ãma wasima roti u'âsi za'ra ni. — Ãne te sima nharĩ za'ra, parisezu norĩ hã.

Deredu norĩ, Zezusi te te 'madâ'â za'ra da, Piripihĩ wi te te Ìwaptêrê za'ra zé wasu'u

²⁰ Tawamhã deredu norĩ zama ma tô aihutu, Zeruzarê u, 'Re Ìhâimana u'âsi mono ãma dame wata za'ra da, zudezu'õ norĩ hã.

²¹ Tawamhã tame si'ubumroi ré, te ai'aba'rúi, Piripihĩ u. Darireza hawimhã Piripihĩ hã. Besada na Ìsa'ru nhisi hã. Piripihĩ u sihutu wamhã, te tãma nharĩ za'ra:

— Wa wasima wê za'ra ni, wa te 'madâ'â za'ra da, Zezusi hã.

²² Taha wa, te Piripi hã mo Ādéréhé u, te te tãma sadawa wasu'u za'ra da. Zezusihi u te sisaprõni zahuré, te te tãma sadawa wasu'u za'ra da.

²³ Tawamhã ĩmreme te te wapari wamhã, ãne te Zezusi hã tãma siwasu'u zahuré:

— Wa hã dasiré ĩpodo. Romhuture di oto bádâ hã, ĩãma 're ĩdawata za'ra mono zéb u hã.

²⁴ Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa, amnho potozé wasu'u na hã. E niha te za amnho hã ti'rã ahâ. Ai'uréwi nomro wamhã, poto õ di za. Ab're 're, 're rere'e mono wa, ĩtomhã, 're si'utõrĩ mono wapsi, te za 're poto za'ra. 'Re poto za'ra mono wapsi, 'rãĩ ahâ di za. Misire nherẽ, poto wamhã, nhama wamhã, zâb ahâ di za. — Āne Zezusi te sina simiré'é, sõ'awib õ nherẽ.

²⁵ Te duré tãma rowasu'u zahuré, ãne:

— Ni'wam norĩ hã tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono wamhã, rowẽ ĩsi'utõrĩ'õ hã te te sina 're uwaimrami za'ra mono õ di za. Ni'wam norĩ hã ĩzarina 're nomro mono da, tihâimanazé te te sima 're sawi za'ra mono õ wapsi, tawapsi te za te te sina 're uwaimrami za'ra, rowẽ hã.

²⁶ Ni'wam norĩ hã te te ĩma 're romhuri za'ra mono da, te te sima 're ĩwẽ za'ra mono wamhã, 're ĩmorízém na si te za 're nomro, ĩzarina si. Tawamhã ĩ'rata te za 're hâimana u'âsi za'ra, hâiwa ãma. Te te ĩma 're romhuri pese za'ra mono wa, ĩmama te za ãma 're wata za'ra. Te za duré te te tãma 're wa'âbâ za'ra, ĩsimiromhuri hã.

Zezusi hã za tidâ'âzém na ĩsiwasu'uzé wasu'u

²⁷ — Āhãna te ĩsina rosa'rata ahâ di. E ĩmama ma, wa za ĩsi'ru, te te dawĩ ĩnho'reptu da, ĩdâ'â õ ré, te robzépata tõ da. Mare di. Tãma ĩsi'rui õ di za, te

te dawi ĩnho'reptu da. Dazada ĩdâ'â da si, wa wei mo.

²⁸ ĩmama, ma'âpé we ĩpawapto na, ĩ'ãma ĩrotizém na te ĩsina uwaimrami da, ai'ãma 're dawata za'ra mono hã. — ãne te Timama ma mre. Tawamhã hãiwa hawi ma tô tãma tinha:

— Wa tô te 're aipawapto u'âsi, ĩ'ãma 're dawata za'ra mono da. Wa za duré aipawapto, ĩ'ãma 're dawata u'âsi za'ra mono da.

²⁹ Tawamhã ma tô sima rowasu'u za'ra, ĩ'rata ĩsimasa hã:

— Ôhõta te wei rãrã, tã hã.

Tawamhã ni'wam norĩ hã te dama rowasu'u za'ra:

— Mare di. 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa, te we tãma mre, hãiwa hawi.

³⁰ Taha wa, te Zezusi hã dama tinha:

— ĩ'udâna wei mreme õ di. Ai'udâna wa'aba zama wapari za'ra wa'aba da, te we ĩma mre.

³¹ 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô ãma roti siro, dawasété na. Romhuture di oto bådâ hã te te ãma ĩrotizém na, te te ãma ĩ'uwaimramizéb da hã. Romhutu na te za duré tinha Wa'uburé ma, dama sib'uwa wa, oto te te 're dawada'uri tõ mono da.

³² Hãwi ĩza'o da, da te dasiwi ĩzasõmri wapsi, wa za ĩsitême te 're da'a'ubumro, ĩnhib'a'uwẽ 're dahâimana za'ra mono da, daro mono bâ. — ãne te Zezusi hã dama siwasu'u.

³³ E marĩ da. Wedepo'o nnonhi'rãmi na ĩdâ'âzém na da te waihu'u sirõmo za'ra da.

³⁴ Tawamhã te ãne asa tãma nharĩ za'ra ni:

— Danho'reptui'wa da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te ĩpisudu hã dâ'â õ di za. Te za 're morĩ u'â. ãne duréihã ma tô ãma rob'ui'ére za'ra, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa norĩ hã. E niha

tawamhã te ãnha, hãiwĩ da te dasiwi ãsasõmri na, ti'ai ãma dasiré ãpodo hã. E 'wa hã dasiré ãpoto na ãsisi hã. — ãne te Zezusi hã siwi sadanha.

³⁵ Tawamhã Zezusi hã sõ'awib õ nherẽ, te rowa'a na siwasu'u, ãne:

— Rowa'a hã te za syry na aima 're hãimana za'ra wa'wa oto. Tawamhã aima 're hãimana za'ra wa'aba mono ré, te za 're anomro aba mo, aiwi 're robra za'ra wa'aba mono õ ré hã. Robra na damorĩ wamhã, nimomo damorĩ da hã dama waihu'u õ di.

³⁶ Ai'rata 're ãnhamra za'ra wa'aba mono ré, te za asina 're ã'umnhasi za'ra wa'aba mo, ã'ãma 're anomro wẽ uptabi aba mono da. — ãne Zezusi te dama roti.

Zudezu norĩ hã, Zezusi Danho'reptui'wa na te te 're ãsazei õ za'ra mono zé wasu'u

Taha pari te danhiti mo, da te dasiwi 'madâ'â tõ da, Zezusi hã.

³⁷ Marĩ hã dama ã'manharĩ waihu'u'õ hã ma tô te te dama 're ab'manharĩ wẽ u'ãsi, Zezusi hã, tiwaihu'u pese na. Tane nherẽ, Danho'reptui'wa da, 'Re ãhãimana u'ãsi mono te te ãpisutu na, da te saze za'ra õ di.

³⁸ Da te saze za'ra õ wamhã, ma dasina uwaimrami za'ra ni, Iza'izaha mreme hã. Duréihã ma tô ta hã 'Re ãhãimana u'ãsi mono ma dawasu'u, ãsadawa wasu'u 'rata 'wa hã. ãne ma tô tãma dawasu'u:

“Wanhib'apito, wa te dama 're asadawa wasu'u za'ra mono wamhã, e ma tô ai'ãma da te 're wazaze za'ra. Mare di. Ai'ãma, da te 're wazaze za'ra mono õ di. Duré aiwaihu'u pese na 're da'apawapto mono wamhã, e ma tô aiwaihu'u pese na da te 're aiwaihu'u za'ra. Mare di. Da te 're aiwaihu'u za'ra mono õ di.”

Ñe ma tô tãma dawasu'u Iza'iza hã, wawa sina.
Ñe ma timreme na rob'ui'ére.

³⁹⁻⁴⁰ Tawamhã da te 're saze za'ra mono da, da te dasima 're wẽ za'ra mono õ wa, da te 're sazei waihu'u za'ra mono õ di oto. Ñe ma tô duré rowasu'u Iza'iza hã, 'Re ãhãmana u'âsi mono zazei'õ'wa norĩ ãma:

“Re ãhãmana u'âsi mono, ma tô oto dama tinha, ãsimiroti hã da te 're waihu'u za'ra mono ãna oto 're danomro mono da, dawaseté wi 're dasipizari za'ra mono tô da, te te 're da'anho'reptui mono tô da.”

Ñe duréihã ma tô rowasu'u Iza'iza hã, wahi'rada hã. Zezusi, da te 're saze za'ra mono õ wamhã, ma tô oto dasina uwaimrami za'ra ni, Iza'izaha nhimirowasu'u zarina.

⁴¹ Duréihã Iza'iza hã sõtõ 'rowi te te ãrosawẽrẽ ne, ma tô Wanhib'apito 'madã, Zezusi hã. ãhãba na hã rowa'a za'etẽ di. Te te 'madã'ã wa, te ãne na rowasu'u siro.

⁴² Tawamhã da'ahã na Zezusi, da te saze za'ra õ nherẽ, ma tô ni'wam norĩ hã saze za'ra, dama ãpire norĩ hã, ahã na. Tane nherẽ, te te saze za'ra nherẽ, ãsazei'wa na sõ'awi dama 're siwasu'u za'ra mono õ di, parizezu norĩ mreme pipa te. Zudezu norĩ te, rowahutuzéb u dame 're sisisi tõ mono da, te te tiwi 're rosawi za'ra mono õ'umhasite, te ari'iwĩ 're si'ubumroi u'âsi.

⁴³ Parizezu norĩ si te te 're wẽsãmri za'ra mono da, ma tô te te sima 're wẽ za'ra. 'Re ãhãmana u'âsi mono si te te 're wẽsãmri za'ra mono da, te te sima 're wẽ za'ra mono õ di. Taha wa, te ari'iwĩ 're si'ubumroi u'âsi, 're siwasu'u za'ra mono ãna, ãsazei'wa na.

Timreme wě'ō'wa norĩ āma, Zezusi te te āma ĩrowasu'uzé

⁴⁴ Tawamhã Zezusi te da'ab'mahâ:

— Ni'wam norĩ hã Danho'reptui'wa na te te sina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wamhã, ĩzazei'wa si 're nomro mono õ di za. ĩ'u'âbâ te za we ĩzatõrĩ'wa zazei'wa 're nomro.

⁴⁵ Duré ni'wam norĩ hã te te ĩ'madâ'â za'ra wamhã, ĩ'u'âbâ te za we ĩzatõrĩ'wa zama 'madâ'â za'ra.

⁴⁶ Wa hã wa tô we datême mo, dama rob'uiwê'wa ne 're ĩmorĩ da. E marĩ da. Da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono wa, robra na ne, dawasété na oto 're danomro tõ mono da.

⁴⁷ Até ni'wam norĩ hã te za taré ĩmreme hã te te 're wapari za'ra. E tawamhã wa za ta norĩ hã awa'awi te 're ahâ za'ra. Mare di. Awa'awi te 're dahâ za'ra mono da, we ĩmorĩ õ di. Te 're da'anho'reptui mono da si, wa wei mo.

⁴⁸ Ni'wam norĩ hã te te 're ĩwě'õ za'ra mono wamhã, duré ĩmreme te te 're wě'õ za'ra mono wamhã, zahadu wapsi te za oto siwaihu'u za'ra, tiwasété na. Ti'a ĩsi'utõrĩzéb āma ĩmreme na po're pu'u za'ra wa, te za bātâ na siwaihu'u za'ra, tiwasété na.

⁴⁹⁻⁵⁰ — ĩmama hã ma tô ĩzazei'wa norĩ ma pisutu sirõmo za'ra, robzei u'âsi āma 're nomro mono da. Duré ĩ'rata 're hâimana u'âsi za'ra mono da, hâiwa āma 're dâ'â za'ra mono tõ da, ma tô tãma pisutu sirõmo za'ra. Āne si ma tô ĩmama hã ĩma waihu'u, te dama 're awaihu'u mono da. Wa hã ĩsi'uihâ na ĩnhimirosa'rata si te dama 're awaihu'u mono õ di. We ĩzatõrĩ'wa, te te ĩma ĩwaihu'uzéb zarina si, wa tô te dama 're awaihu'u. — Āne te dama siwasu'u Zezusi hã.

13

ZeZusi hã, tisiré 're ĩnomro mono norĩ te te ĩpara upsõ za'ra zé wasu'u

¹ Awē te za oto dato hã dasiwi 'manharĩ za'ra ni, Pascowa na dato nhisi hã. ZeZusi hã ma tō sina waihu'u, romhuture di oto apâ ĩmorĩzé hã, Timama u. Ōne u'âsi te te 're wa'azawi pese ZeZusi hã, ĩsiré 're wanomro mono wa.

² Tawamhã wasa, wa te huri da, wa tō asimro ni, barana. Wasa hã wa te huri ō ré, ma tō Zudasi Icarizoti hã rosa'rata, ZeZusihi zô te te danhimroi mono da, te te dama hâiba nhomri da. Wa'uburé nhimirosa'rata hawim na, te âne âma rosa'rata. Simahã 'ra, Zudasi hã.

³ ZeZusi hã ma tō ĩmama hã pisutu, dama pire da. Uburé marĩ ma, pire da, ma tō pisutu, ti'ai âma hâiwa âma zama. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hawi, ma tō wei mo. Apâ te za oto ĩtēme mo. Āne ma tō sina waihu'u siro, ZeZusi hã.

⁴ Tawamhã wasa hã wa te huri ō ré, ma tō ZeZusi hã wahudu. Ti'uza, ma tō sani. Tisi'u'ōzém na ma tō si'awasisi.

⁵ Tawamhã â, ma tō sa'wa, piza'a 're nho'a wa, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã te te âma wa'apara upsõ da. Te te ĩwa'apara upsõ na ma tō sãna'rata, wa'âma. Te te wa'apara upsõi pari, te za duré te te wa'apara u'õ, tisi'u'ōzém na.

⁶ Sima Pedruhu 'rata te oto za. Tawamhã Pedru te tãma tinha:

— Wanhib'apito, e te za ĩpara upsõ. Mare di. ĩpara upsõi ō di za.

⁷ Tawamhã ZeZusi asa te tãma tinha:

— Te aipara upsō za'ra wa'aba zé hã, marĩ te aima wasu'u za'ra wa'wa. Zahadu waihu'u õ di, a hã. Zahadu wapsi te za ãwaihu.

⁸Tawamhã Pedru te duré tãma tinha:

— Ĩpara upsōi õ di za.

Zezusi te duré asa tãma tinha:

— Te aipara upsōi õ wamhã, ãnhib'a'uwẽ õ di za, a hã.

⁹Tawamhã Sima Pedru te tãma tinha:

— Wanhib'apito, ĩpara si upsōi õ di za. ĩnhib'rata zama te za ĩ'upsō, ĩ'rã zama.

¹⁰Taha wa, ma tô Zezusi hã asa tãma tinha:

— Mare di. 'Re dasisōi mono wapsi, dahãiba hã wẽ di za. Dapara si 're uptob za'ra mono wa, te za apã da te 're upsō za'ra. A norĩ wa'wa hã aiwẽ za'ra wa'aba di, ĩma. Misire ĩma ĩwẽ õ hã. — Āne te Zezusi hã wama rowasu'u za'ra.

¹¹Aibã hã ma tô sina waihu'u siro, te te dama ĩhãiba nhomri'wa da hã. Taha wa, ma wama waihu'u za'ra, misire ĩwẽ'õ na hã.

¹²Tawamhã te te wapara upsō za'ra pari, ma tô apã si'uza. Ti'a ma tô nhamra. Sãmra wapsi, te wama nharĩ za'ra:

— E marĩ te aima wasu'u za'ra wa'wa, te aipara upsō za'ra wa'aba zé hã. E ma tô asina ĩwaihu'u za'ra wa'wa.

¹³⁻¹⁵A norĩ wa'wa hã rowahutu'wa na te 're ĩnhisi za'ra wa'aba mo. Asib'apito na zama te 're ĩnhisi za'ra wa'aba mo. Wa hã rowahutu'wa na 're ĩnhisi za'ra wa'aba mono wamhã, ĩma wẽ di. E marĩ wa. Wa hã rowahutu uptabi 'wai wa. Duré Asib'apito na 're ĩnhisi za'ra wa'aba mono wamhã, ĩma wẽ di. E marĩ wa. Wa hã, Asib'apito uptabi aba wa. Wa hã Asib'apito wa'aba nherẽ,

aiwi ĩsisawi za'ra wa'aba õ di, te aipara upsõ za'ra wa'aba tõ da. Duré rowahutu'wai uptabi 'wa nherẽ, aiwi ĩsisawi za'ra wa'aba õ di, te aipara upsõ za'ra wa'aba tõ da. Taha wa, te za ĩsine ĩnhirã zarina 're asipara upsõ za'ra wa'aba mo, ĩnhirã zarina 're anomro aba mono da, ĩsine 're asisawi za'ra wa'aba mono ãna, 're asipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁶ Ma'ãpé ĩwapari pese za'ra wa'aba za. Danhib'apito norĩ hã 're sisawi za'ra mono ãna, te te 're dapawaptob za'ra mono wamhã, tãma ĩromhuri'wa norĩ zama, te za ĩsine te te 're dapawaptob za'ra, 're sisawi za'ra mono ãna. Duré te te 're ĩsatõrĩ za'ra mono hã 're sisawi za'ra mono ãna, te te 're dapawaptob za'ra mono wamhã, ĩsadawa wasu'u'wa norĩ zama te za ĩsine te te 're dapawaptob za'ra, 're sisawi za'ra mono ãna.

¹⁷⁻¹⁸ — Āne wa tô aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. ĩnhimiroti hã 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wamhã, aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono di za, uburé aima 're rowẽ za'ra wa'aba mono õ nherẽ. Asimirosa'rata na, wa tô aiwaihu'u za'ra wa'wa. ĩsiré 're anomro aba mono da, te aipisutu za'ra wa'wa hã, misire ma tô ĩ'maiwẽ'õ wa'wa. Ta hã wa tô pisutu, ĩsiré 're morĩ da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono mreime ui'ére te te sina uwaimrami da. Āne ma tô wahi'rada hã tinha, aré: “Wasiré 're ĩwasai mono, ma tô ĩwẽ'õ.” Āne ma tô duré ĩwẽ'õ'wa na rob'ui'ére siro, poto õ ré, wahi'rada hã. Taha wa, te za oto sina uwaimrami su'u, ĩwẽ'õ'wa hã.

¹⁹ Taha õ ré, wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa, te te sina uwaimrami wapsi, te ĩsina ĩwaihu'uzém na, 're ĩzazei u'âsi za'ra wa'aba mono

da.

²⁰ Īwapari pese za'ra wa'aba. Zahadu wapsi, wa za ĭzazei'wa norĩ hã datẽme te 're satõrĩ za'ra, te te dama 're ĭzadawa wasu'u za'ra mono da. Tawamhã ĩmreme za'ra hã da te 're wapari za'ra mono wamhã, da te dasiwi 're sawi pese za'ra mono wamhã, ta norĩ u'âbâ te za ĭzama da te dasiwi 're ĭzawi pese za'ra. Da te dasiwi 're ĭzawi pese za'ra mono wamhã, ĩ'u'âbâ te za duré we ĭzatõrĩ'wa da te dasiwi 're sawi pese. — ãne ma tô wama siwasu'u zara, Zezusi hã.

Zezusi hã Zudasi te te ĩwasu'uzé wasu'u, za te te dama ĩhâiba nhomri'wa da hã

Mateusi 26.17-25; Marcusi 14.17-21; Rucasi 22.7-13, 21-23

²¹ Tawamhã pẽ'êzé uptabi di, Zezusi hã. Taha wa, te duré wama siwasu'u za'ra, ãne:

— Tô sena, wa aima waihu'u sirõmo za'ra wa'wa. Misire te za dama ĩ'maihâiba nhomri 'wa. — ãne te wama nharĩ za'ra.

²² Tawamhã aibâ te te sina ĩwaihu'uzém na, wa te waihu'u za'ra õ wa, wa taré wasi'madâ'â za'ra ni.

²³ Wa hã, Zezusi te te 're ĭzawi pese mono, wa ĩ'rata nhamra.

²⁴ Tawamhã Sima Pedru te Zezusihi ãma ĩwada'u, te sadanharĩ da, sadawa 'rasi sina:

— Ma'ãpé sadanharĩ. E 'wa hã te za we te te sô danhimro, te te dama hâiba nhomri da.

²⁵ Tawamhã ĩ'rata ĩnhamra wa, wa oto sadanha, Zezusi hã:

— Wanhib'apito, e 'wa hã te za we asô te te danhimro, te te dama aihâiba nhomri da hã. — ãne wa sadanha, Zezusi hã.

²⁶ Taha wa, te ãne asa ĩma tinha:

— Ī'u'ētē wē'ē, wa za di'i, te tãma sômri da. Taha na te za ĩwaihu, dama ĩhâiba nhomri'wa da hã.

Tawamhã ma tô di'i, te te tãma sômri da, Zudasih ma. Sima Icarizotih 'ra, Zudasi hã.

²⁷ Te te tãma sômri pari, ma oto Satanasih nhimiroti hã wapari pese Zudasi hã, ĩpē'ē 're oto sébré wa. Taha wa, te Zezusi hã Zudasih ma tinha:

— Marĩ hã 'manharĩ su'u pé. — Āne te tãma tinha.

²⁸ E marĩ da, te āne tãma roti. Wa norĩ hã wa te waihu'u za'ra ô di.

²⁹ Ni'wam norĩ hã te āma rosa'rata za'ra, āne: “Rob'uiprazé hã te te 're 'madâ'â mono wa, áté marĩ hã wasazéb da, te te wama uipra za'ra da, te āne tãma roti.” ĩhâiba amo norĩ hã te duré āma rosa'rata za'ra: “Āté ĩsibrob'ô norĩ ma, syry na te te sômri mono da, te tãma roti.” Āne, wa ĩmreme na wasima āma romnhoré za'ra ni.

³⁰ Tawamhã te te 'rêne pari, rob u ma tô watobro Zudasi hã, robra u.

Zezusih nhimirotizép tém na rowasu'u

³¹ Tawamhã rob u watobro za'u si, te āne wama siwasu'u za'ra, Zezusi hã:

— Wa hã dasiré ĩpodo. Romhuture di oto bâdâ hã ĩ'ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb u hã. ĩ'ãma 're dawata za'ra mono wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono āma te za duré 're dawata za'ra, ĩsiré.

³² ĩsiré āma 're dawata za'ra mono wamhã, te za duré ĩ'ãma tiwata, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Te za ĩ'ãma tiwata su'u.

³³ ĩno norĩ, syry na wa za oto ai'rata ĩnhamra 'wa. Ai'rata 're ĩnhamra u'âsi aba mono da, te za asima 're ĩwē za'ra wa'aba mo. Tane nherē, wa za mo. Nimomo ĩmorĩ wamhã, āma ĩtēme 're anomro

waihu'u aba mono õ di za a'â. ãne wa tô dama waihu'u aré.

³⁴ Ìnhimiroti tém na, wa za oto aima roti za'ra wa'wa, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono zéb da hã. Wa hã te 're asawi pese za'ra wa'aba mono ne, te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mo.

Pedru hã, Zezusi za te te dawí ì'udâzém na te te ìpo're pu'uzé wasu'u

Mateusi 26.31-35; Marcusi 14.27-31; Rucasi 22.31-34

³⁵⁻³⁶ Tawamhã Sima Pedru te sadanha:

— Wanhib'apito, e momo te za aimo.

Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

— Nimomo wa za mo. ãma ìzarina, aimorĩ waihu'u õ di za a'â. Zahadu wapsi te za ìzarina ãma aimo.

³⁷ Tawamhã Sima Pedru te asa tãma tinha:

— E marĩ wa, ãhãna asarina ãma ìmorĩ waihu'u õ di. Te asõ'reptu da, asada ìdâ'â da hã ìma wẽ di.

³⁸ Tawamhã ma tô Zezusi hã asa duré tãma tinha:

— E tô sena asiwasu'uzé hã. Tô sena wa aima rowasu'u. Ìzadawa para õ nherẽ, si'a hârâ õ ré, te za si'ubdatõ dawí ì'udâ, aima ìza'rese õ na. — ãne ma tô Zezusi hã tãma waihu'u siro, Pedruhu ma.

14

Zezusi hã, Timama u bâdâdi na te te dama sina ìsimiré'ézé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi te duré wama nharĩ za'ra, ãne:

— Ìãma aipẽ'êzé za'ra wa'aba õ di za. 'Re ìhâimana u'âsi mono, te za asina 're ì'umnhasi za'ra

wa'aba mo. Īzama te za duré asina 're ĩ'umnhasi u'âsi za'ra wa'aba mo, Danho'reptui'wa na.

²⁻³ Īmama nhorōwa āma hã rob're za'ētē di, 're ĩdasi'ubumroi mono zéb da hã. Tame 're ĩdasi'ubumroi mono zéb ō 'wa'âhã, te aré aima rowasu'u za'ra wa'aba ō di. Wa za oto aiwi ĩmorĩ 'wa, 're asimroi wa'aba mono zéb da hã, te asô pisutu za'ra wa'aba da. Te asô pisutu za'ra wa'aba parip si, wa za wei mo apâ, te āma asimroi wa'aba mono da, 're ĩnhamra mono zéb u, tame ĩ'rata 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da.

⁴ Nimomo aiwi ĩmorĩ za'ra wa'aba zé hã ma tô ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Bâdâdi hã ma tô duré ĩwaihu'u za'ra wa'wa. — Āne te wama rowasu'u za'ra.

⁵ Tawamhã Tome te tãma tinha, âne:

— Wanhîb'apito, nimomo wawi aimorîzé hã wa te waihu'u za'ra ō di. E niha wa za tawamhã bâdâdi hã waihu'u za'ra ni, āma 're ĩwanomro mono zéb da hã.

⁶ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

— Wa hã bâdâdi na, wa ĩsina simir'é. E marĩ wa. Da te 're ĩzaze za'ra mono wapsi, amo ĩzarina 're dasihutu mono wa za, Īmama tēme. Wa hã tô sena roti na'rata 'wa. Wa hã 're ĩdanomro u'âsi mono zé, te dama 're ĩ'apisutu mono, wa 're mo. Taha wa, da te 're ĩzaze za'ra mono wapsi, te za amo 're dasihutu, Īmama u ĩ'rata 're dasi'ubumroi u'âsi mono da.

⁷ 'Re ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono ō di aré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra na. Taha wa, Īmama na 're waihu'u za'ra wa'aba mono ō di aré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Wa hã 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mono 'wa'âhã, te aré Īmama hã 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo. Ma tô oto ĩ'ra na ĩwaihu'u za'ra wa'wa. Taha wa, ma tô duré Īmama hã ĩwaihu'u za'ra

wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Ĩmama ma tô oto ĩ'madâ'â za'ra wa'wa.

⁸Tawamhã Piripi te duré tãma tinha:

— Wanhîb'apito, ma'ãpé Aimama zô aihârâ, wa te 'madâ'â za'ra da. Wa te 'madâ'â za'ra wamhã, marĩ zô wawi 're rowaptâ'â za'ra mono di za, wama 're ĩrowẽ za'ra mono zéb da hã.

⁹Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

— Piripi, e zahadu ĩwaihû'u ô di, ai'rata 're ĩnhamra hã za'ra wa'aba mono nherẽ. Ni'wam norĩ hã te te 're ĩ'madâ'â za'ra mono wamhã, ĩ'u'âbâ te za Ĩmama hã te te 're 'madâ'â za'ra. E niha te bété a hã ĩma ĩnha, Ĩmama zô ĩhârâ da, 'madâ'â za'ra wa'aba da.

¹⁰Wa hã Ĩmama ãma, wa 're ĩhâimana. Ô hã te duré ĩ'ãma 're hâimana, Ĩmama hã. E te ĩsina aima ĩwasu'u za'ra wa'aba na, ãma ĩzazei ô di. ĩsi'uihã na te ĩsina aima wasu'u za'ra wa'aba ô di. Ĩmama hã ĩ'ãma 're ĩhâimana mono hawi, te aima 're ĩrowasu'u za'ra wa'aba mono zé hã. Āne ĩsimiromhuri hã.

¹¹Ĩmama ãma, wa 're ĩhâimana. ĩ'ãma te duré 're hâimana, Ĩmama hã. Te ĩsina aima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono na, te za ãma 're ĩzazei u'âsi za'ra wa'aba mo. Te ĩsina aima ĩwasu'u za'ra wa'aba na si, ãma 're ĩzazei waihû'u za'ra wa'aba mono ô wamhã, te za ĩ'ãma 're ĩrosa'rata u'âsi za'ra wa'aba mo, marĩ dama ĩ'manharĩ waihû'u'ô hã te dama 're ĩ'ab'manharĩ wẽ mono na, taha zarina te ĩsina aima 're ĩwasu'u za'ra wa'aba mono na, ãma 're ĩzaze za'ra wa'aba mono da.

¹²Tô sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mono wamhã, te za ĩwaihû'u pese zarina 're ĩdapawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo. A norĩ wa'wa hã 're ĩdapawaptob za'ra

wa'aba mono zé hã, ãnhimipawaptobzé ma, sa'ëtê di za. E marĩ wa. Wa hã Īmama u za oto apá Īmorĩ wa.

¹³⁻¹⁴ Taha wa, uburé marĩ hã te aima 're ĩwê za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, te za tiwi 're rowaptêrê za'ra wa'aba mo, Īmama wi, ĩzadawa para. Tawamhã wa za te aima âma 're a'uwaimrami 'wa. Īwi zama ĩzadawa para, ĩwi 're rowaptêrê za'ra wa'aba mono wamhã, wa za te aima âma 're a'uwaimrami 'wa. E marĩ da. Īmama âma 're aiwata za'ra wa'aba mono da, wa hã ĩ'ra te aima âma 're a'uwaimrami aba mono wa za.

Zezusi hã tisiré norĩ ma, Timama pẽ'ězani na te te tãma ĩropisutu za'ra zé wasu'u

¹⁵ Tawamhã Zezusi te duré wama rowasu'u za'ra, âne:

— 'Re ĩzawi pese za'ra wa'aba mono wamhã, ãnhimiroti si te za 're ĩ'madâ'â pese za'ra wa'aba mo.

¹⁶⁻¹⁷ Tawamhã Īmama wi, wa za waptê, Tipẽ'ězani hã te te aima sômri za'ra wa'aba da, ĩsine te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da, ai'rata 're sãmra u'âsi za'ra wa'aba mono da. Tô sena na te za ãnhimiroti hã te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'wa, ĩpẽ'ězani hã. ĩzazei'ô'wa norĩ hã te te waihu'u za'ra ô di, Īmama pẽ'ězani hã. Taha wa, te te sima 're wê za'ra mono ô di, ĩ'rata 're sãmra u'âsi za'ra mono da. A norĩ wa'aba si ma tô ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ĩpẽ'ězani hã ai'rata 're sãmra aba mono wa. Zahadu wapsi te za aipẽ'ê 're, 're sãmra u'âsi za'ra wa'wa.

¹⁸ — Damama norĩ hã timro me 're dâ'â za'ra mono wa, waptép si 're ĩdasi'ubumroi mono ne,

asiwaprosi 're asimroi wa'aba mono õ di za. Wa hã wa za we apâ atême ĩmorĩ 'wa.

¹⁹ Syry na, wa za oto ai'rata ĩnhamra 'wa, ĩrême ma. Taha ré hã te za duré a'â dasiwi ĩ'madâ'â ni. Taha parip si, da te dasiwi ĩzabu na sahu õ di za oto. A norĩ wa'aba si, te za duré ĩzabu za'ra wa'wa. ĩdâ'â nherê, ab're hawi ĩhâiwa'utu wa, wa za oto ĩdâ'â ãna 're morĩ u'â. Taha wa, te za duré a norĩ wa'wa hã atâ'â ãna 're asimroi u'âsi aba mo, hâiwa ãma.

²⁰ Apâ we atême ĩwisi za'ra wa'aba wapsi, te za ĩwaihu'u za'ra wa'wa, ĩmama ãma 're ĩhâimana mono na. ĩ'ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono na, te za asina 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo. Wa hã ai'ãma wa'aba 're ĩhâimana mono na te za duré asina 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo.

²¹ — Ni'wam norĩ hã ĩnhimiroti si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, ta norĩ si ĩzawi pese 'wa, te za 're nomro. Te te 're ĩzawi pese za'ra mono wamhã, te za asa ĩmama hã te te 're sawi pese za'ra. Wa hã wa za duré te 're sawi pese za'ra, ĩzawi pese 'wa norĩ hã. Ta norĩ ma si, wa za 're ĩhâimana mono zém na tãma 're ĩsiwaihu'u za'ra. — ãne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

²² Tawamhã Zudasi te oto sadanha:

— E marĩ da, te za bété wa norĩ ma si 're asiwaihu'u mo. E marĩ wa, asazei'õ'wa norĩ ma, 're asiwaihu'u za'ra mono õ di bété. — ãne Zudasi te sadanha. Zudasi aimawi hã. Icarizoti õ di.

²³ Tawamhã Zezusi asa te duré tãma tinha, ãne:

— Ni'wam norĩ hã te te 're ĩzawi pese za'ra mono wamhã, te za ĩnhimiroti si te te 're 'madâ'â pese za'ra. Tawamhã ĩmama, te za asa te te 're sawi

pese za'ra. Wa norĩ hã wa za ãtẽme 're wasimasisi za'ra, ã'rata 're wahãimana u'ãsi za'ra mono da.

²⁴ Ni'wam norĩ hã te te 're ãzawi pese za'ra mono õ wamhã, ãnhimiroti te te 're 'madã'ã pese za'ra mono õ di za. ãne, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da. ãsi'uihã na ãmreme na te aima rowasu'u za'ra wa'aba õ di. ãmama mreme na si, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa, we ãzatõrĩ'wai mreme na.

²⁵ — Ai'rata ãnhamra aba ré, wa tã ãne aima rowasu'u za'ra wa'wa.

²⁶ Zahadu wapsi ãmama wi, te waptẽre wa, te za Tipẽ'ẽzani hã we atẽme satõrĩ za'ra wa'wa, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã. Wẽ uptabi di ãpẽ'ẽzani hã. Ta hã te za uburé marĩ hã te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa. Uburé marĩ hã te aima 're ãwaihu'u za'ra wa'aba mono zẽm na te za te te 're aipo're pu'u u'ãsi za'ra wa'wa.

²⁷ — Rowẽ na si 're anomro aba mono zẽb si, wa za oto aima pisutu za'ra wa'wa, ã'ãma 're aipẽ'ẽzé za'ra wa'aba mono tã da, duré asina 're aihãtã'ã za'ra wa'aba mono ãna, 're anomro aba mono da. Taré te aima pisutu za'ra wa'aba õ di. ãzazei'õ'wa norĩ nhimipisutuzẽm nei õ di, ãnhimipisutuzé hã.

²⁸ Wa za oto aiwi ãmorĩ 'wa. Niwapsi wa za duré we apã atẽme ãmorĩ 'wa. ãne ma tã te ãsina ãrotizé hã ãwapari za'ra wa'wa aré. ãmama u wa za oto apã mo, ãma ãpire u. 'Re ãzawi pese za'ra wa'aba mono 'wa'ãhã, te aré 're ato za'ra wa'aba mo, ãmama u za oto ãmorĩ wa, wa hã.

²⁹ Apã ãtẽme ãmorĩ õ ré, wa aima ãsiwasu'u sirõmo za'ra wa'wa. E marĩ da. Te ãsina ãrotizé hã te ãsina uwaimrami wapsi, ãma ãzaze za'ra wa'aba

da.

³⁰⁻³¹ Aima ĩmreme syry aba di za oto. E marĩ wa. Ĩzazei'õ'wa norĩ wada'uri'wa, we ĩzô morĩ wa, Wa'uburé hã. Ta hã ĩma pire õ di. ĩma pire õ nherẽ, ĩtẽme wasi'aba'rúi wa'aba, ĩmama te te ĩãma ĩrotizé hã te ĩsina uwaimrami da. Tawamhã te ĩsina uwaimrami wapsi, ĩmama te 're ĩsawi pese mono na te za da te 're ĩwaihu'u za'ra. — Āne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

15

Zezusi hã uwa 'ru uptabi na te te sina ĩsimir'é'ézé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi te duré wama siwasu'u za'ra, āne:

— Rob'ru na, wa za ĩsina simir'é'é, uwa 'ru na. Uwa 'ru 'madâ'â'wai āma, wa za ĩmama āma simir'é'é.

² Uwa 'ru panhipti sisa'ridi hã wẽ õ di, 're ĩ'rã za'ra mono õ hã. Taha wa, uwa 'ru 'madâ'â'wa hã te za ĩpanhipti hã te te 're anhihãri ĩ'rã'õ hã, te te 're anhamra mono da. Tane te za ĩmama hã ĩzazei'õ'wa norĩ hã te te 're azatõrĩ, ĩnhiti 're hãimana za'ra mono da. Uwa 'ru panhipti sisa'riti amo hã wẽ za'ra di, 're 'rã za'ra mono wa. Taha wa, wa za 're ĩ'rã za'ra mono na simir'é'é, ĩzazei'wa norĩ āma 're nomro wẽ mono wa. ĩ'wanhipré te te 're ĩ'anhihãri mono hã, wa za āma simir'é'é, ĩzazei'wa norĩ te te 're ĩ'manharĩ wasété za'ra mono zém na. 'Re ĩ'rã za'ra mono hã ĩpanhipti wã wa, ĩ'wanhipré ahã wamhã, te za misi si te te 're anhihãri ĩ'madâ'â'wa hã, 're 'rã pese za'ra mono da. Tane te za ĩmama hã ĩzazei'wa norĩ wi ĩwasédé hã

te te 're anhihâri, 're nomro wẽ uptabi mono da oto.

³ A norĩ wa'wa hã te oto 're anomro wẽ wa'aba mo, ñhimiroti si 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wa.

⁴ Ma'ãpé ñ'ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono za. Tawamhã wa za 'râwi ai'rata 're ñhâimana u'âsi za'ra wa'wa. Uwa 'ru panhipti sisa'riti amo hã 're sab u'âsi mono õ wamhã, 're 'râi mono õ di za, ta hã. Tane a norĩ wa'wa hã ñ'ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono õ wamhã, 're anomro wẽ waihu'u aba mono õ di za.

⁵ — Uwa 'ru na wa za ñsina simiré'é. Uwa 'ru panhipti sisa'riti na wa za duré ai'ãma simiré'é za'ra wa'wa. Ñ'ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, wa za te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'wa, 're anomro wẽ uptabi aba mono da. Asiwaprosi 're anomro wẽ waihu'u aba mono õ di za.

⁶ Ni'wam norĩ hã ñ'ãma 're hâimana u'âsi za'ra mono õ wamhã, 're nomro wẽ mono õ di za. Ta norĩ ãma, wa za uwa 'ru panhipti nhihâri hã ãma simiré'é. Uwa 'ru panhipti nhihâri hã te te 're ñ'anhamra mono hã, te za 're 'ré za'ra. 'Re 'ré za'ra mono wapsi, te za simisutu te te 're aza'ra ñ'madâ'â'wa hã, te te 're asui mono da, 're zata za'ra mono da.

⁷ A norĩ wa'wa hã te za ñ'ãma 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mo, 're anomro wẽ wa'aba mono da. Tawamhã ñmama hã te za te te 're aiwapari u'âsi za'ra wa'wa, tiwi 're ñrowaptêrê za'ra wa'aba mono zém na hã. Tawamhã tiwi 're ñwaptêrê za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, te za tô te te aima ãma 're a'u'waimrami 'wa.

⁸ 'Re anomro wẽ uptabi aba mono wamhã, ñzazei uptabi 'wa na te za da te 're aiwaihu'u za'ra

wa'wa. Tawamhã Īmama ãma te za 're dawata za'ra. E marĩ wa. 'Re anomro wẽ wa'aba mono da, te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono wa.

⁹ Īmama, te te 're ĩzawi pese mono ne, wa tô te 're asawi pese za'ra wa'wa. Ma'ãpé Ī'ãma 're anomro u'âsi aba mono, te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono zém na asina 're waihu'u u'âsi za'ra wa'aba mono da.

¹⁰ Wa hã Īmama nhimiroti si, wa tô te 're 'madâ'â pese. Taha wa, Īmama te te 're ĩzawi pese mono zém na wa tô ĩsina te 're waihu'u u'âsi. Tane duré a norĩ wa'wa hã ĩnhimiroti si 're 'madâ'â pese za'ra wa'aba mono wamhã, te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono zém na, te za asina 're ĩwaihu'u u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹¹ — Āne wa tô aima roti za'ra wa'wa, ĩsine robzei u'âsi 're anomro aba mono da, duré ĩsine aipẽ'ẽ 're, 're atoi uptabi za'ra wa'aba mono da.

¹² Wa hã te 're ĩ'asawi pese uptabi za'ra wa'aba mono ne, te za 're asisawi pese za'ra wa'aba mo. Āne wa aima roti za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da.

¹³ Ni'wam norĩ hã te te 're dazawi pese za'ra mono wamhã, te za te te 're danho'reptu za'ra. 'Re dadâ'â za'ra mono da nherẽ, te za te te 're danho'reptu za'ra, dawi 're sisawi za'ra mono ãna.

¹⁴ ĩnhimiroti si 're 'madâ'â pese uptabi za'ra wa'aba mono wamhã, ĩzawi pese 'wa, te za 're anomro aba mo.

¹⁵ Danhib'apito norĩ hã uburé tinhimiroti hã te te tãma 're waihu'u za'ra mono õ di, tãma ĩromhuri'wa norĩ ma hã, tãma ĩromhuri'wa norĩ si 're hãimana za'ra mono wa. Tanei õ di, wa hã. Uburé, wa tô Īmama nhimiroti hã te aima 're wasu'u za'ra

wa'wa. Taha wa, ĩma romhuri'wa na si te 're asisi za'ra wa'aba mono õ di za oto. Te 're ĩ'asawi pese za'ra wa'aba mono na zama, wa za oto te 're asisi za'ra wa'wa.

¹⁶ A norĩ wa'wa hã asima ĩwẽ na'rata za'ra wa'aba õ di, ĩsiré 're anomro aba mono da. Wa hã wa tô ĩsima aiwẽ na'rata za'ra wa'wa, ĩsiré 're anomro aba mono da. Wa tô duré aipisutu za'ra wa'wa, datẽme 're anomro aba mono da, da'ãma asimiromhuri 'wa hã ĩma ãma 're uwaimrami za'ra wa'aba mono da. Tawamhã asimiromhuri za'ra wa'aba na hã robaba õ di za. Åne wamhã, ĩmama te za te te 're aiwapari u'âsi za'ra wa'wa. Tawamhã uburé marĩ hã te te aima 're ĩwẽ za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, tiwi 're rowaptêrê za'ra wa'aba mono wamhã, te za te te aima ãma 're a'uwaïmrami 'wa.

¹⁷ Åne wa za duré aima roti za'ra wa'wa. Ma'ãpé, 're asisawi pese za'ra wa'aba mono za.

Zezihi siré 're ĩnomro mono norĩ, da te 're ĩ'ruiwapari za'ra mono zé wasu'u

¹⁸ — ĩzazei'õ'wa norĩ hã te te siwi 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wamhã, asõwa wa'aba, da te dasiwi 're ĩ'ruiwapari 'rata mono na, te za ãma 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mo.

¹⁹ ĩzazei'õ'wa norĩ niwĩ 're anomro u'âsi aba mono 'wa'ãhã, te aré da te dasiwi 're asawi pese za'ra wa'wa. Tane nherê, a norĩ wa'wa hã ĩzazei'õ'wa norĩ niwĩ 're anomro aba mono õ di oto. Wa hã wa tô aipisutu za'ra wa'wa, ĩniwĩp si 're anomro aba mono da. Taha wa, te za tô ĩzazei'õ'wa norĩ hã te te siwi 're ai'ruiwapari u'âsi za'ra wa'wa, ĩsiniwĩ 're anomro u'âsi aba mono õ wa.

20 Asina ĭwapari pese za'ra wa'aba, āma 're rosa'rata u'āsi za'ra wa'aba mono da, ĭmreme na. Danhib'apito norĩ ma, da te 're ĭ'manharĩ za'ra mono zéb zarina, te za duré tāma ĭromhuri'wa norĩ ma, da te 're 'manharĩ za'ra. Wa hā Asib'apito za'ra wa'wa hā da te ĭma 're ĭrob'manharĩ wasété za'ra mono ne, te za duré aima wa'aba da te 're rob'manharĩ wasété za'ra. Duré ĭnhimiroti hā da te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhā, asimiroti za'ra wa'aba zama te za da te 're 'madâ'â pese za'ra.

21 We ĭzatōrĩ'wa na da te 're waihu'u za'ra mono õ di, 'Re ĭhâimana u'āsi mono hā. Taha wa, te za da te aima 're rob'manharĩ wasété za'ra wa'wa, ĭzazei'wa 're anomro aba mono wab zama.

22 Tawamhā wa hā we datēme ĭmorĩ wa, te za oto te te siwi 're da'awē'õ 'Re ĭhâimana u'āsi mono hā, da te 're ĭzaze za'ra mono õ wa. Tawamhā ari'iwĩ te za 're dasi'ubumro, da te 're ĭzaze za'ra mono õ na, da te dasiwi 're udâ waihu'u za'ra mono õ wa za.

23 Wa hā da te dasiwi 're ĭ'ruiwapari mono wamhā, ĭ'u'âbâ te za ĭmama hā da te dasiwi 're 'ruiwapari.

24 Wa hā marĩ dama ĭ'manharĩ waihu'u'õ hā wa tô te dama 're ab'manharĩ wē aré, danho'a, da te dasiwi 're ĭzaze za'ra mono da, 'Re ĭhâimana u'āsi mono we te te ĭzatōrĩ na. Ni'wa ĭsine hā te te 're da'apawapto mono õ di aré. Tane nherē, da te dasiwi 're ĭzaze za'ra mono õ di, we te te ĭzatōrĩ na. Marĩ dama ĭ'manharĩ waihu'u'õ hā, te dama 're ab'manharĩ mono õ 'wa'âhā, te te aré 're da'awē'õ mono õ di, da te 're ĭzaze za'ra mono õ zém na hā. Tane nherē, danho'a te dama 're ab'manharĩ wē mono nherē, ma tô ĭmama me da te dasiwi 're

wa'ruiwapari.

²⁵ “Marĩ hã te dama 're ab'manharĩ wasété mono õ nherẽ, ma tô taré da te dasiwi 're ĩruiwapari.” Āne duréihã ma tô wahi'rada hã ĩãma rob'ui'ééré siro, romhã ré. Ĩzazei'õ'wa norĩ hã ma tô oto sina uwaimrami za'ra, te te siwi 're ĩruiwapari mono zém na hã.

²⁶ — Zahadu wapsi wa za we atême satõrĩ za'ra wa'wa, ĩmama pẽ'ězani hã, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã. Tô sena uptabi ĩsimirowasu'u hã. ĩmama hawi te za we atême timorĩ za'ra wa'wa, ĩnhimiroti na te te 're aipawaptob u'âsi za'ra wa'aba mono da.

²⁷ A norĩ wa'wa hã ma tô ĩsiré 're anomro aba mo, ĩmama nhimiroti na te dama āma ĩsāna'ratazém hawi. Taha wa, te za a norĩ wa'aba zama ĩnhimiroti na 're ĩdapawaptob u'âsi za'ra wa'aba mo. — Āne ma tô Zezusi hã sina wama roti za'ra.

16

¹ Āne te duré wama nharĩ za'ra, Zezusi hã:

— ĩnhimiroti hã 're rême za'ra wa'aba mono tō da, wa tô āne aima roti za'ra wa'wa.

² Dama ĩpire norĩ hã te za aiwi te te 're rosawi za'ra wa'wa, rowahutuzéb u dame 're asisisi aba mono tō da. Duré 'Re ĩhâimana u'âsi mono te te tãma pisutu za'ra newa, te za ai'uprozi aba ni.

³ 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã da te dasiwi 're waihu'u mono õ di, ĩmama na. ĩzama we te te ĩzatõrĩ na, da te dasiwi 're ĩzaze za'ra mono õ di. Taha wa, ĩzadawa wasu'u'wa 're anomro aba mono nherẽ, te za da te 're ai'ruiwapari u'âsi za'ra wa'wa.

⁴ Āne, wa aima waihu'u sirōmo za'ra wa'wa, da te dasiwi 're ai'ruiwapari za'ra wa'aba mono wapsi, ĩmreme na 're aipo're pu'u u'âsi za'ra wa'aba mono da, marĩ zô asipibu ma, 're asōpré wa'aba mono tō da. — Āne ma tō wama waihu'u sirōmo za'ra, Zezusi hã.

Zezusi hã, Timama pē'ēzani na te te dama ĩropisutuzé wasu'u, dapawapto'wa da

Tawamhã ãne ma tō duré wama waihu'u za'ra:

— Āne na te aima 're rowasu'u za'ra wa'aba mono ô di aré, zahadu ai'rata 're ĩhâimana za'ra wa'aba mono wa.

⁵⁻⁶ Apâ wa za oto aiwi ĩmorĩ za'ra wa'wa, we ĩzatōrĩ'wai u. Taha wa, ãhãna si wa tō uburé aima rowasu'u za'ra wa'wa, asina waihu'u sirōmo za'ra wa'aba da. Āne aima ĩsiwasu'u za'ra wa'aba wa, aipē'ézé ahâ za'ra wa'aba di, we ĩzatōrĩ'wai u za oto aiwi ĩmorĩ za'ra wa'aba wa. “E momo te za aimo,” ãne asiwi ĩzadanhari na sahu za'ra wa'aba ô di za, te aima waihu'u pese za'ra wa'aba da.

⁷ Tō sena, wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Wa za oto aiwi ĩmorĩ za'ra wa'wa, aipawapto'ba za'ra wa'aba 'wa da hã we te atēme satōrĩ za'ra wa'aba hã, rowē u'âsi 're anomro aba mono da. Aiwi ĩmorĩ za'ra wa'aba ô wamhã, we atēme morĩ za'ra wa'aba ô di za, aipawapto'ba za'ra wa'aba 'wa da hã. ĩmorĩ wapsi, ĩsiwa'rãmi wa za we atēme satōrĩ za'ra wa'wa.

⁸⁻¹¹ We atēme wisi za'ra wa'aba wapsi, te za marĩ hã te te dama 're awaihu'u, da te dasina 're waihu'u za'ra mono da. ĩmreme na da te 're ĩzaze za'ra mono ô wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, dawē ô na te za te te dama 're awaihu'u. 'Re ĩmorĩ wē u'âsi na zama te za duré te te dama 're ĩwasu'u, da

te 're ĩwaihu'u za'ra mono da. 'Re ĩmorĩ wē u'âsi wa, wa za apâ mo, ĩmama u. Apâ ĩmorĩ wamhã, asiwi 're ĩzabui waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô sima âma roti siro, ti'ai âma dawada'uri waseté 'wa te te azâri da, Wa'uburé hã. Āne na te za duré te te dama 're awaihu'u, aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã.

12 — Uburé marĩ hã ĩnhimirowasu'u na te aima wasu'u ze za'ra wa'aba nherē, te aima rowasu'u za'ra wa'aba õ di za a'â. E marĩ wa. Zahadu aima pibu pese za'ra wa'aba õ wa.

13 Zahadu wapsi aipawaptob za'ra wa'aba 'wa da hã, te za we atēme timorĩ za'ra wa'wa, 'Re ĩhâimana u'âsi mono pē'ēzani hã. Tô sena uptabi, ĩsimiroti hã. We atēme wisi za'ra wa'aba wapsi, te za uburé roti tô sena uptabi hã te te aima 're waihu'u pese za'ra wa'wa. Si'uinhã na te te aima 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ di za. ĩnhimirowasu'u zarina si te za te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa. Romhã ré te za duré za romhâimanazé hã te te aima 're waihu'u sirõmo za'ra wa'wa.

14 ĩnhimiroti si te za te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'wa. ĩnhimiroti te te aima 're waihu'u u'âsi za'ra wa'aba mono wamhã, ĩnhisi za'ētē di za, ĩzazei'wa norĩ ma.

15 Aiwa wanhimiroti hã, ĩmama me. Taha wa, te za ĩnhimiroti si te te aima 're waihu'u za'ra wa'wa, ĩmama pē'ēzani hã.

Zezihi siré norĩ hã za tiwi ĩrobzei'õ za'ra zé wasu'u, duré apâ za tãma ĩrowē za'ra zé wasu'u me

16 — Syry na, wa oto ai'rata ĩnhamra 'wa. Āhã parip si, ĩzabu za'ra wa'aba õ di za a'â. Taha parip

si te za duré ĩzabu za'ra wa'wa. — Āne Zezusi te wama siwasu'u za'ra.

¹⁷⁻¹⁸ Tawamhã ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ hã wa wasima rowasu'u za'ra ni, ti'a wi:

— Wa'rata te za nhamra. Syry na wa'rata sãmra parip si, wa te sabu za'ra õ di za a'â, Timama u za apâ morĩ wa za oto. Taha parip si, wa za duré sabu za'ra ni. E niha, syry na ĩmreme hã. Āne wamhã, wama pibu prã za'ra di. — Āne aihĩni õ nherẽ, wa wasima rowasu'u za'ra ni.

¹⁹ Zezusihi mreme hã wa te wasiwi wajihu'u õ wa, wa te wasiwi sadanharĩ ze ti oto. Āne ma tô sina wawaihu'u za'ra, Zezusi hã. Taha wa, te wama nharĩ za'ra, ãne:

— Wa tô aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa, ãne: “Syry na wa oto ai'rata ĩnhamra 'wa. Āhã parip si, ĩzabu za'ra wa'aba õ di za a'â. Taha parip si te za duré ĩzabu za'ra wa'wa.” Āne wa tô aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. E ĩmreme hã aima pibu prã za'ra wa'aba di. E aima pibu prã za'ra wa'aba wa, te ãne asima ĩrowasu'u za'ra wa'wa.

²⁰ Asina ĩwapari pese za'ra wa'aba za. A norĩ wa'wa hã aiwawa ahâ za'ra wa'aba di za. ĩzazei'õ'wa norĩ si te za 're to za'ra. Aipẽ'êzé ahâ za'ra wa'aba nherẽ, aipẽ'êzé u'âsi 're anomro aba mono õ di za. Zahadu wapsi, aima 're rowẽ uptabi za'ra wa'aba mono di za.

²¹ Pi'õi ãma te za ĩwasã hã 're sépu'u za'ra, tãma 're ĩrere'e mono zéb u hã, romhuture wa oto. Tãma 're rere'e mono parip si, tãma 're rowẽ za'ra mono di za oto, ĩna ma. Taha wa, tihâzé na hã te te 're rosa'rata u'âsi za'ra mono õ di za oto.

²² Tane duré a norĩ wa'wa hã, te za aipẽ'êzé hã a'â ĩsépata za'ra wa'wa. Apâ atême ĩwisi aba wapsi,

aima 're rowē za'ra wa'aba mono di za. Robzei u'âsi te za 're anomro aba mo.

²³ — Niwapsi, Īmama hã te za we Tipē'ēzani hã atēme satōrī za'ra wa'wa. Tawapsi asiwi 're ĭzadhanharī za'ra wa'aba mono ō di za, marī hã 're waihu'u za'ra wa'aba mono da. Tō sena wa za aima rowasu'u za'ra wa'wa. Marī hã te aima 're ĭwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba si, te za Īmama wi 're ĭwaptērē za'ra wa'aba mo, ĭmreme zarina. Tawamhã te za te te aima āma 're a'uwaimrami 'wa.

²⁴ Zahadu marī hã te aima 're ĭwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, Īmama wi 're waptērē za'ra wa'aba mono ō di. Te za oto tiwi 're ĭrowaptērē za'ra wa'aba mo, te te aima 're sōmri za'ra wa'aba mono da, robzei u'âsi 're anomro aba mono da.

Zezi hã sisa'u za te te ĭdarēme na, duré Timama u za ĭmorĭzém na ĭsiwasu'uzé wasu'u

²⁵ — Āhãna sō'awi, Īmama hã te aima wasu'u za'ra wa'aba ō di. Romnhimiré'é na si wa tō te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa. Niwapsi, wa za sō'awi te aima 're rowasu'u za'ra wa'wa, romnhimiré'é āna.

²⁶⁻²⁷ Tawapsi te za marī hã te aima 're ĭwē za'ra wa'aba mono zéb uwaibaba, Īmama wi 're ĭwaptērē za'ra wa'aba mo, ĭmreme zarina. Wa hã Īmama wi, marī hã te aima 're waptērē za'ra wa'aba mono ō di za. Asi'uihã na te za tiwi 're ĭwaptērē za'ra wa'aba mo. Tawamhã Īmama si te za si'uihã na te te aima 're sōmri za'ra wa'wa, ta hã te te duré 're asawi pese za'ra wa'aba mono wa. E marī wa, ma tō Īmama hã te te 're asawi pese za'ra wa'wa. A norī wa'wa hã ma tō 're ĭzawi pese za'ra wa'aba mo. Īmama hawi we ĭmorĭ na ma tō duré

're ĭzaze za'ra wa'aba mo. Taha wa, ma tō te te 're asawi pese za'ra wa'wa, ĭmama hã.

²⁸ ĭmama hawi wa we datēme mo. Apā wa za duré dahawi ĭtēme mo, ĭmama u. — Āne te wama siwasu'u za'ra, Zezusi hã.

²⁹⁻³⁰ Taha wa, wa tō tãma nharĩ za'ra ni:

— Sō'awi ma tō oto wama asiwasu'u za'ra, romn-himiré'é āna. Wanhimirosa'rata za'ra hã ma tō asina ĭwaihu'u siro. Taha wa, wa te wasiwi asadan-harĩ da, asina wazō asimipari ō di. Āne wama waihu'u pese za'ra di oto. Taha wa, wa tō asaze za'ra ni, tō sena 'Re ĭhâimana u'âsi mono hawi we aimorĩ na. — Āne wa tō tãma nharĩ za'ra ni.

³¹⁻³² Taha wa, ma tō Zezusi hã asa wama nharĩ za'ra:

— E tō sena ma tō oto ĭzaze za'ra wa'wa, 'Re ĭhâimana u'âsi mono hawi we ĭmorĩ na hã. Āté tō sena ĭzaze za'ra wa'aba ō dī. Romhuture di oto bādã hã, ĭhawi ĭropéi wa'aba mono zéb u hã, asōrōwa wa'aba u. Tane nherē, asiwi ĭrēme za'ra wa'aba nherē, ĭsiwaprosi ĭhâimana ō di za. ĭmama, te ĭsiré 're hâimana u'âsi.

³³ Āne na wa tō aima rowasu'u za'ra wa'wa, ĭ'ãma 're aihâimana za'ra wa'aba mono wa, rowē na 're aihâimana za'ra wa'aba mono da. Tane nherē, ĭzazei'ō'wa norĩ hã te za tō te te 're ai'ruiwapari u'âsi za'ra wa'wa. Taha wa, te za 're ĭrobzépata za'ra wa'aba mo. Tane nherē, te za asiptete sina ĭ'ãma 're anomro aba mo. Wa hã ĭzazei'ō'wa norĩ ma, ĭnhiptete uptabi wa, wa tō ãma ai'uté za'ra. — Āne te Zezusi hã wama siwasu'u za'ra.

17

ZeZusi hã Timama ma ĩmremezé wasu'u

¹ Tawamhã wama siwasu'u za'ra pari, Timama ma mre me da, te hãimo rob'madã, ZeZusi hã. ãne te Timama ma tinha:

– ĩmama, bãdã ĩma ĩpisutuzé hã ma tô ĩwa waptãrã. Ma'ãpé, we ĩpawapto na, ĩ'ãma ĩrotizé hã te dama ĩsina uwaimrami da, ai'ãma 're dawata u'ãsi za'ra mono da.

² A hã ma tô ĩma 're ĩda'apisutu mo, ĩzazei'wa 're danomro mono da. Wa hã ma tô duré ĩpisu, uburé dama ĩpire uptabi da. E marĩ da. ĩzazei'wa norĩ ma, te 're apisutu mono da, robzei u'ãsi ĩ'ãma 're nomro u'ãsi mono da, duré 're dã'ã za'ra mono ãna, ai'rata 're hãimana u'ãsi za'ra mono da, hãiwa ãma.

³ A hã misire Danhib'apito uptabi. Wa hã ZeZu Cristu Danho'reptui'wa da, ĩpisudu, we datēme ĩzatõrĩ. ãne na, da te 're wawaihu'u za'ra mono wa, da te 're wazazei pese za'ra mono wamhã, robzei u'ãsi te za ĩ'ãma 're danomro. 'Re dadã'ã za'ra mono ãna, te za duré 're dasi'ubumroi u'ãsi, hãiwa ãma.

⁴ Romhuri hã ĩma ĩpisudu hã wa tô oto ĩsina uwaimra. Te ĩsina uwaimrami wa, te za oto ai'ãma 're dawata u'ãsi za'ra.

⁵ Ti'a õ ré hã, wa tô aiwa wawaihu'u pese na wasiré 're wasimasisi u'ãsi, marĩ õ uptabi ré hã. Taha wa, rowē uptabi di, wama. Ma'ãpé, we ĩma nharĩ, aiwa wasiré 're wasimasisi u'ãsi mono da duré apã.

⁶ – ã norĩ hã te asib'a'uwē 're nomro. Asib'a'uwē si 're nomro mono wa, ma tô oto ĩma ĩpisutu za'ra, ĩnhib'a'uwē 're nomro mono da. Wa tô te tãma 're

aiwasu'u u'âsi za'ra, 're aihâimana mono zém na. Asimiroti hã ma tô te te 're 'madâ'â pese za'ra.

7-8 Marĩ hã ĩma 're ĩ'awaihu'u mono zém na si, wa tô te tãma 're waihu'u za'ra. Āne na ma tô ã norĩ hã te te 're ĩzaze za'ra. Ā norĩ ma, asimiroti hã wē za'ra di. Tô sena aihawi we ĩmorĩ na ma tô ĩzaze za'ra. A hã we ĩzatōrĩ'wa na ma tô duré ĩzaze za'ra.

9 – Āhãna wa aima ãma wasu'u za'ra, 're pawap-tob u'âsi za'ra mono da. ĩzazei'õ'wa norĩ hã te aima ãma wasu'u za'ra õ di. Wē ĩma ĩpisutu za'ra norĩ si, wa ãma aima wasu'u za'ra, asib'a'uwē 're nomro mono wa, duré 're pawap-tob u'âsi za'ra mono da.

10 ĩnhib'a'uwē norĩ hã uburé asib'a'uwē te 're nomro. Asib'a'uwē norĩ hã uburé ĩnhib'a'uwē te duré 're nomro. Tawamhã ĩ'ãma 're ĩnomro wē mono zéb zarina, te za ĩ'ãma 're dawata u'âsi za'ra.

11 Āhãna ãme 're ĩnhamra u'âsi mono õ di za oto. Atēme wa za oto ãma mo. Ā norĩ si te za ĩza'u 're si'ubumro, ĩzazei'õ'wa norĩ 'rata. ĩmama, a hã aiwē uptabi na te 're asãmra mo. Ma'ãpé, we ĩma ĩpisutu za'ra hã we 're apawap-tob u'âsi mono, aiwaihu'u pese na, wasine 're sisawi pese za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na 're sisazei pese u'âsi za'ra mono da.

12 ĩ'rata 're ĩnhamra za'ra mono ré, wa tô uburé te 're 'madâ'â pese za'ra, aiwaihu'u pese zarina, ĩwi 're si'utōrĩ za'ra mono tō da, duré ĩnhib'a'uwē u'âsi 're nomro mono da. Misire ma tô simini. ĩnhib'a'uwē uptabi hã 're morĩ õ wa, ma tô asimiroti hã tirē. Duréhã poto õ ré, ma tô õhõ ãma ĩbaihã na rob'ui'ééré siro, wahi'rada hã. Āhãna ma tô oto sina uwaimra, õ hã.

13 Āhãna bâdâ hã romhuture di oto, ãma atēme

ĩmorĩzé hã. Āme ĩnhamra ré, wa ãne aima mre, te te ĩwapari za'ra wa, ĩsine robzei u'âsi 're nomro mono da.

¹⁴ ĩsiré 're nomro mono ré, wa tô te tãma 're asadawa wasu'u za'ra, uburé. Wa hã ĩzazei'ô'wa norĩ niwĩ 're ĩmorĩ ô di. Tane ã norĩ hã ĩzazei'ô'wa norĩ niwĩ, 're nomro mono ô di duré. Taha wa, ma tô ĩzazei'ô'wa norĩ hã ĩsiré te te 're 'ruiwapari za'ra.

¹⁵ Āne te ãma aima wasu'u za'ra ô di, ĩzazei'ô'wa norĩ wi, ãma asitême waibu da. Wa'uburé wi, ĩwasété uptabi wi, ãma 're asisaprĩ u'âsi za'ra mono da, wa ãne ãma aima wasu'u za'ra.

¹⁶ Wa hã ĩzazei'ô'wa norĩ niwĩ, 're ĩmorĩ ô di. Tane ã norĩ hã ĩzazei'ô'wa norĩ niwĩ 're nomro mono ô di duré.

¹⁷ Asimiroti hã tô sena uptabi. Tawamhã te za asimiroti na 're ĩpawaptob u'âsi za'ra mo, ai'ãma si 're nomro wê uptabi mono da.

¹⁸ A hã we datême ĩzatõrĩ ne, wa za oto datême satõrĩ za'ra, te te dama 're ĩzadawa wasu'u za'ra mono da.

¹⁹ Wa hã wa tô ĩsina asaze, ĩ'ãma ĩrotizé hã te ĩsina uwaimrami da. E marĩ da. Ā norĩ zama ãma 're ĩroti za'ra mono zé hã te te sina 're asazei pese za'ra mono da, taha zarina, te te ãma 're uwaimrami za'ra mono da.

²⁰⁻²¹ — ĩmama, 're wasisawi pese mono wa, wa tô wanhimirosa'rata na 're wasisazei pese u'âsi. Ma'ãpé, uburé ĩzazei'wa norĩ hã 're apawaptob u'âsi mono, wasine 're sisawi pese za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na 're sisazei pese za'ra mono da. Ā norĩ si 're pawaptob za'ra mono ô di za. Ā norĩ nhimirowasu'u zarina, za te te 're ĩzaze za'ra mono norĩ zama te za 're ĩ'apawaptob u'âsi mo.

Tawamhã wasine 're sisawi pese za'ra mono wa, te za duré tinhimirosa'rata na 're sisazei pese za'ra. ãne wamhã, tô sena datême we ĩzatõrĩ na, te za da te 're ĩzaze za'ra.

²² A hã 're ĩzawi u'âsi mono wa, ĩma 're rowẽ u'âsi mono dī. A hã 're ĩzawi pese mono ne, wa za ĩzazei'wa norĩ hã õne u'â te 're azawi pese. E marĩ da. Wasine 're sisawi u'âsi za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na zama 're sisazei pese u'âsi za'ra mono da, ta norĩ ma zama 're rowẽ u'âsi za'ra mono da.

²³ ĩsiré 're aimorĩ ne, wa za duré wa hã ĩsiré 're ĩmorĩ u'âsi za'ra. Tawamhã wasine 're sisawi u'âsi za'ra mono wa, tinhimirosa'rata na zama te za 're sisazei pese u'âsi za'ra. ãne wamhã, te za da te 're ĩzaze za'ra, tô sena datême we ĩzatõrĩ na. Duré 're ĩzawi pese mono ne, ĩzazei'wa norĩ hã 're ĩ'azawi pese mono na, te za da te 're aiwaihu'u za'ra.

²⁴ — Ti'ai õ ré te 're ĩzawi pese mo, marĩ õ uptabi ré. 'Re ĩzawi pese mono wa, ma tô ĩma ĩpisu, ĩãma 're dawata u'âsi za'ra mono da, duré ĩhãiba na rowa'a za'etẽ ré, 're ĩhãimana u'âsi mono da. ĩmama, ãne na hã te te 're ĩ'madâ'â za'ra mono da hã, wa tô ĩsima wẽ za'ra, za 're ĩhãimana mono zébãma, ĩ'rata 're si'ubumroi u'âsi mono da, ĩma ĩpisutu za'ra norĩ hã.

²⁵ ĩmama, a hã aiwẽ uptabi na te 're asãmra mo. A hã we datême ĩzatõrĩ na te te 're asaze za'ra mono õ di, ĩzazei'õ'wa norĩ hã. Tazahã, ĩma aiwaihu'u pese di, we ĩzatõrĩ'wa na. ãne na hã ĩzazei'wa norĩ ma zama, tãma aiwaihu'u pese za'ra di.

²⁶ Taha wa, wa tô te tãma 're aiwasu'u u'âsi za'ra, 're ĩda'azawi pese mono zém na, te te siwi

're aiwaihu'u u'âsi za'ra mono da. Õne u'âsi, wa za duré te tãma 're aiwasu'u za'ra, 're ïzawi pese mono zarina, duré 're sisawi pese za'ra mono da. — ãne te Timama ma rowasu'u, Zezusi hã.

18

*Zezusi hã da te dasiwi ï'ârizé wasu'u
Mateusi 26.47-56; Marcusi 14.43-50; Rucasi
22.47-54*

¹Tawamhã Timama ma mreme pari, wa tô rob u wawairébé ni oto, ïsiré âi ba wasi'aba'ré da. Séderõ pa zara u, wa saprĩ za'ra ni, wede 're ïsimasa mono zéb u.

²Tamomo wa tô nasi wasi'rã'õtõ ni Zezusihi me, wede 're ïsimasa mono zéb ãma. Nasi ïwasi'rã'õtõzé hã Zudasihĩ ma, waihu'u pese di.

³Tawamhã te te oto sô danhimro, tamomo. Da'wapéi'wa norĩ hã te sô te te simro, ahã na. Zeruzarẽ ãma 'ri za'ëtẽ 'madâ'â'wa norĩ zama te sô te te simro, sasedoti ïpire norĩ zadawa para, duré parisezu norĩ zadawa para. Tawamhã 'rãsitõ ré, te sô ai'aba'ré ni, uzi ré zama. Danhiwãĩ ré zama te sô ai'aba'ré ni, sib'ézé 'wapa ré zama.

⁴We oto sô dasihutu wamhã, Zudasihĩ zama ma we dame wi. Romhã ré ma tô uburé sina waihu'u siro, Zezusi hã da te tãma ï'manharĩ za'ra zém na. We sô dasihutu wamhã, ma datẽme watobro. ãne te dama tinha:

— E 'wa sô, te asõpré wa'wa.

⁵Tawamhã asa te ãne tãma nharĩ za'ra:

— Zezusihi zô, wa wanhopré ni, Nazaré hawi we ïmorĩ zô.

Tawamhã Zezusi te dama siwasu'u oto:

— Wa hã Zezusi. ãhãta wa za.

⁶ Tawamhã ĩmreme ma, ma tô ai'marõpãrĩ za'ra ni.

⁷ Tawamhã Zezusi te duré dama tinha:

— E 'wa sô, te asõpré wa'wa.

Tawamhã asa te duré tãma nharĩ za'ra, ãne:

— Zezusihi zô, wa wanhopré ni, Nazaré hawi we ĩmorĩ zô.

⁸ Taha wa, te duré Zezusi hã asa dama siwasu'u:

— Wa hã Zezusi. Wa tô aima ĩsiwasu'u za'ra wa'wa. ĩzô si asõpré wa'aba wamhã, ma'ãpé ã norĩ hã satõrĩ za'ra wa'aba, si'aba'ré da. — ãne te tãma nharĩ za'ra, timreme, Timama ma, te te wa'ãma ãma uwaimrami za'ra da.

⁹ ãne Zezusi hã ma tô Timama ma siwasu'u, aré: “ĩma ĩpisutu za'ra norĩ hã wa tô te 're 'madâ'â pese za'ra, ĩwi si'utõrĩ tõ da.” ãne ma tô tãma siwasu'u aré. Tawamhã da'wapéi'wa norĩ, te te siwi wawaibui õ wamhã, timreme, Timama ma, ma tô wa'ãma ãma uwaimra.

¹⁰ Tawamhã Sima Pedru ma tô sib'ézé 'wapa hã waze. Te te wazere wi, ma romhuri'wa hã ãma po're nhizâ, ĩpo're nhimire niwĩ. Sasedoti ĩpire uptabi ma romhuri'wa, ta hã. Romhuri'wa nhisi hã, Macu na ĩsisi hã.

¹¹ Tawamhã Zezusi hã te Pedruhu ma tinha:

— Sib'ézé 'wapa hã apã sêrê. E wa za dawĩ ĩsisawi, ĩmama te te ĩ'ãma ĩrotizé hã te ĩsina uwaimrami tõ da. Mare dĩ. Te robzépata da nherê, wa za oto ĩsina uwaimra. — ãne te Pedruhu ma tinha, Zezusi hã.

Anasihi u, Zezusi da te dasiwi ĩsaprõnizé wasu'u

¹² Tawamhã Zezusi hã da'wapéi'wa norĩ hã ma tô siwi ti'â, tinhib'apito me. 'Ri za'ëtê 'madâ'â'wa norĩ

me zama ma tô siwi ti'â. Ma tô dasiwi pawasisi ni oto.

¹³ Tawamhã Anasihi u te oto siwi saprõni za'ra. Ta hã Anasi hã, Caipasihi maprewa. Sasedoti ãpire uptabi, Caipasi hã.

¹⁴ Ta hã ma tô ãne tisiré norĩ ma roti za'ra aré, dama ãpire norĩ ma: “Misire, wa te wasiwi wĩrĩ wamhã, wama rowě za'ra di. Wama pire za'ra õ di.” ãne ma tô tãma roti za'ra aré.

Pedru hã Zezusi te te dawi ã'udâzé wasu'u

Mateusi 26.69-70; Marcusi 14.66-68; Rucasi 22.54-57

¹⁵⁻¹⁷ Tawamhã Zezusi hã da te dasiwi saprõni wamhã, Pedru hã te Zezusihi zarina mo. ãzama wa duré ãsarina mo, sasedoti ãpire uptabi nhorõwa u. ãwétési, wa ãsarina ãzé 'ri 'wawi wa'ra u, tãma ãwaihu'u pese wa, 'ri tede'wai ma. Pedru hã te rowi za, 'ridawa 'rata. 'Ri 'wawi wa'ra ãma 'ridawa te pi'õ hã 'madâ. Tawamhã wa hã wa mo, 'ridawa u. Pi'õi ma, wa tinha, Pedruhu wi te te rosawi tõ da. Taha wa, te te tãma wě wa, wa tô 'mázé Pedru hã, 'ri 'wawi wa'ra u. Taha wa, te pi'õ hã Pedru sadanha:

— E a hã, Zezusihi siré te 're aimo.

Tawamhã Pedru asa te tãma tinha:

— Mare di. Wa hã ãsiré 're ãmorĩ õ di. — ãne te tãma tinha.

¹⁸ Tame romhuri'wa norĩ hã te sima ro'o za'ra, hã te, hã'ro za'ra da. 'Ri za'ětě 'madâ'â'wa norĩ me, te sima ro'o za'ra. Pedruhu zama te dame tihã'ro.

Sasedoti ãpire uptabi hã, Zezusi te te ãsadanharizé wasu'u

Mateusi 26.57-68; Marcusi 14.53-65; Rucasi 22.54, 66-71

19 Tawamhã sasedoti ĩpire uptabi hã te Zezusi sadanha, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ na. ĩsimiroti na zama te sadanha.

20-21 Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

— Sõ'awi wa tô te dama 're rowahutu u'âsi, rowahutuzé mono bâ. ãme dasi'rã'õtôzéb ãma zama, wa tô nasi dama rowahutu, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ãma 're ĩdawata za'ra mono zéb ãma hã. Pi'uriwi te dama 're rowahutu mono õ di. E marĩ da, te ĩzadanha. ĩwapari'wa norĩ hã te za ĩsadanharĩ za'ra wa'wa, te te aima ĩzadawa wasu'u za'ra da. Ta norĩ ma, waihu'u pese za'ra di, ĩnhimirowasu'u hã. — ãne Zezusi te tãma tinha.

22 Tawamhã Zezusihi 'rata aibâ ĩsa, ma tinhib'rata na 'rãime. Te tãma tinha:

— E niha te ãne tãma ĩnha, sasedoti dama ĩpire uptabi ma nherẽ.

23-24 Taha wa, te Zezusi hã asa tãma tinha:

— ĩmreme na te ãma upai wamhã, ma'ápé we ĩma waihu'u. E marĩ da, ma ĩ'rãime, ĩmreme wẽ nherẽ. — ãne Zezusi te aibâ ma tinha. Tawamhã Anasi hã ma tô Zezusi hã dama ti'ru, Caipasihĩ u da te dasiwi saprõni da.

Tawamhã pawasisi ré, ma tô ĩtẽme dasiwi saprõni ni, sasedoti ĩpire uptabi u.

Pedru hã Zezusi te te duré dawi ĩ'udâ na ĩsahuzé wasu'u

Mateusi 26.71-75; Marcusi 14.69-72; Rucasi 22.58-62

25 Tawamhã Sima Pedru te zahadu za, unhama ãma hã'ro da. Taha wa, te ãne sadanharĩ za'ra:

— E a hã te Zezusihi siré 're aimo.

Tawamhã Pedru hã ma tô dawi ai'udâ. Te tãma nharĩ za'ra:

— Mare di. Wa hã ĩsiré 're ĩmorĩ õ di.

²⁶ Tawamhã aibâ te duré sadanha Pedru hã, sasedoti ãpire uptabi ma, romhuri'wa hã. Taha sisãnawã, ma tô Pedru po're nhizâ. ãne te Pedru sadanha:

— E a hã, wede, 're ãsimasa mono zéb ãma, wa tô ai'madã.

²⁷ Taha wa, ma tô duré Pedru hã tiwi ai'udã.

Tiwi si'udã parip si, ma tô si'a hã awa'awi hã.

ZeZusi hã Piratuhu u da te ãsaprõnizé wasu'u

Mateusi 27.1-2, 11-14; Marcusi 15.1-5; Rucasi 23.1-5

²⁸ Tawamhã Caipasihî nhorõwa hawi ma tô ZeZusi hã siwi saprõni za'ra, wasiré zudezu norĩ hã, romanu nhorõwa u robza'rã ré. Roti'wa dama ãpire uptabi romanu hã, Piratu na ãsisi hã. Te te ãtẽme siwi ãwisi wamhã, 'ri para u te te siwi 'mazébré õ di, Piratuhu u. Rowi te ãré aimasa. E marĩ wa. 'Re ãhãimana u'ãsi mono nhimiroti waihu'u'õ'wai wa, Piratu hã. Tawamhã Pascowa na dato nhisi bātã na, dasi'rã'õtõ ré, sisisi õ di za, siwasété za'ra tõ da. Siwasété za'ra 'wa'ãhã, aré dame saihuri waihu'u õ di.

²⁹ Tawamhã Piratu hã ma tô datẽme watobro. ãne te dama tinha:

— E marĩ wa, te we bété asiwi ãsaprõni 'wa. E marĩ, ma 'manha.

³⁰ Tawamhã te asa tãma rowasu'u za'ra:

— Tiwasédé te te 're 'manharĩ u'ãsi mono õ 'wa'ãhã, aré wa te aima hãiba nhomri za'ra õ di.

³¹ Tawamhã Piratu te asa tãma nharĩ za'ra:

— A norĩ wa'wa hã te za asiwi ãsaprõni za'ra wa'wa, asi'uihã na aihirata norĩ nhimi'manharĩzéb zarina, marĩ hã tãma 'manharĩ za'ra wa'aba da, tiwasédé hã asõ'a za'ra wa'aba, te te 're 'manharĩ u'ãsi mono wamhã.

Taha wa, ma tō asa tãma nharĩ za'ra, Piratuhu ma:

— Mare di, wa te wasiwi saprõni õ di za. Asib'apito, ma tō wawi sawi za'ra, ni'wa hã ti-wasédé te te 'manharĩ wamhã, wa te wasiwi wĩrĩ tō da. — ãne te Piratuhu ma nharĩ za'ra.

³² Romhã ré ma tō Zezusi hã siwasu'u tidâ'âzém na, wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi ãsasõmrizém na. Tawamhã Piratu te te dama 'rui wapsi, te za 're ãsiwasu'u mono zéb zarina, dasiwi sasõmri ni.

³³ Tawamhã Piratu, ma tō 'ri para u apã ãzé. 'Ri para u sébré parip si, te Zezusihi zô hã, 'ri para u ãtême sébré da, te te sadanharĩ da, Piratu hã. Tawamhã ãne te sadanha:

— E a hã, zudezu norĩ nhib'apito.

³⁴ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

— E apito na da te aima ãwasu'u za'ra wa, te ãzadanha. E asi'uihã na te ãzadanha, wa hã apito zô.

³⁵ Tawamhã Piratu hã te duré asa tãma tinha:

— E wa hã zudezu na 're ãhãimana mono bâ, ãsi'uihã na te asadanharĩ da hã. Asiré zudezu norĩ hã ma tō siwi ãma aihãiba nho, sasedoti ãpire norĩ me. E marĩ, mã bété ãmanha.

³⁶ Tawamhã ma tō Zezusi hã asa tãma siwasu'u:

— Wa hã ti'ai ãma danhib'apito na 're ãhãimana mono õ di. Danhib'apito na 're ãhãimana mono 'wa'ãhã, wa aré ãnhib'a'uwẽ norĩ hã wada'uri za'ra, te te da'wapé za'ra da, da te dasiwi ãhãiba nhomri tō da, dama ãpire norĩ u. Wa hã ti'ai ãma danhib'apito na 're ãhãimana mono õ di. — ãne ma tō Zezusi hã tãma siwasu'u.

³⁷ Taha wa, ma tō Piratu hã asa duré sadanha:

— E a hã danhib'apito.

Zezusi te duré tãma tinha:

— Tahata ma tô tane hã ãma ãwaihu. Taha da, wa tô ti'ai ãma podo. Taha da, wa tô we ti'ai u datême mo, roti tô sena uptabi hã te dama 're wasu'u mono da. Ni'wam norĩ hã roti tô sena uptabi hã te te sima 're wê za'ra mono wamhã, ta norĩ si te za te te 're ãwapari ze za'ra. — ãne Zezusi te tãma tinha.

³⁸ Piratu te duré asa tãma tinha:

— E ma hã, roti tô sena uptabi hã.

Piratu hã Zezusi da te dasiwi wĩrĩ da, te te dama ãhãiba nhomrizé wasu'u

Mateusi 27.15-31; Marcusi 15.6-20; Rucasi 23.13-25

Tawamhã Piratu hã apã ma datême watobro, rob u. ãne te dama tinha:

— Wa tô sadanha. Ma tô ãma siwasu'u. Marĩ hã te te 're ab'manharĩ wasété mono õ di.

³⁹ ãne ma tô asi'rã'õtõ 'wa, Pascowa na datozé nhibâtã na. Ma tô asima 're ãwê za'ra wa'aba mo, 're asi'rã'õtõ aba mono ré, misi si dazazém hawi te dama 're arob'ru mono da, apã 're dawairébé mono da. Zudezu norĩ, e tawamhã wa za asib'apito za'ra wa'aba ma rob'ru, apã morĩ da.

— ãne te Piratu hã dama tinha.

⁴⁰ Tawamhã hãrã 'rãihã na te 'mahãrã za'ra:

— Mare di. Taha ma, rob'ru õ di za, morĩ da. Barabasihi ma si te za ãrob'ru, apã morĩ da. Taha si. — ãne te Piratuhu ma nharĩ za'ra. Rowasété 'manharĩ'wa, Barabasi hã.

19

¹ Tawamhã Piratu ma tô da'wapéi'wa norĩ ma 'ru za'ra, powawê hã waré na te te siwi 're pré'é mono da, Zezusi hã.

² Te te siwi 're pré'é mono pari, ma tô 'wabzéré na siwi ãma sôpre za'ra. Tisi'ubuzém na ma duré siwi ãma hâiba ubu, ãhâ pré na.

³ Siwa'râmi te nasi ãtême ai'r'é za'ra, tô sena te te nasi sawi za'ra da newa. ãne te tãma nharĩ za'ra:

— Zudezu norĩ nhib'apito, rowẽ na aihâimana. — ãne te tãma nharĩ za'ra, ãma wa'ẽ za'ra sina.

Tawamhã te te nasi sawi za'ra pari, te nasi siwi 'rãi wabzu, sisa'u.

⁴⁻⁵ Tawamhã Piratu, ma apã datême watobro. ãne te dama tinha:

— ãhãta wa we atême saprõni za'ra wa'wa. Wa tô sadanha. Ma tô ãma siwasu'u. Marĩ hã te te 're ab'manharĩ wasété mono õ di. ãne hã waihu'u za'ra wa'aba da, wa tô we atême saprõni za'ra wa'wa. — ãne te dama tinha.

Tawamhã Zezusi ma ãtême watobro, 'wabzéré na sôpre ré. Zazahã pré na ubu ré zama ma ãtême watobro.

Taha wa, te Piratu hã dama 'mahã, ãne:

— Õhõta aibã hã. 'Madã'ã za'ra wa'aba.

⁶ Tawamhã te 'madã'ã za'ra, 'Re ãhâimana u'ãsi mono ma, da'ãma romhuri'wa ãpire norĩ hã, sasedoti ãpire norĩ hã. 'Re ãhâimana u'ãsi mono ãma 're ãdawata za'ra mono zé 'madã'ã'wa norĩ zama te 'madã'ã za'ra. Te te 'madã'ã za'ra wamhã, hãrã 'rãihã na te nasi 'mahãrã za'ra, ãne:

— Wedepo'o nhonhi'rãmi na da te dasiwi sasõmri, dã'ã da.

Tawamhã te Piratu asa tãma nharĩ za'ra:

— Asiu'uihã na te za asiwi ãsaprõni za'ra wa'wa, asiwi sasõmri za'ra wa'aba da. Wa hã wa tô sadanha. Ma tô ãma siwasu'u. Marĩ hã te te 're ab'manharĩ wasété mono õ di.

⁷ Taha wa, te asa tãma nharĩ za'ra, dama ĩpire norĩ hã:

— Ti'ai ãma poto nherẽ, ma tô dama 're siwasu'u, 'Re ĩhâimana u'âsi mono 'ra na. Mreme wẽ'õre di. Wahi'rata norĩ hã ma tô dama roti za'ra, ãne ni'wa, 're siwasu'u mono wamhã, wa te wasiwi wĩrĩ da. — ãne te tãma nharĩ za'ra.

⁸⁻⁹ Tawamhã Zezusi dama 're ĩsiwasu'u mono zém na ma tô Piratu hã damreme wapa. Taha wa, ma tô pẽ'ẽwara. Tawamhã 'ri para u ma duré ãzé. Zezusi hã ĩsarina ma duré ãzé. Taha wa, te duré Zezusi sadanha, Piratu hã:

— E ma hawi te we aimo bété. — ãne te sadanha. Tane nherẽ, tizadawa na te te wa'rãmi õ di, Zezusi hã. Ari'iwĩ te za.

¹⁰ Tawamhã Piratu te tãma tinha:

— E marĩ da, ĩma asiwasu'u õ di. E aima ĩpire na asina ĩwaihu'u õ di. Wa hã te dama ai'rui wamhã, te aré aipawasisizé hã aima wasihu ni apâ, dawi aimorĩ da. Wa hã te dama ai'rui wamhã, te aré dasiwi asasõmri ni, atâ'â da. E ãne aima ĩmreme pire na asina ĩwaihu'u õ di. — ãne Piratu te Zezusihi ma tinha.

¹¹ Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

— 'Re ĩhâimana u'âsi mono, ma tô aipisutu, ĩma aipire da. ĩma aipire da, te te aipisutu õ 'wa'ãhã, aré ĩma aipire õ di. Tawamhã ĩma aipire da, te te aipisutu nherẽ, ĩ'ãma asimiroti wasété wamhã, tãma aiwẽ õ di za, aiwasédé hã ĩ'ãma 'manharĩ wa. Tane nherẽ, aibã hã si'uihã nã te te aima ĩhãiba nhomri hã aiwasété nhipai u wasété uptabi di, õ hã. — ãne Zezusi te Piratuhu ma siwasu'u.

¹² Tawamhã Zezusihi mreme te te sina waihu'u wa, ma tô sima wẽ, Zezusi te te satõrĩ da, apâ dawi

morĩ da. Tane nherẽ, hârâ 'râihâ na te nasi ĩsadowa wa'râmi 'mahârâ za'ra, dama ĩpire norĩ hã, ãne:

— Ô hã danhib'apito na ma tô 're siwasu'u. Ni'wa hã danhib'apito na 're siwasu'u mono wamhã, apito Séza hã danhib'apito na te te da'ãma waihu'u õ di za. Apâ morĩ da, tãma rob'rui wamhã, apito Séza hã aima toi õ di za. — ãne te nasi tãma nharĩ za'ra, sa'êtẽ.

13-14 Tawamhã damreme te te sina wapari wa, ma tô Zezusihi zô ãzé, te te tãma nharĩ da, rob u ĩsarina watobro da. Taha wa, ma tô ĩsarina watobro, rob u. Tawamhã êtẽ 'manharĩ nhisiwi, te wedeza na nhamra 'ridawa, Piratu hã. Wasimremezém na êtẽ 'manharĩ nhisi hã, Dabata na. Tame danhib'apito, te 're simasisi u'âsi, dawasété na te te 're da'awaihu'u mono da, dawẽ na zama te te duré 're da'awaihu'u mono da. Tame sãmra ré, ma tô abzumazéb u za bådâ hã, sabadu õ ré hã, duré Pascowa na dato nhisi õ ré hã. Tawamhã Zezusi hã rob u ĩsarina watobro wamhã, Piratu te tinha, wasiré zudezu norĩ ma:

— Ôhõta asib'apito za'ra wa'wa.

15 Tawamhã dahârâ 'râihâ na te nasi 'mahârâ za'ra ni asa:

— Wedepo'o nhonhi'râmi na da te dasiwi sasõmri, dâ'â da.

Tawamhã Piratu asa te tãma nharĩ za'ra:

— E asib'apito za'ra wa'wa, wa za dama ti'ru, wedepo'o nhonhi'râmi na da te dasiwi sasõmri da, dâ'â da.

Tawamhã sasedoti ĩpire norĩ hã te asa tãma nharĩ za'ra, Piratuhu ma:

— Ōhō si wanhib'apito hã, Roma ãma apito Sézaha si. — ãne te tãma nharĩ za'ra, sasedoti ĩpire norĩ hã.

¹⁶ Tawamhã da'wapéi'wa norĩ ma, te oto ti'ru Piratu hã, wedepo'o nnonhi'rãmi na te te siwi sasõmri da, dâ'â da, Zezusi hã.

Zezusi hã wedepo'o nnonhi'rãmi na da te dasiwi ĩsasõmrizé wasu'u

Mateusi 27.32-44; Marcusi 15.21-32; Rucasi 23.26-43

¹⁷⁻¹⁸ Tawamhã 'ri nhiti te oto siwi saprõ, Zezusi hã. Wedepo'o nnonhi'rãmi hã te sisada ti'â, Da'rãihi na romnhisi u. Wasimremezém na Dodota na romnhisi hã.

Tamomo te te siwi ãwisi za'ra wamhã, wedepo'o nnonhi'rãmi na ma tô oto siwi sasõ, da'wapéi'wa norĩ hã. Aibã norĩ wa'wa, ma tô siwi sasõ. Aibã maparane te ãma aiwa'aba zahuré, da te dasiwi ĩsasõmri zahuré hã.

¹⁹ Tawamhã Piratu, ma tô ãne ãma rob'ui'ééré: “Ã hã Zezusi, Nazaré hawi we ĩmorĩ, zudezu norĩ nhib'apito.” ãne ma tô ãma rob'ui'ééré. Tawamhã te te ãma rob'ui'ééré pari, te dama ti'ru, ĩ'rãi uwaibaba te te siwi 'mzasõmri da, rob'ui'ééré hã. Si'ubdatõ damreme na rob'ui'ééré hã. Wasiré zudezu norĩ mremezém na, duré romanu norĩ mremezém na, duré deredu norĩ mremezém na.

²⁰ ĩsa'ozém hawimhã 'ri nho'õmo u hã, romhuture di. Taha wa, wasiré zudezu norĩ hã te ahã na te te 're sõré za'ra, ãma rob'ui'ééré hã.

²¹⁻²² Tawamhã Piratuhu ma, te nharĩ za'ra, sasedoti ĩpire norĩ hã:

— Rob'ui'ééré na ãma saprĩ na. “Ã hã zudezu norĩ nhib'apito,” ãne tõ da. ãne ãma saprĩ na. “ãne te

ã hã 're siwasu'u: Wa hã zudezu norĩ nhib'apito.”
 ãne ãma saprĩ na. — ãne te Piratuhu ma nharĩ
 za'ra.

Tawamhã Piratu asa te tãma nharĩ za'ra:

— Mare di. Te ãma saprĩ õ di za. Ôhõ u'âsi za. —

ãne te tãma nharĩ za'ra.

²³ Tawamhã te te siwi sasõmri pari, ma ã'uzazém
 na sima ãma aipé, misi si da'wapéi'wa norĩ hã.
 Maparane si'uiwa na ãhãiba hã. Misire ãhãpa hã, te
 tihãiba, ãhã're'õ hã. Õne haré ã'manharĩ hã.

²⁴ Taha wa, te ãne sima nharĩ za'ra:

— Wasima ãma wasipé na, wa te wasima
 hãnhihãri mono tõ da. Êtère hã misi, wanhisi ui'ére
 ré hã wa te wasiwi mei wa'aba, ãtede'wa hã wa te
 wasiwi ãma waihu'u za'ra da. — ãne te sima nharĩ
 za'ra.

Tawamhã ma tõ sima me za'ra. Duréihã
 wahi'rada, ma tõ ãne ãma rob'ui'ére siro, 'Re
 ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã:

“ã'uzazé hã ma tõ sima ãma aipé. Êtère, ma duré
 siwa'wa sima me za'ra, ãtede'wa hã te te siwi
 ãma waihu'u za'ra da.”

ãne ma tõ ãma rob'ui'ére siro, ãbaihã na hã.
 Tawamhã rob'ui'ére zarina, ma tõ 'manharĩ za'ra,
 da'wapéi'wa norĩ hã.

²⁵ Tame te pi'õ norĩ hã aimasa, Zesusihi za'ozéb
 'rata ãna hã duré ãna wapté hã, duré Mariza hã
 Coropasihi mro hã, duré Mariza Madarena hã.

²⁶⁻²⁷ Tawamhã Zesusi te tina hã 'madã. Wa hã te
 te 're ãzawi pese mono zama te duré ã'madã, ãpapara
 ãza wa.

Tawamhã ãne te tina ma tinha:

— ãhãta ai'ra. Te za oto ãma 're ai'ra mo.

Tawamhã ãma zama te duré tinha:

— Āhãta ana. Te za oto ãma 're ana mo.
Tawamhã te te ĩma ĩrotizéb zarina, wa za ĩnhorõwa u saprõ, ĩ'rata 're sãmra u'âsi mono da.

Zeusihĩ dâ'âzé wasu'u

Mateusi 27.45-56; Marcusi 15.33-41; Rucasi 23.44-49

²⁸ Tawamhã Zezusi hã sa'o ré, ma tô sina uwaimra, ĩmama te te ãma ĩrotizé hã. Āne na ma tô sina waihu'u, Zezusi hã. Tawamhã ãma ĩrob'ui'ééré 'rata zéb zarina, te tinha:

— Wa hã 'rubu di. — Āne te tinha, Zezusi hã.

²⁹ Piza'a 're nho'a hã te ĩpapara za, uwa 'rãĩ wa'u ĩsé ré hã. Tawamhã ma tô marĩ hã wedehu na siwi ãma 'rã'ubu da'wapéi'wa norĩ hã, uwa 'rãĩ wa'u ĩsé na te te ãma siwi di'i da, ĩwa'âbâ syry na, Zezusihi ma, te te siwi wẽ da, ĩsadawa u. Taha wa, te oto upsõ Zezusi hã, tizadawa na.

³⁰ Te te upsõmri parip si, te tinha:

— Tãibâ oto. Wa tô oto ĩsina uwaimra.

Taha pari, ma tô oto 'rãĩ waptãã. Tawamhã si'uihã na ma pẽ'ẽ hai'utõ.

Da'wapéi'wa hã Zezusi ĩ'a're wi te te ĩwa'rézé wasu'u

³¹ Tawamhã dama ĩpire norĩ hã te Piratuhu u ai'aba'ré, ĩsõrõwa u. ĩtẽme sihutu wamhã, te ãma sadanharĩ za'ra, wedepo'o nnonhi'rãmi na ĩsimnhana hã te te dama 'ru za'ra da, da te dasiwi hi'ẽ za'ra da. E marĩ da. Dâ'â su'u za'ra da, wedepo'o nnonhi'rãmi hawi da te dasiwi wamirĩ hã. Āne te ãma sadanharĩ za'ra. E marĩ wa. Romhuri zahãrizém na simnhatã u'âsi wamhã, dama wẽ prã ti. Hãiwahã pesere si te za bâdã hã ĩwa waptãã, romhuri zahãrizé hã. Tawamhã romhuri

zahârizéb u simnhatã ré, ãma hâiwahâ pese tõ za'ra da, te ãne ãma sadanharĩ za'ra, bâdâ hã dama pire uptabi wa, romhuri zahârizé hã.

³² Tawamhã Piratu hã te tãma 'ru za'ra, da'wapéi'wa norĩ ma, te te siwi hi'ë za'ra da. Te te tãma 'ru za'ra wa, ma tô aibâ norĩ hã siwi hi'ë zahuré, Zezusihi siré ĩsa'o zahuré hã.

³³ Taha pari, ma tô Zezusihi zô ai'ré za'ra. Īwana dâ'â zahuré wamhã, te te siwi hi'ëi õ di.

³⁴ Īwana dâ'â zahuré nherë, ma tô ĩ'a're wi wa're da'wapéi'wa hã, si'uwazi 'rã'wa pa na. Te te wa'rei wi, ma ĩwapru hã puru. Â zama ma ĩsu asa'wa.

³⁵ Wa hã 'râwi ĩ'madâ'â'wa, wa aima wasu'u za'ra wa'wa, waihu'u za'ra wa'aba da, 're saze za'ra wa'aba mono da. Tô sena, wa aima rowasu'u za'ra wa'wa.

³⁶ Duréhã ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa hã ãma rob'ui'ééré siro, da te dasiwi ĩhi'ëi õ na hã. Tawamhã ãma ĩrob'ui'ééré zarina, te te siwi hi'ëi õ di, da'wapéi'wa norĩ hã.

³⁷ Ma tô duré ãne ãma rob'ui'ééré siro, ĩsadawa wasu'u'wa hã, ãne: “Da te ĩwa'rézé hã te za 'madâ'â za'ra ni.” Tawamhã ãma ĩrob'ui'ééré zarina, ĩwa'rézé hã ma tô 'madâ'â za'ra ni.

Zezusi dâ'â pari, da te dasiwi ĩsërëzé wasu'u

Mateusi 27.57-61; Marcusi 15.42-47; Rucasi 23.50-56

³⁸⁻³⁹ Tawamhã Zuzé hã ma tô Piratuhu u mo, Zezusihi hâiba na te te tãma rowairébé zô, te te âri da, ab're 're, te te sërë da. Arimateza na romnhisi hawimhã, Zuzé hã. Zezusihi zazei'wa, 're morĩ nherë, ĩsazei'wa na siwasu'u õ di, dama ĩpire norĩ mreme pipa te. Tawamhã Zezusihi hâiba na ma tô ãma saze, Piratu hã. Tawamhã te oto sô mo,

Zuzé hã. Nicodemosihi me, ma tô âri zahuré, te te hãiba u're zahuré da. Marĩ zu wazari, ma tô Nicodemosi hã we sada ãwisi ĩsadaze hã ahâ na, 35 na ĩpire pibuzé hã. Wede nhinihã hã zum ne hã, 'rém nhana're ne hã, ĩwazarimhã. Nicodemosi hã ta hã Zezusihi u barana ĩmorĩ, ĩsimiroti te te wapari da.

⁴⁰ Tawamhã zazahã ĩhã pa na ma tô hãiba ubu zahuré. Zazahã hã te nasi ãma hãzub zahuré, ĩsadaze na te te ãma hãiba ubu zahuré ré. Ône u'â wasiré zudezu norĩ hã 're dadâ'â za'ra mono wamhã, te te dama 're 'manharĩ za'ra, da te danheré ô ré.

⁴¹ Zezusihi za'ozéb ãma te wede hã 're simasa, rob'rere wede hã. Tame sa'a zahâpâ, te ab're hã 're sa'wari, ab're siro hã, ĩ'ubuni hã, ni'wa ĩwa da te ĩsêrê ô hã.

⁴² Tawamhã romhuri zahârizéb u oto romhuture wa, duré ab're siro hã ĩsa'ozéb 'rata hãimana wa, ma tô ĩwa siwi tisê, Zuzé norĩ hã.

20

ZeZusi hã ab're hawi apâ ĩhãiwa'utuzé wasu'u

Mateusi 28.1-8; Marcusi 16.1-8; Rucasi 24.1-12

¹ Tawamhã pi'ô hã robza'rã ré te ab're u mo, Mariza Madarena hã, dumidu na. Ab're u morĩ wamhã, ab're nhitobzé hã ĩne hã, baba di. Ni'wa ma tô ĩwana ĩsiti sa'ré.

² Taha wa, te apâ wara, Sima Pedruhu u. ĩtẽmeb zama ma duré wi, Zezusi te te ĩzawi pese u hã. Āne te wama rowasu'u:

— Wanhib'apito hã ma tô dasiwi wazere ni, ab're hawi. Da te dasiwi ĩhirizé hã wa te wasiwi waihu'u za'ra ô di. — Āne te wama rowasu'u.

3 Tawamhã te te wama rowasu'u pari, wa tô awa'awi wanem ni, ab're u, Pedruhu me.

4 Wa oto asamro ni. Te rême wamhã, ïwana wa wi, ab're u.

5 Ìwisi wi, wa ab're u sô aiwē'ē, te sô rob'madâ'â da. Ìzébré õ di. Ì'ubuzéb si wa tô 'madâ'â za'ra, ìhâirã hã. Ì'ubuzéb si te daba'wara.

6 Sima Pedru hã ma tô we ìzarina wi. Wisi wi, ma taha si ab're u âzé. Sébré wamhã, ma duré ì'ubuzéb si 'madâ'â za'ra.

7 Romhã na te ì'ubuzém nhiti ì'rã ubuzé hã nomro. Hã nhinhai haré te nomro.

8 Tawamhã ab're u ìwisi 'rada hã wa tô duré ìsarina âzé. Ì'ubuzé hã wa tô duré 'madâ'â za'ra. Ì'rã ubuzé hã ìsiti ìnomro hã wa duré 'madâ, hã nhinhai haré. Te 'madâ'â wamhã, wa tô saze Zezusi hã, ìhâiwa'utuzém na.

9 Duréihã ma tô ìhâiwa'utuzém na rob'ui'ééré sirômo za'ra ìbaihã na hã, 'Re ìhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u'wa nori hã. Tane nherē, ìhâiwa'utuzém na rob'ui'ééré hã zahadu wama waihu'u pese õ di.

10 Tawamhã ab're, wa te sabui pari, wa oto apâ wanem ni, wanhorõwa u.

Zezusi hã Mariza Madarenahã u ìsihâi'rézé wasu'u

Mateusi 28.9-10; Marcusi 16.9-11

11 Tawamhã Mariza Madarenahã si te waza'u za ab're 'rata, wawa sina. Wawa sina ma ab're u aiwē'ē, te te duré sô rob'madâ'â da.

12 Siwē'ēi wa, ma tô aibã hã sãmri zahuré, 'Re ìhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa nori hã, hâiwa hawi we ìne hã. Zazahã ìhâirã ré te aïmasisi zahuré, siwanhizari. Zezusihi 'rã nomrozéb âma te

ĩhâiba amo hã nhamra. Ĩhâiba amo hã ĩte nomrozéb
ãma te duré nhamra.

¹³ Tawamhã hâiwa hawi romhuri'wa norĩ hã te
Mariza Madarena sadanharĩ zahuré, ãne:

— Pi'õ. E marĩ wa, te aiwawa.

— Wanhíb'apito, da te dasiwi wazere wa, da te
dasiwi ĩhirizé hã te waihu'u õ wa, wa ĩwawa. — ãne
te tãma siwasu'u zahuré.

¹⁴ Tawamhã tãma siwasu'u zahuré pari, ma
aipi'ra. Sipi'rai wi, ma tô aibã hã tisã, Mariza
Madarena hã. Tane nherê, Zezusi te te waihu'u õ
di, ni'wa newa.

¹⁵ Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

— Pi'õ, e marĩ wa, te aiwawa. E 'wa sô, te
ĩrob'madã.

Tawamhã Mariza te asa tãma tinha:

— A hã wazere wamhã, ĩma wasu'u na ĩhirizé hã
te waihu'u da, nimomo sô ĩmorĩ da, apã te we âri
da. — ãne te tãma tinha. Rob'rere wede 'madã'ã'wa
newa, te te waihu'u õ di, Zezusi hã.

¹⁶ Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

— Mariza.

Tawamhã tinhisi te te wapari wamhã, ma ĩtẽme
aipi'ra, Mariza hã. Tawamhã wasimremezém na
ebreusi mreme na te tãma tinha, ãne:

— Raboni. (Ã hã damreme hã ãma ĩsaprĩ na hã
“Rowahutu'wa.”)

¹⁷ Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

— Ĩtété õ di za. Zahadu apã ĩmorĩ õ di, ĩmama u
hã. Mo oto aimorĩ, ĩsisãnewã norĩ u tãma ĩzadawa
wasu'u za'ra da. ĩmama u, wa za oto mo apã hâiwa
u, Aimama aba u. ĩnhíb'apito u, wa za oto mo,
Asib'apito za'ra wa'aba u. — ãne tãma ĩzadawa
wasu'u za'ra na za.

18 Tawamhã Mariza Madarena te oto watẽme mo, Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ u, te te wama sadawa wasu'u za'ra da. Watẽme wisi wamhã, te wama rowasu'u za'ra, ãne:

— Wanhíb'apito, wa tô sabu. Timama u te za, u, oto mo, hãıwa u Wamama u. Tinhíb'apito u te za, u, oto mo, Wanhíb'apito u. — ãne te wama sadawa wasu'u za'ra, Mariza Madarena hã.

*ZeZusi hã tisiré norĩ u ĩsıhãı'rezé wasu'u
Mateusi 28.16-20; Marcusi 16.14-18; Rucasi
24.36-49*

19 Tawamhã tô taha bătã na dumidu na bådã sébré wi, wa tô wası'rã'õtõ ni, Zezusihi siré 're ĩwanomro mono norĩ si. Dama ĩpire norĩ pipa te, wa tô wasıré 'rinhitop tete za'ra ni. Tame wası'rã'õtõ ré, ma tô Zezusi hã wama sıhãı're za'ra wawa'wa. Wawa'wa te tızab za'ra. Tawamhã te ãne wama nharĩ za'ra:

— Rowẽ na 're aihãımana za'ra wa'aba mono.

20 Tawamhã tinhıb'rada, ma tô wama wẽ za'ra, wa te 'madã'ã za'ra da. Ti'a're ãma ti'wa're hã ma duré wama urĩrı za'ra. Tawamhã Wanhıb'apito, wa te sabu za'ra wamhã, wa 're wato za'ra.

21 Tawamhã Zezusi te duré wama nharĩ za'ra:

— Rowẽ na 're aihãımana za'ra wa'aba mono. ĩmama we te te datẽme ĩzatõrı ne, wa za duré datẽme asatõrı za'ra wa'wa.

22 Tawamhã tızadawa wa'u'u na ma tô waza'uri za'ra. ãne te wama nharĩ za'ra:

— Wa za oto ĩpẽ'ezani hã aıma sõmri za'ra wa'wa. Wẽ uptabi di, ta hã.

23 Taha zarina te za ĩzadawa para dama 're ĩwaihu'u za'ra wa'aba mo, 'Re ĩhãımana u'ãsi mono hã dawasédé hã te te da'ãma 're ĩ'ab'madã'ã mono õ zém na hã. Tawamhã dama 're ĩwaihu'u za'ra

wa'aba mono zéb zarina, te za te te dama 're apari, dawasédé hã. ãne na dama 're waihu'u za'ra wa'aba mono õ wamhã, dawasédé hã te te dama 're apari mono õ di za, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã. — ãne ma tô wama waihu'u za'ra.

Tome hã Zezusi te te ãwawãzé wasu'u

²⁴⁻²⁵ Tawamhã wasi'rã'õtõ wamhã, Tome hã wame sãmra õ di, ãsi'ubza na da te 're ãsisi za'ra mono hã. Taha wa, wa tô tãma rowasu'u za'ra ni:

— Wanhíb'apito, wa tô sabu za'ra ni.

Tawamhã Tome te wama nharĩ za'ra, ãne:

— Wa hã ãsib'rata zapu'uzé, te 'madâ'â õ wamhã, duré ãsib'rata zapu'uzéb 're, ãnhipto te sêrê õ wamhã, duré ã'a're wa'rê 're, ãnhíb'rada te sêrê õ wamhã, ãhãiwa'utuzém na te sazei õ di za, wa hã. — ãne te Tome hã wama nharĩ za'ra.

²⁶ Tawamhã romhuri hã misi wa'ãma si'utõrĩ pari, wa duré wasi'rã'õtõ ni, dumidu na. Tome hã te oto wame tinhamra za'ra. Tawamhã 'ri nhitop tete nherê, ma tô duré wei watême tizébré za'ra, Zezusi hã. Wawa'wa te duré tizab za'ra. ãne te wazawi za'ra:

— Rowê na 're aihãimana za'ra wa'aba mono.

²⁷ Tawamhã Zezusi te Tomehê ma tinha:

— We ãtême aimorĩ, ãnhíb'rada 'madâ'â da. ãnhíb'rata zapu'uzéb 're, asipto hã sêrê. Duré ã'a're 'wa're 're, asib'rada hã sêrê. ãhãiwa'utuzém na ãwasu'u na, ãwawã tõ. Te za oto ãzaze, ãhãiwa'utuzém na hã. — ãne te tãma tinha.

²⁸ Tawamhã Tome te asa tãma tinha:

— A hã, ãnhíb'apito uptabi. A hã, 'Re ãhãimana u'âsi mono. Aĩ'ãma si, wa za 're ãwata u'âsi.

²⁹ Tawamhã Zezusi te asa tãma tinha:

– Īzabui wapsi, ma tô oto ĭzaze, ĭhâiwa'utuzém na. Ni'wam norĩ hã te te 're ĭzabu za'ra mono õ nherẽ, te te 're ĭzaze za'ra mono wamhã, tãma 're rowẽ za'ra mono di za. – Āne ma Tomehẽ ma waihu'u, Zezusi hã.

Rowasu'u 'rãsutuzém na rowasu'u

³⁰ Zezusi hã dâ'â õ ré, ma tô tiwaihu'u pese na marĩ dama ĩ'manharĩ waihu'u'õ hã te te dama 're ab'manharĩ wẽ u'âsi, wanho'a. Īsimipawaptobzé hã ahâ di. Wa hã wa tô âma rob'ui'ééré, uburé te âma rob'ui'ééré õ nherẽ, ĩsimipawaptobzém na hã.

³¹ E marĩ da, wa tô âma rob'ui'ééré. Danho'reptui'wa da, 'Re ĭhâimana u'âsi mono te te ĩpisutu na, Zezusihi si 're saze za'ra wa'aba mono da, duré 'Re ĭhâimana u'âsi mono 'ra na 're saze za'ra wa'aba mono da. E marĩ da, te za Zezusihi si asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo. Rowẽ u'âsi âma 're anomro aba mono da, duré 're atâ'â za'ra wa'aba mono ãna 're aihâimana u'âsi za'ra wa'aba mono da, 'Re ĭhâimana u'âsi mono 'rata, hãiwa ãma. Taha da, te za Zezusihi si asina 're ĩ'umnhasi za'ra wa'aba mo.

21

Zezusi hã tisiré norĩ 7 na ĭhâiba za'ra norĩ u, ĭshâi'rézé wasu'u

¹ Tawamhã Zezusi hã ma tô duré wama sihâi're za'ra, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ u. Īsõ'u zaihá u ma tô watẽme sihâi're za'ra. Tiberizadi na 'ri nho'õmo nhisi 'rata, ĩsõ'u hã. Āne duré watẽme ĩshâi're za'ra zé wasu'u hã.

² Wa norĩ hã wa tô wasiré asimro ni, Sima Pedruhu me, duré Tomehẽ me ĩsi'ubza na da te 're ĩsisi za'ra mono me hã, duré Natãna'éhé me, duré aibã maparane ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ

me hã. Cana na 'ri nhisi ãma 're ãhâimana mono, Natãna'é hã. Darireza na danhipti'a nho'õmo nhisi ãma, Cana hã. Wa norĩ hã Zebedehe 'ra, Ti'aduhu me.

³Tawamhã Sima Pedru te wama nharĩ za'ra:

— Tepe zô, wa za mo, wa hã.

Tawamhã wa tô tãma nharĩ za'ra ni:

— Asiré, wa za amo ai'aba'ré ni, tepe zô.

Tawamhã wa tô oto wawairébé ni rob u, tepe zô wasi'aba'ré da. Tawamhã âi ba wasihutu wamhã, uba're wa, wa tô asisi ni, abazipara hã wa te nasi wasiwi wabzuri da, tepe zô. Tane nherẽ, wa te wasiwi 'mai'âri õ di, ã barana hã.

⁴Tawamhã awẽ u hãiwa pré wi te aibã hã za, ãõ'u zaihã na. Wa te wasiwi sãmri wamhã, wa te wasiwi waihu'u za'ra õ di, Zezusi hã.

⁵Tawamhã ma tô wa'mahârã za'ra, ãne:

— Ìsisãnawã norĩ, e ma tô ã'mai'âri za'ra wa'wa, tebe hã.

Tawamhã asa wa tô tãma nharĩ za'ra ni:

— Mare di. Wa te 'mai'âri za'ra õ di. Â baba di.

⁶Tawamhã te wama 'ru za'ra:

— Ma'ãpé, abazipara hã asimire niwĩ asiwi mei wa'aba, tebe hã 'mai'âri za'ra wa'aba da.

Taha wa, wa tô oto abazipara hã wanhimire niwĩ wasiwi me ni, âi ba. Wa te wasiwi mei wamhã, â hawi wa te wasiwi wazere waihu'u õ di, uba're u hã, tebe hã ahã uptabi wa, ã'remhã.

⁷Taha wa, wa Pedruhu ma tinha:

— Õ hã, Wanhib'apito. — ãne wa tô tãma tinha, Zezusihi siré 're ãmorĩ hã te te 're ãzawi pese mono hã.

Tawamhã ãmreme te te wapari wi, awa'awi ma tô si'uza, Sima Pedru hã. Te te romhuri da, ma

tô aré ti'uza hã sani. Tawamhã si'uza pari, ma tô uba're hawi tobros, âi ba, Zezusihi u morĩ da.

⁸ Wa norĩ hã wa uba're na abazipara hã wasiwi sari ni. Romhuture di oto, â zada're u hã.

⁹ Â zada're u, wa te wasiwi âma ropto wamhã, wa tô oto wawairébé ni, rob u. Tawamhã uzâ, wa tô wasiwi sãmri ni. Pré'a nhisiwi, te tebe hã daba'wara. Ī'u'êtē wapu zama te ĩsu daba'wara.

¹⁰ Tawamhã âne te wama nharĩ za'ra:

— Tebe hã asiwi ĩ'mai'âri za'ra wa'wa hã we 'mai'âri aba.

¹¹ Tawamhã Sima Pedru uba're wa, ma tô âzé abazipara zô, â zada're u te te sari da, tepe ré hã. Tebe hã 'masisi uptabi di. 153 na ĩhâiba hã, ĩsa'êtē si. Tebe hã ahâ uptabi nherē, abazipara hã te te sina tari ô di.

¹² Tawamhã Zezusi te wazô tihârâ za'ra:

— We ai'aba'rei wa'aba, asaihuri aba da.

Tawamhã âne wa te wasiwi sadanharĩ za'ra ô di: “E 'wa hã a hã.” Wanhĩb'apito, wa te waihu'u za'ra wa, wa te wasiwi sadanharĩ za'ra ô di.

¹³ Tawamhã Zezusi hã ma tô ĩ'u'êtē wapu hã wama sômri za'ra. Tepe zama, ma duré wama sômri za'ra, wa te ĩhuri da hã.

¹⁴ Ab're hawi hâiwa'utu pari, te nasi watēme sihâi're za'ra, Zezusi hã. Āhãna watēme wisi wamhã, si'ubdatô oto watēme ĩsihâi're za'ra zé hã, ĩsiré 're ĩwanomro mono norĩ u hã.

Zezusi hã Pedru te te sina ĩsadanharĩzé wasu'u

¹⁵ Tawamhã wasaihuri pari, Zezusi hã te Sima Pedruhu ma tinha:

— Sima, Zuwãhã 'ra, ma'âpé, ĩma waihu'u. Ā norĩ ma, ĩzawi pese za'ra di. A hã bété, e ta norĩ nhipai u aima ĩzawi pese di.

Tawamhã Pedru te asa tãma tinha:

— Ìhe. Ma tô asina ìwaihu'u siro, te 're ì'asawi pese mono zém na.

Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

— Pone'ërebâ 'madâ'â'wa, tinhimizama te te 're ì'madâ'â pese za'ra mono ne, ma'ãpé ìzazei'wa norĩ hã 're ab'madâ'â pese mono za.

¹⁶ Tawamhã te duré sadanha:

— Síma, Zuwãhã 'ra, e aima ìzawi pese uptabi di.

Pedru te duré asa tãma tinha:

— Ìhe. Ma tô asina ìwaihu'u siro, te 're asawi pese mono zém na.

Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

— Ma'ãpé ìzazei'wa norĩ hã 're ab'madâ'â pese mono za, pone'ërebâ 'madâ'â wẽ 'wa ne hã.

¹⁷ Te duré sadanha:

— Síma, Zuwãhã 'ra, e aima ìzawi pese uptabi di. — ãne te Pedru sadanha. Si'ubdatõ oto te te ìsadanharĩzê hã.

Tawamhã si'ubdatõ te te sadanharĩ wa, pẽ'êzé di oto, Pedru hã. Tawamhã Zezusihi ma, te duré tinha, ãne:

— Uburé marĩ hã aima waihu'u pese di. A hã ma tô asina ìwaihu'u siro, te 're ì'asawi pese mono zém na.

Tawamhã Zezusi te tãma tinha:

— Ma'ãpé, ìzazei'wa norĩ hã 're ab'madâ'â pese mono za, pone'ërebâ 'madâ'â wẽ 'wa ne hã.

¹⁸ Te duré tãma tinha:

— Tô sena wa aima rowasu'u: Aipréduptéb ré, ma tô 're asi'uza mo, nimomo 're ane mono da, asima 're ìrowẽ mono zéb uwaibaba. Niwapsi, ãnei õ di za. Asi'ìhi wapsi, te za aipano hã ìwẽ zahuré, da te ai'awasisi da, nimomo asima rowẽ õ nherẽ, da te asaprõni da.

19 ãne sô'awib õ nherẽ, ma tô tãma rowaihu'u siro, ãdâ'ázém na hã, za tãma ãromhãimanazém na hã. Sihãiba zawi ãna, za dâ'â wa, te za 'Re ãhãimana u'ãsi mono ãma 're dawata za'ra.

Tawamhã Zezusi te duré Pedruhu ma tinha:

— 'Re ãmorizém na te za 're aimo, ãzarina. — ãne te tãma roti.

Zezusi hã Pedruhu ma, te te ãrotizé wasu'u, Zuwãhã ãma

²⁰⁻²¹ Tawamhã nimomo simisutu wasi'aba'réri ré, ma tô Pedru hã aipi'ra. Sipi'rai wamhã, ma tô ãmadã, Zezusihi siré 're ãmorĩ hã te te 're ãzawi pese mono hã. Barana wasi'ubumroi ré wasaĩhuri da, wa tô ãsô're ãma nhamra aré. Wa hã wa tô sadanha aré: “Wanhib'apito, e 'wa hã te za asô te te danhimro, te te dama aihãiba nhomri da.” ãne wa tô sadanha aré. Tawamhã Pedru te te ãmadã'ã wamhã, te Zezusi sadanha, ããma:

— Wanhib'apito. ã hã bété, e niha za tãma ãromhãimanazé hã.

²² Tawamhã Zezusi asa te tãma tinha:

— Apã we ãmorĩ õ ré, ãdã'ã'õzé te tãma pisutu wamhã, taha si ãma 're 'madã'ã mono õ di za, 're aimorĩ da, ãzarina. Asi'ãma si te za 're ãrosa'rata mo, 're ãmorizém na si 're aimorĩ da. — ãne te Pedruhu ma roti.

²³ Tawamhã ãdã'ã ãna 're ãhãimana u'ãsi mono na rowasu'u hã ma tô te te ropé, Zezusihi zazei'wa norĩ u. Zezusi hã te te ãma pisutu õ di, ãdã'ã'õzé hã. Taré ma tô Pedruhu ma waihu'u aré: “Apã we ãmorĩ õ ré, ãdã'ã'õzé te tãma pisutu wamhã, taha si ãma 're 'madã'ã mono õ di za.” ãne si ma tô tãma tinha aré.

²⁴ Ta hã Zezusihi wasu'u na aima rowasu'u za'ra wa'aba 'wa hã, Zezusihi siré 're ãmorĩ. Ta hã duré

ãma rob'ui'ééré'wa. Zezusihi wasu'u na ãsimirowasu'u hã sena uptabi na wa tô wasina waihu'u za'ra ni.

Zuwã te te ãrob'ui'ééré 'rãsutu zé

Zuwã 20.30-31

²⁵ Zezusi hã te te dama 're ã'arob'manharĩ wẽ mono zé hã ahã uptabi di, da te ãma ãrob'ui'ééré za'ra õ hã. Da te ãma rob'ui'ééré za'ra 'wa'âhã, aré tãma rob're syryre di ãbahã ma hã, ti'ai ãma hã. Nimame 're ãsimi'wara mono zéb da hã mare di.

'Re ãhãimana u'ãsi mono zadawa wasu'u
New Testament in Xavãnte (BR:xav:Xavãnte)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Xavãnte

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Xavãnte [xav], Brazil

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 1882536746

The New Testament

in Xavãnte

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

744f0b3a-210f-53c7-b3a1-39b62617ba0c